

אֲנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא

.....

ביאור לסדר הושענות
לקראת חג הסוכות והושענא רבא

.....

הרב נתן אופנר

בהוצאת בית מדרש רעותא

אלול תשע"ו

© כל הזכויות שמורות

מותר להעתיק ולצלם לצורכי לימוד בלבד

עימוד:

אביחיל

0526509692

יובל שלנו עלה והתעלה, כל חייו היו מסכת של עילוי והיטהרות, עילוי על מנת להעלות, מתוך חביקת מרחבים אין קץ. הלב הדומע מחפש נחמה. צער שאין להכילו, שיתמתק רק בעת קץ, עת יסיר ד' מאיתנו את חרפת המוות, כי המוות אינו טבעי לנו, רק החיים, חיים רחבים, חיים גדולים, חיים ללא גבול, ללא קץ.

חזון הלב מוצא בתורה את הרוחב את העומק, את האחיזה בעתה, את עץ החיים המתגבר על כל חטא וחסרון, המתגבר על מארת המוות, ועם כל הקושי, 'לולי תורתך שעשועי אזי אבדתי בעניי', הבן יקיר לי, ילד שעשועים, ממקור התורה שהיתה שעשועיו של הקב"ה טרם בריאת העולם.

עלה רעיון לכתוב מעט מתוך זכרו החי, דברים לחג הסוכות ולהושענא רבה. חג הסוכות המלא שמחה, מלא ארצישראליות, מלא אהדות, מלא תנועה הפורצת כל גבול, מלא מדמותו של יובל.

בסוף הוספנו פירוש קצר להושענות, מלוקט מספרים רבים. לא כתבנו מקורות על מנת לא לפגוע ברצף ולאפשר להתפלל מתוך סידור זה. מקוצר הזמן נכתב הפירוש רק ע"פ נוסח האשכנזים, ועוד חזון למועד בעזרת ד'.

ישועה היא פנימיות מהלכי הגאולה, ככל שחודדים יותר אל הפנימיות, כך חיים תביעה יותר גדולה לחיים, לתחיה, וכך גם מתמלאים שתיקה אל מול גזירות אלוקיות המופיעות לפני ולפנים, 'שתוק כך עלתה במחשבה לפני, וכך זוכים להקשיב לקול שחוקו של רבי עקיבא הרואה בעיני רוחו את בניינה השלם של ירושלים ובניין העולם כולו, ומאחים את רסיסי הלב -

ז'טהר ליבנו לעבדך באמת'.

בס"ד

אני והו הושיעה נא

...והנה אנו מגיעים ליום האחרון של חג הסוכות, מתכוננים לשמיני עצרת שהוא 'רגל בפני עצמו', ומנסים לסכם לעצמנו מה עברנו בימים האחרונים. הושענא רבה כונס לתוכו זרמים רבים, שבמבט ראשון נראים כאינם קשורים זה לזה, ואף יוצרים לעתים תחושות מנוגדות.

בתורה לא מצאנו דגש מיוחד על יום זה, הנביאים תיקנו תקנה מיוחדת ביום זה של חבטת הערבה, אך בתורה יום זה הוא היום השביעי של חג הסוכות. אמנם גם ככזה, הרי הוא אוסף לתוכו את חותמו של חג הסוכות. חג הסוכות עצמו הינו חג בעל תוכן עשיר משל עצמו, אך הוא גם חותם את שלושת הרגלים, ושלושת הרגלים עצמם מופיעים אצלנו בשני מישורים – חגים אותם אנו חוגגים זכר ליציאת מצרים, וחגים ארצישראליים הבנויים מסביב לשנה החקלאית – חג האביב, חג הקציר וחג האסיף. אותה תקנת נביאים של חבטת הערבה, קושרת אותנו לממדים נוספים הקשורים לחג הסוכות ולהושענא רבה. יום הושענא רבה הוא היום החותם (כמעט) את ימי הדין – היום החותם את עבודת אלול, ראש השנה, עשרת ימי תשובה ויום הכיפורים. הקדמונים נתנו סימן - 'ארי"ה שאג מי לא יירא' אריה ראשי תיבות אלול, ראש השנה, יום כיפור, הושענא רבה'. הושענא רבה הוא יום

שאנו מרבים בו בתפילות, כשתפילה על גשם מתבלטת בו ביותר, תפילה שתגיע לשיאה בשמיני עצרת. ריבוי התפילות וחיתום הדין סותר לכאורה את 'זמן שמחתנו', אך באמת בכל הסוכות אנו אומרים הושענות, מתפללים עם ארבעת המינים, המגלים על פי חז"ל, תוכן של המשך הימים הנוראים ותפילה על הגשם. האם בסוכות עצמו יש שני קווים מקבילים – הסוכות כהמשך של הרגלים, וארבעת המינים כהמשך של ימים נוראים? ההנחה הראשונית שלנו שממד השמחה אמור להופיע בעיקר בחלק של החג המותאם ומכוון לשמחת האסיף ולהודאה על יציאת מצרים. אך חז"ל תיקנו את שמחת בית השואבה דווקא מסיבב לניסוך המים שגם הוא חלק מהתפילה לגשם, שהיא כאמור, המשך של הימים הנוראים. האם אין כאן תנועה הופכית בנפש?

כדי לנסות ולברר ולו במעט את תוכנו של חג זה ננסה לעמוד על הזמן בו חל חג הסוכות.

בעיית התיארוך של חג הסוכות

לחג הסוכות, החל באמצעו של תשרי, משמעות חקלאית. זהו חג השייך לשלהי איסוף התבואה והפירות מן השדות, חג שכולו הודאה להשי"ת על יבול השנה המבורכת, ותפילה לשנה חקלאית נוספת שתתברך בגשמי ברכה ובשפע תנובת אדמה. אך בתור 'זכר ליציאת מצרים', זוקק

תאריך זה בירור. חג הסוכות בתור 'זכר ליציאת מצרים', הוא חג בו אנו יושבים בסוכות: 'למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים'². נחלקו חז"ל האם הכוונה לסוכות ממש או לענני הכבוד³. באופן פשוט הסוכות הממשיות ניתנו לנו מייד עם יציאת מצרים, שם גם זכינו לענני הכבוד שהלכו איתנו לכל אורך הדרך של ארבעים שנות המדבר. אם כך יש להבין מדוע אנו חוגגים את חג הסוכות בסופו של הקיץ, ולא בסמוך לחג הפסח.

רבינו הגר"א שיום ההילולא שלו חל בחג הסוכות, כותב בפירושו לשיר השירים⁴ שענני הכבוד הסתלקו מאיתנו עקב חטא העגל וחזרו רק אחרי שהתחלנו לעסוק בבניין המשכן. ובזה מתורץ מה שהקשו למה אנחנו עושים סוכות בתשרי, כיון שהוא נגד היקף ענני כבוד, היה ראוי לעשות בניסן, כי בניסן היה תחילת היקף עננים. אבל נראה לפי שכשעשו את העגל נסתלקו העננים, ואז לא חזרו עד שהתחילו לעשות המשכן, ומשה ירד ביום הכיפורים, ובמחרת יום הכיפורים - 'ויקהל משה את בני ישראל', וציוה על מלאכת המשכן, זה היה ביא' תשרי, וכתוב 'והעם הביא עוד נדבה בבוקר בבוקר', עוד שני ימים, הרי יג' בתשרי, וביד' בתשרי נטלו כל חכם לב ממשה את הזהב במנין ובמשקל, ובט"ו התחילו

2 ויקרא כ' מג'.

3 סוכה יא:

4 א' ד'.

לעשות, ואז חזרו ענני כבוד, ולכן אנו עושין סוכות בט"ו בתשרי. ואם כך מלבד מה שסוכות נמצא בזמן הנכון, הרי שמתחדש לנו פן נוסף המתחדש לנו בחג הסוכות בכללות - בניין המקדש.

על פי דברי הגר"א אלה, אנו מתחילים לראות את הקו הדק הקושר בין עבודת הימים הנוראים לבין החגים כזכר ליציאת מצרים, ונוכל אף להוסיף כי הקב"ה בחר בתאריך זה דווקא, כי בו מתבררת חיבתם של ישראל ביתר שאת, עד כדי כך שלמרות החטא הקב"ה לא מסלק את שכנתו מבינינו, ובמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. לפי מהלך דברי הגאון, יובן מדוע התורה מציינת בהקשר של חג הסוכות 'למען ידעו דורותיכם', התעוררות הדעת. אין כאן רק 'זכר ליציאת מצרים', בחינת זיכרון, אלא ידיעה ממש, יכולת התרוממות שלנו אל מדרגת החיים הזו מכח החזרה בתשובה שהופיעה ביום כיפור והתגלגלה בסוכות. לכן בעיצומה של שמחת בית השואבה היו אומרים 'אשרי מי שלא חטא, ומי שחטא ישוב וימחול לו'⁵.

אכן דעת הגר"א מסבירה את רבי אליעזר, האומר שסוכות הם זכר לענני הכבוד, אך דעת רבי עקיבא שסוכות ממש עשה להם אינה מוסברת על פי מהלכו של הגאון. בפשוטם של דברים נראה שאכן היה ראוי לחגוג חג זה באביב ולא לקראת סוף הקיץ. קביעות זו מהפכת את סדר

החגים - במקום לחגוג את יציאת מצרים, ענני הכבוד ואז את מתן תורה, אנחנו חוגגים את מתן תורה קודם, עד שנראה שלולי מתן תורה לא יכולנו לחוש, להודות, להתקשר ולדעת את מדרגת הסוכות וענני הכבוד.

הקשר בין תכני החג

מלבד המשמעות העיקרית של חג הסוכות, קיימים מצוות ומנהגים נוספים, הנראים כאינם קשורים לכאורה לסוכות ולענני הכבוד - למשל ארבעת המינים, שלכאורה הם חלק מסיכום השנה החקלאית. חז"ל רואים אותם כסיום הימים הנוראים וממשילים את נטילת ארבעת המינים למעין סיום של מסע ניצחון בעקבות הימים הנוראים בהם 'דידן נצח' (=שלנו ניצח). אמר רבי אבין משל לשנים שנכנסו אצל הדיין ולית אנן ידעין מאן הוא נוצח (=ואין אנו יודעים מי ניצח) אלא מאן דנסב באיין בידיה אנן ידעין דהוא נצוחיאי (=מי שאוחז כפות תמרים בידיו אנו יודעים שהוא המנצח בויכוח) כך ישראל ואומות העולם באין ומקטרגים לפני הקדוש ברוך הוא בר"ה ולית אנן ידעין מאן נצח אלא במה שישראל יוצאין מלפני הקדוש ברוך הוא ולולביהן ואתרוגיהן בידן אנו יודעין דישראל אינן נצוחיאי לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם ולקחתם לכם ביום הראשון.⁶

מצד שני חז"ל רואים את נענועי הלולב כתפילה לגשם. אנו מנענעים את הלולב לכל רוחות השמים כדי להעביר טללים רעים.⁷ על גבי זה נוסף מנהג מיוחד בהושענא רבה, להתיר את איגוד הלולב בעת אמירת ההושענות. והטעם משום דהנענוע הוא לעצור הטללים הרעים והרוחות הרעות וכשסתר אגודו מנענע בו יותר, וכיון שעכשיו הוא גמר החתימה למים מתירין אגודו כדי לנענע בו היטב.⁸ האם כביכול שלושה חגים שונים אנו חוגגים בחג הסוכות?

בנוסף, חג הסוכות הוא החג היחיד בו אנו מצווים בפירוש לשמוח, 'ושמחת בחגך'.⁹ חיוב השמחה בשאר הרגלים נלמד בעזרת דרשות. מדוע שמחת חג הסוכות מגולה? השמחה היא תוכן החג, ולכן בתפילה אנו מגדירים את חג הסוכות כ'זמן שמחתנו', כלומר אע"פ שאנו שמחים בכל החגים, מטבע חג הפסח הוא זמן חרותנו, מטבע חג השבועות הוא זמן מתן תורתנו, ורק מטבע חג הסוכות הוא השמחה, זמן שמחתנו. ואכן הרמב"ם אומר שבחג הסוכות היתה שמחה יתירה בבית המקדש, שמחה שהובילה לשמחת בית השואבה.¹⁰

שמחת בית השואבה, היתה שמחה שאפפה את שאיבת המים ממעין השילוח על מנת לקיים את ההלכה

7 סוכה לז:

8 ב"ח, טור אורח חיים סימן תרסד'.

9 דברים טז' יד'.

10 רמב"ם הלכות שופר ולולב ח' יב'.

של ניסוך המים¹¹. הלכה זו היתה אחד ממוקדי הויכוח שבין הצדוקים לחכמי ישראל¹². ניסוך המים קושר אותנו לתפילה על הגשם המתרחשת בכל החג, מתגלה דרך נענועי הלולב ובתפילת הושענא נא, עד שהיא מגיעה לשיא בשמיני עצרת בעת תפילת הגשם. אם כך מדוע שמחת חג הסוכות, אותה 'שמחה יתירה', נקשרת דווקא לממד זה? גם חבטת הערבה בהושענא רבה, מנהג ההקפות בהושענא רבה ואמירת ההושענות – כיצד הם נקשרים למהלכו של חג הסוכות? חלק מההושענות עסוקות בתפילה מפורשת לשנה חקלאית טובה, חלק צופה לישועת עם ישראל, חלק מופיע כהשלמה לימים הנוראים – כיצד ניתן להסביר שאנו מסתובבים מסביב לבימה, או בזמן בית המקדש מסביב למזבח, ומדוע עושים זאת עם ארבעת המינים?

שני ערכי היחס לאלוקות

בעולם הפנימי מתארים שתי מערכות יחסים בינינו לבין האלוקות, שתי צורות של גילוי הקשר המתמיד בינינו לבין רבש"ע. צורה אחת מכונה איתערותא דלתתא – התעוררות מלמטה, והצורה השניה, איתערותא דלעילא – התעוררות מלמעלה. שתי צורות אלה הן שפות שונות לגילוי השייכות העמוקה בינינו לרבש"ע, והן מגלות כיצד

11 תענית ב:

12 משנה סוכה ד' ח'.

שייכות עמוקה זו מתגלה ופועלת בחיים. התעוררות שלנו יוצרת תנועה של התעוררות מלמעלה ולהיפך התעוררות עליונה יוצרת התעוררות שלנו. הביטוי התעוררות משמעו שישנו מצב בו הקשר נסתר, אבל גם במצב זה בו 'אני ישנה' עדיין 'ליבי ער', פנים החיים ממשיך לפעום, לחיות ולהשפיע. ההתעוררות, היא גילוי רחב יותר של החיים. ההתעוררות היא יצירת מסוגלות לשפע רב של גילויי חיים המופיעים ומתגלים מתוך הקישור העמוק למקור החיים. התעוררות היא התפשטות נקודת המוצא העלומה, הנסתרת, הנמצאת בבתי גוואי, לכל גילויי החיים. ההתעוררות אינה רק כלפי הגילויים, היא מגלה את העוצמות החבויות בנקודה מקורית זו. להתעוררות הזו שני פנים: מלמעלה, 'השיבנו ד' אליך' ואז 'נשובה', ובת קול עונה ואומרת 'שובה אלי כי גאלתיך'. והתעוררות מלמטה מכח התביעה האלוקית של 'שובה ישראל עד ד' אלוך', 'אני לדודי' ואז מתגלה כי 'דודי לי'.

מה המשמעות של צורות התעוררות אלה? צורת התפיסה שלנו את המציאות בנויה על כמה ממדים בנפש. ממד אחד הוא ההכרה הגלויה שלנו, אותה הכרה שלעתים היא מתבטאת במילים מסודרות, במחשבות מאורגנות, לעתים היא מתגלה בצורת מחשבה אינטואיטיבית שאינה מסוגלת להסביר את עצמה, אלא מתגלה כתנועה נפשית טבעית, עתים כרגש, עתים כתנועת חיים. זוהי צורת תודעה שיש לה ביטוי בחיים הגלויים.

אותה הכרה גלויה בנויה על ממד עומק יותר גדול, על צורת תפיסת מציאות רחבה יותר, בה אין הסובייקט והכרותיו עומדות כבלעדיות במציאות, אלא הוא חלק מהמציאות הרחבה יותר. כלומר לכל הכרה יש רובד עומק גדול יותר, הנובע מצורת התפיסה של ההכרה והחיים, כגילוי של תוכן חיים רחב יותר. מה שמתגלה בהכרה בצורה של ניסוח ומחשבה מסודרת, בתור תנועת חיים הנובעת מעומק יותר גדול ממה שהמחשבה הגלויה בנויה לקלוט ולהביע, כל זה הוא רק 'קצה הקרחון' של מערך עמוק יותר של פגישה ויחס עם המציאות הרחבה יותר. צורת הפגישה ואיכותה תלויה מאד ברמת החיים של בעל התודעה. כשם שעיוור קולט אך חלק מועט מהמציאות כולה, כך ככל שדעתו של אדם קטנה יותר, כך קליטתו את המציאות הסובבת אותו מצומצמת יותר. גם אחרי הקליטה את המציאות קיים שלב העיבוד, וגם הוא עלול להקטין את משמעות המפגש הזה. עתים אדם הופך בכח דמיונו מפגש מוגבל לחזות הכל, וכך הוא נופל באלילות רוחנית או אפילו גשמית, שהלא האלילות לוקחת חלק של המציאות וטוענת שדרך חלק זה אנו יכולים להתבונן נקודת מרכז בלעדית של המציאות כולה, וחלק זה המקובע ואינו נע, הופך לפסל שאינו מאפשר התקדמות והתפתחות. אך יש והדעת גדלה, וממילא ההתוודעות אל ההיקף הסובב אותנו מתפתחת, ותובעת מההכרות הגלויות של האדם להתפתח, להשתכלל, להתעמק ולהשתנות, ולהיות מביעות ממדי חיים רחבים יותר.

ככל שהדעת גדלה אנו מתוודעים לממד עמוק עוד יותר - אל המציאות הרוחנית עצמה, גם אותה אנו קולטים, אך שם כבר הנושא אינו ההכרה שלנו, אלא ההתוודעות שלנו אל ממדים קיימים הפועלים עלינו. ממד זה יוצר את ההיקף של ההכרה, מתוך היקף זה מתהווה בסיס העומק של ההכרה, ועל גביהם צומחות ההכרות הגלויות. ממילא מובן שהיקף זה עצמו גם הוא נתון לשכלול ולהעמקה. ההיקף שאליו אנו מתוודעים, הוא היקף 'המתכתב' עם עולמנו הגלוי, הוא פונה אליו, הוא יוצר יחס אליו. ככל שעולמנו הגלוי מתפתח, כך גם היקף החיים מתפתח. היקף זה אינו סובייקטיבי, כלומר אינו כזה המבטא את צורת הקליטה שלנו את הממשות הרוחנית, אלא מפגש ממשי וחי.

מתוך ועל גבי צורת מפגש זו, אנו מתארים עולמות נוספים העומדים בהיקף יותר עמוק, כאלה שאינם 'מותנים' בהתוודעותנו אליהם, צורת המפגש שלנו עימם בנויה על התכללות ההולכת ומרחיבה את החיים, מגלה בתוכם ממש את מה שעומד למעלה מהחיים, למעלה למעלה מכל ערכי עולם.

תודעת דעת אלקים

מתוך עושר המפגש שלנו עם מממדי המציאות, אנו בונים את התודעה שלנו בצורה כפולה: כל חזיון, בין מוחשי בין

שכלי, הבא להתיצב במצב של פגישה יחושתית, אצל כל חש, וכל משכיל, מיד הוא מעורר רגש או מחשבה, שהיא כפולה, אחת שהיא שתים, מצד עצמו של החזיון ומצד תאריו המתיחשים אל הנושא העסקן באותם הדברים.¹³

כשאנו עומדים מול המציאות אנו מנסים להבין מהו הדבר, לא תמיד אנו מסוגלים לענות תשובה מדויקת לשאלה, אבל עצם שאילת השאלה יוצרת אצלנו תפיסה כי קיימת ישות העומדת כתוכן העומד מחוצה לנו. השאלה השניה היא – מה משמעות התוכן, בשאלת המשמעות אנו מצד אחד מערבים את עצמנו, את נקודות המפגש שלנו מול מציאות זו, אנו לרגע מתעלמים מהשאלה הלכאורה אובייקטיבית 'מהו הדבר', וכך אנו מתרגלים לתפוס שהמהות הרוחנית עומדת למעלה מגדר מסוים ומוגבל, אז אנו כבר שואלים, מהיכן הדבר נובע. המרחב של המשמעויות השונות של הדבר, משנה את נקודת המוצא של השאלה הראשונה והיא מתרחבת ומתעמקת, ואז אנו תופסים כל תוכן כמקיף בבת אחת כמה רבדים, כל רובד הנתפס אצלנו הופך למקור נביעה, ומגלה כי הוא עצמו גילוי של תוכן מקיף יותר, שגם הוא הופך למקור נביעה, הנובע מעולמות רחבים יותר ומקוריים יותר. את ההיקף אנו קולטים כמכונן את המחשבה שלנו, כעולם המתלבש בצורה ומושג, אך הוא עצמו עומד למעלה מכל גדר, ציור ולבוש.

כלומר עצם צורת הפגישה הכפולה שלנו, יוצרת מצב בו אנו מתוודעים להיקף של המציאות הרוחנית שמתוכה מתכוננת המחשבה שלנו. ככל שהדעת קטנה יותר, כך היא מתעלמת מההיקף הרוחני המְבַנֶה את התודעה ואת החיים. קטנות הדעת מתיימרת לבנות את החיים על בסיס הפגישה הגלויה בלבד, ולכן בקטנות הדעת מונח ארס פנימי, שנדמה על ידו, שכל הַנִּתְקָה מן החול אל הקודש היא דחיה מישות אל אפסיות.¹⁴ ככל שמגדילים את הדעת, כך מתוודעים יותר ויותר להיקף החיים.

שמיעה וראיה

בצורה הזו אנו עוברים מעולם המתייחס לראיה כמרכז הקליטה הרוחנית, לעולם המתייחס לשמיעה ככח המפתח ומשכלל את ההתוודעות הרוחנית שלנו. הראיה שמה במרכז הדיון שלה את השאלה מהו הדבר, והיות והראיה – גם זו הרוחנית, אינה מסוגלת לחדור אל שרשי הדברים, אלא רואה רק את מערכות היחסים שבין הדברים על פי הקרום החיצוני שלהם, ממילא היא נכשלת בהערכת מהותם של הדברים. הראיה חותרת להבין את מה שיש, את מה שמתגלה, את הגלוי מתוך הגלוי כבר. ההתעלמות של הראיה מממדי העומק של המציאות לא מאפשרת לראיה להעריך אל נכון את מה שמתגלה. משל לאדם

המנסה לשפוט שיפוט מוסרי צורת התנהגות בלא הקשבה לנפש שעיצבה צורת התנהגות זו. הרואה, גם אם השכיל לחדור אל הנפש, הוא מביט עליה מבחוץ, אין הוא מסוגל ליצור קשר חי עם ממדי החיים הנגלים לעיני המתבונן. הרואה, בעצם ראייתו, מאבד את הדינאמיות של העולם. מסוגל הוא לחזות תהליכים, אך רק אלה הכלולים כבר במה שראה. אצל הרואה חסר ממד של חידוש מהותי, לא קיים אצלו ממד של קשר חי עם השתנות ושכלול של המציאות.

צורת המחשבה המערבית בנויה על הראיה, היא מתיימרת לנסות לחדור אל מהות הדברים, ולכן היא מתיירות משאלת המשמעות של הדבר, שהרי שאלה זו נראית כסובייקטיבית, מחמת מה שבראיה עלינו לנתק את עצמנו ממושא דיוננו, להפוך אותו לחיצוני לנו. כשאנינו שמים את שאלת המשמעות במרכז, איננו מסוגלים להקשיב לדבר, לשמוע אותו, ליצור יחס המסוגל לחדור לעמקם של דברים.

השמיעה, הנדמית לנו כסובייקטיבית, יוצרת מצב של תנועה מתמידה, של מפגש חי, של השתנות מתוך היחס אל עצמותו של הדבר. בעולם של הראיה יש טשטוש בין הדבר עצמו לקליטתנו אותו. דווקא ההתיימרות להינתק מהעולם הסובייקטיבי יוצרת ערבוביה בעולם המושגים, עד שהאדם מתיימש מניסיונו להגיע לאמת, האמת נדמית לו כמשהו מוגדר ומוגבל שאינו מסוגל להקיף את כל רב - הרבדיות שבמציאות. האמת רחוקה, וכל ניסיון לתפוס

אותה הוא ניסיון לשבות בתוך מרחב צר וסובייקטיבי את מה שאינו ניתן לתפיסה. ומאידך, ניסיון זה יוצר מצב בו העולם הסובייקטיבי אינו מוצא מקום. לזניחת הסובייקט יש גם משמעות מידתית – העולם הסובייקטיבי שנזנח בשל החתירה להגיע לאמת גדל פרא, ובכל אופן בלא יחס למידת הקליטה של העולם הישותי שסביבנו. וממילא לייאוש המחלחל יש פן נוסף – האם הידיעה מצליחה להתגבר על הכאב, האם ההבנה המהותית מסוגלת להתגבר על הרוע שבעולם? הנתק נשאר, מתערבב, ואף מתרחב.

לעומת הראיה, צורת התובנה הבנויה על השמיעה, יוצרת מצב של התכווננות, של מוכנות להשתנות כדי לספוג עוד ועוד קולות מתוך המציאות. ההגיון העברי שמעי הוא, לא עיוני, אקוסטי, לא אינטואיטיבי – הסתכלות... כוסף געגועי ההגיון השמעי העברי הסודי הוא לקרב ולהעלות לגילוי רוח ההגיון העברי, שלאוזניים כרויות ופקוחות הוא נשמע כרוח הנבואה. דור חדש יקום, בנים, בני חורין, יולדו, בתחית ישראל המדינית בארץ קדשו, ישוב בו רוחו, מקור מחצב נשמתו, רוח הנבואה.¹⁵ ההגיון העברי הוא שמעי נבואי. שתי השקפות עולם הן, או בדיוק, יש השקפת עולם והאזנת עולם, הקשבה. הראשונה מיוחדת להגיון היווני, האלילי, העיוני, המונח ביסוד המדע המערבי, שהעיון, התאוריה, ההסתכלות והצפייה, בעולם ובמעשים, עומד בראשו. לא כן ההגיון העברי, ששמעי הוא, אינו צופה בעולם ואינו

רואה בו אלהי עולם, אלא שומע חוקי עולם ומקשיב למצות הבלתי נראה והבלתי צפוי, אשר דברו נשמע, כמו בנבואה.¹⁶

גם אם התרבות שהתייאשה מראיית המציאות, פנתה לכאורה אל ההקשבה לריבוי הקולות שיש במציאות, היא לא התקדמה ועשתה מהפכה בעצם התודעה. אמנם משתמשים במטבע הלשון קולות וריבוי קולות, אך זהו מטבע לשון ותו לא, זהו עולם מושאל בלבד של שמיעת קולות אבל הישארות חיצונית למצב. אין בו את ההקשבה לנסתר אלא שימת לב לנאמר בלבד, ניסיון פסיכולוגי לרדת לסב-טקסט, אך לא 'לשמוע'; אין בו הנסיון ליצור קשב למה שלא נאמר, להתכוונן אל המרווחים העדינים שבין המילים, מרווחים החושפים מעיין מפכה שבו מתרחשים הדברים. הייאוש העביר את העולם התרבותי לעולם בו הסובייקט במרכז, בו הוא מיואש מניסיון להגדיל באופן איכותי את הדעת, דעת שבאמת מעולם לא הכיר. השמת התוכן הסובייקטיבי כבלעדי, יוצרת עולם שאינו מסוגל ואינו חפץ לצאת מנקודת מוצא זו. היכולת להקשיב לריבוי קולות המיר את הראיה המתיימרת לתפוס מציאות חיצונית לנו, ברשמים הנקלטים בתוך הסובייקט. אמנם הוא הפסיק 'לראות', אך השמיעה שלו מוגבלת גם היא רק לרובד החיצוני, לקול הנשמע ולא לעילום סתרו של הקול.

לעומת זה שמיעה וקשב אמת יוצרים ציורים, אך הציורים הנוצרים משמיעה מתארים את ההתלבשות במציאות, את צורות הקליטה המוגבלת שלנו, אבל ציורים אלה משתנים ללא הרף כתוצאה מהמפגש שלהם עם השכל הנקי המקשיב למהות עצמה, אותה מהות רחבה ולא מוגבלת ומוגדרת. ציורי אמת כאלה, אינם מסתפקים בתיאור חיצוני של המציאות, אלא יוצרים תנועה ופעולה בנפש¹⁷. תנועה זו מתפשטת על כל מהותו של האדם, ואינה מסתפקת רק בקליטה השכלית באופן המצומצם שלה.¹⁸

ההקשבה למהות עצמה, אותה מהות עליה שאלנו 'מהו הדבר', אותה מהות שהתבררה לנו מכח השמיעה, השמה במרכז את שאלת היחס, את בחינת משמעות הדברים, יוצרת התוודעות עמוקה למרחב החיים מתוכו אנו פועלים ונפעלים. מרחב זה הוא המכונן את כל הציורים הסובייקטיביים, ודווקא מרחב זה הוא המאפשר את ריבוי הגוונים והדעות שיישובם לא יבוא מתוך הורדת הסתירות במציאות אלא על ידי החדירה לעומק החיים, על ידי תפיסת כל הכוחות כגילויי חיים של אורגן אחד.

זו היא ההתעוררות מלמטה, איתערותא דלתתא – העולם המושגי שלנו כשהוא קשור אל מקורו, הופך להיות חי ומחיה, משתנה ומשתכלל ללא הרף. איתערותא דלעילא היא הגילוי של המרחב עצמו, של ההיקף העליון

17 אורות הקדש חלק א' עמוד א'.

18 אורות התורה ו' א'.

שאינו בנוי על פי קליטתנו אותו, אלא שקליטתנו היא הבעה הבאה מתוך ההתכללות הראשונית. דווקא אותה היעלמות ראשונית של הסובייקט במרחב העומד למעלה מכל חילוקי המדרגות, 'הכל יכול וכוללם יחד', יוצר את הממשות האיתנה הבנויה על צפיית העתיד.

פרוש וקדוש

ניתן לנסות להבין את ההבדל בין המדרגות השונות דרך התבוננות באחד מן הפנים המוסריות של תפיסה זו – ההבדל שבין פרוש לבין קדוש. מה מניע את הפרוש? מדוע הוא פורש מן החיים? אין הפרוש שונא את החיים, אלא מצייר כיצד החיים ראויים להיות, אלו מרחבים הולכים לאיבוד בשקיעה בקטנות הגלויה של חיי ההווה. הפרוש מקשיב לקול העתיד המפותח והגדול יותר, לשם הוא נושא את עיניו. הוא מרגיש עד כמה כבלי המציאות הגלויה מכבידים על כשרון ורצון תעופתו הרוחנית. לכן הוא פורש, הוא עסוק בעולם עשיר יותר, אליו הוא קשור ברוחו, ברצונו ובתודעתו¹⁹. הרצון והקשר הזה מחוללים את הכינוס של החיים והתכווננותם לרמה גבוהה יותר של חיים. הפרוש עדיין אינו מסוגל לבטא בחיים את שאיפותיו, העולם הרוחני עומד הוא למעלה מכל גילויי החיים החומריים, ואין הוא מצליח למצוא בתוכם את כל

הגודל. תפיסת הפרוש היא תפיסה היוצרת איתערותא דלתתא, וכל כולה מרוכזת בהיקף מהסוג הראשון – אותו היקף הנתפס על ידי התודעה, היקף המתייחס אל מרחב התודעה הקולטת אותו.

לעומתו הקדוש מכיר את ישות העולם הרוחני כתופעה מציאותית העומדת הרבה מעבר לכל ציור הנקלט בתודעה. דווקא עליה זו אל המציאות, עליה הנובעת מעמל חיים גדול, יוצרת מצב של אמון בהכל. אותם חיים מכונסים בעליוניות העולם הרוחני, שבים אל האמון בחיים במדרגת הקדושה. ...אך הסוף הוא שהקב"ה ידריכהו בדרך הזה שהוא חפץ ללכת בה, וישרה עליו קדושתו ויקדשהו, ואז יצלח בידו זה הדבר, שיוכל להיות בדביקות הזה עמו יתברך בתמידות, כי מה שהטבע מונע ממנו יעזרהו יתברך וסיעו יתן לו, וכענין שנאמר (תהלים פ"ד): לא ימנע טוב להולכים בתמים... והנה האיש המתקדש בקדושת בוראו אפילו מעשיו הגשמיים חוזרים להיות ענייני קדושה ממש... ותראה עתה ההפרש שבין הטהור לקדוש: הטהור, מעשיו החומריים אינם לו אלא הכרחים, והוא עצמו אינו מתכוין בהם אלא על צד ההכרח, ונמצא שעל ידי זה יוצאים מסוג הרע שבחומריות ונשארים טהורים, אך לכלל קדושה לא באו, כי אילו היה אפשר בלתם, כבר היה יותר טוב. אך הקדוש הדבק תמיד לאלהיו, ונפשו מתהלכת בין המושכלות האמתיות באהבת בוראו ויראתו, הנה נחשב לו כאילו הוא מתהלך לפני ד' בארצות החיים עודנו פה

בעולם הזה, והנה איש כזה הוא עצמו נחשב כמשכן, כמקדש, וכמזבח, וכמאמרם זכרונם לברכה: ויעל מעליו אלהים, האבות הן הן המרכבה, וכן אמרו: הצדיקים הן הן המרכבה, כי השכינה שורה עליהם כמו שהיתה שורה במקדש, ומעתה המאכל שהם אוכלים הוא כקרבת שיעולה על גבי האישים...²⁰

הקדוש בנוי על איתערותא דלעילא כשם שהוא בנוי על איתערותא דלתתא. ענין הקדושה כפול הוא, דהיינו: תחלתו עבודה וסופו גמול, תחלתו השתדלות וסופו מתנה. והיינו: שתחילתו הוא מה שהאדם מקדש עצמו, וסופו מה שמקדשים אותו, והוא מה שאמרו זכרונם לברכה: אדם מקדש עצמו מעט מקדשים אותו הרבה. מלמטה מקדשים אותו מלמעלה.²¹

זה ההבדל שבין המוסר לבין הקדושה. המגמה האחרונה בחיים היא הקדושה. הקדושה היא חטיבה עליונה, שאין בה כלום מהחולשה שבמוסר. הקדושה אינה נלחמת כלל נגד האהבה העצמית, הטבועה עמוק במעמקי נפש כל חי, אלא שהיא מעמידה את האדם בצורה עליונה כזאת, שכל מה שיותר יהיה אוהב את עצמו, ככה יתפשט הטוב שבו על הכל, על כל הסביבה, על כל העולם, על כל ההווה. **המוסר יוצר תביעה באדם, הוא מצייר לו את המציאות כפי שהיא ראויה להיות, ומשקף עד כמה מצבו הנוכחי של האדם נזקק לעילוי**

20 מסילת ישרים פרק כו'.

21 שם.

ושכלול. המוסר תובע מהאדם לצאת מהאהבה העצמית שלו, להעביר את מרכז הכובד אל עולם מפותח יותר המתגלה בשלב הראשון בחיי הרוח. לכן המוסר מחליש את האדם. ציור כזה הוא עומק הציור של הפרישות התובעת מהאדם לרכז את חייו כדי להביע שאיפות שהן יותר עליונות מכדי חייו העכשוויים. לעומת זה הקדושה מציירת היקף, את האטמוספירה של האמון בחיים מצד עצמם, בהיותם מגלים כבר בהווה את כל עושר העתיד. הקדושה יוצרת מצב של חיבור בלתי אמצעי לצדדים המפותחים של המציאות. לעומת הפרישות שהחיבור הוא ברוח, וממילא החיים העכשוויים הם אמצעי, שלב, כדי להגיע למצב המרומם יותר, הרי שהקדושה פועלת הפוך מהעתיד אל ההווה, ורואה כיצד כל תנועת חיים היא ביטוי של הגודל, רואה איך כל החיים מקבלים ערך גדול יותר, כי אין הם נערכים על פי קנה מידה מוגבל ומצומצם, אלא כאור עולם הבא המאיר את חיי העולם הזה. כמובן בפועל אי אפשר להגיע לקדושה בלא מוסר, המוסר מעמיד את החיים בדיוקם, בהתאמתם אל הגודל. אך הקדושה משנה את התפיסה ביחס אליהם, כשהחיים כבר מותאמים אל הגודל אין הם שלב בדרך אל, אלא גילוי ונטף של. רמת חיים כזו נצרכת במיוחד ברמה הלאומית. ברמה הלאומית אי אפשר להעמיד את המוסר כעמדת החיים כיוון שאז העם יאבד את האמון שלו בעצמו. עם חייב להאמין בהווה שלו. מצד שני האם ניתן לצייר עם שלא יהיה בנוי על המוסר? לכן צריך פיתוח יותר גדול, יצירת תביעה יותר גדולה, יצירת רמת חיים שהאטמוספירה שלה אינה

אהבה עצמית, לאומנית, שוביניסטית, אלא קשר חיים אל הטוב מצד עצמו. אין בתכונה של קבוץ צבורי בשום אופן אפשרות לנטיה של החלשת האהבה העצמית, ואיננה בה כי אם הירוס מוסרי, אם יזדמן, ורקבון פנימי, האוכל כל. על כן אי אפשר כלל לדרוש שיהיה בעולם עם מוסרי, כי אם עם קדוש, עם שכל מה שיגביר את עצמו, כל מה שירומם את ערכו בפנים ובחוץ, כן ירומם ויגביר את האור והטוב בעולם.²² הבניה של עם ישראל היא בניה של עם שגרעין חייו הפנימי הוא 'עצמות החפץ של היות טוב לכל בלא שום הגבלה בעולם כלל, בין בכמות הניטבים ובין באיכותו של הטוב'.²³ זהו הציור של חיי הקדושה. ונמצא שתמצית הטוב שבמוסר כלולה היא כבר בהקדושה בצורה יותר מפוארה יפה ומענגת.²⁴

בכנסת ישראל כולה נמצאים הממדים הללו בבת אחת. שני דברים מאירים בישראל, המוסר הטהור, בכל שאיפותיו, בכללות העולם, באדם ובכל חי ובכל ההויה כלה, שרשו של המוסר הזה הוא המתגלה בתודעה המתוודעת אל המרחב הישותי המקיף אותה. והידיעה שהכל נובע מהקריאה בשם ד' ובכל אורותיו היוצאים ממנו, הבאים ברעיון, עד שיצא שם הנכתב והנקרא, והיוצאים בדרך תולדות של כינויים והרגשות, שהם כולם אותות של מציאות עליונה בעושר היותה. הקריאה

22 מוסר הקדש עמ' יג'.

23 אורות עמ' קלט פיסקה ד'.

24 מוסר הקדש עמ' יג'.

בשם ד', היא הקריאה לקדושה, היא היציאה מנקודת המוצא של ההיקף, של המרחב שבתוכו מתרחש הכל. המוסר בלא מקורו הוא אור פנימי, מרכזי, שאין לו מקיף, סביבה מקורית, סופו להתדלדל, וערכו בעמידתו גם כן ממועט הוא, אם הוא מתנתק ממקורו, מההיקף השלם של החיים, מהקדושה. ההופעה הנפשית לקישור האלהי, כשאין המוסר וערכיו מאירים כראוי, הוא תוכן מקיף חסר מרכזיות, כלומר ללא יכולת הבעה. זו כוונת הרמח"ל על הכפל שבקדושה, שתחילתו עבודה, כלומר בצד הנגלה הוא מביע מגמות של מוסר, מגמות עמליות, אך מגמה זו היא שפה של גילוי תוכן עשיר יותר, זה המרכז, הפנים, האיתערותא דלתתא. אך הוא יונק מהאיתערותא דלעילא, מההיקף של החיים, מהקדושה, המתבטאת בשמות ד'. ישראל וישורון כוללים ההיקף והפנים, המוסר ומקורו האלהי, שהוא יצאח ויכריע את כל העולם כולו, ויזריח אורו של משיח.²⁵

סוכות הוא ממד הקדושה המעלה את ממד המוסר של הימים הנוראים למדרגה חדשה, של גילוי השמות האלוקים, וכבר דרשו דורשי רשומות כי סוכה גימטרייה צא', מניין אחדות שם הו'ה ושם אדנות.

25 מוסר הקדש עמ' טו ועיין אורות עמ'קמ' פיסקה ז'.

ידיעה ובחירה

בזה אנו נכנסים למבוא ליישוב הסתירה הפנימית אותה אנו חשים בין הידיעה לבין הבחירה. צריך להבין שהן הידיעה והן הבחירה, שתיהן הן גילויים של מה שעומד למעלה מן הבחירה ולמעלה מהידיעה. גם הידיעה וגם הבחירה הן לבושים של עומק ההתייחדות של כנסת ישראל עם רבנו של עולם, ושל העולם כולו עם עומק חפץ ד'. הידיעה משקפת את ההיקף של המציאות, את התוכן הדוחף את המציאות ומכשיר אותה להתגלות של עומק חפץ ד'. אך כדי שתפיסה זו תתגלה במלואה, צריך שהעולם יותאם אל הפנים והתוך של הידיעה, אל אותו חופש עליון המחולל ומוליד את המציאות. הקב"ה המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, מגלה כי תוכן העולם בנוי על חידוש מתמיד שהוא עומק הידיעה, חידוש זה משתקף בממד הבחירה.

בצד הגלוי הבחירה עומדת למטה מן הידיעה, הידיעה היא ההיקף והבחירה היא יצירת היחס למרחב זה, אבל במבט פנימי יותר, הבחירה מגלה את עומק הידיעה. הסתירה נובעת ממה שאנו רואים את הידיעה כמהות ולא כלבוש, וממה שאנו רואים את הידיעה כמשהו עם צבע וצורה. התוכן המופשט העליון הולך ומתחולל, הולך ומופיע בצעד אחר צעד דרך גילויי הבחירה שלנו. במבט הנמוך הבחירה שלנו היא האיכות של המציאות, אבל

איכות זו מגלה מהות מחודשת הנמצאת בעומק הידיעה, ממד החופש המחודש תמיד מעשה בראשית²⁶.

עם כפל זה אנו נפגשים בראש השנה. בכל שנה מתחדשת בראש השנה הנהגה עליונה העומדת למעלה מערכי המשפט הרגילים. הנהגה זו מעמידה את הידיעה האלוקית החותרת לגלות את יחוד ד' בעולמו, ומתגלה דווקא דרך הבחירה המצויה בישראל. אותה בחירה הולכת ומעלה את העולם ומכשירה אותו להתגלות העליונה של נקודת הסתר של ההתאחדות הראשונית העומדת למעלה מן העולם.

ברגע התהוות העולם אין סתירה בין ידיעה לבחירה, אבל ברגע בו העולם יוצא מן הכח אל הפועל מתהווה הסתירה, סתירה היוצרת את הנטייה העמוקה לחטא, להפניית העורף אל הידיעה האלוקית, הפניית עורף המורידה את כל עומק הערך של הבחירה, והבחירה הופכת להיות חיצונית אל המציאות, היא עומדת מחוץ למציאות, מביטה על מציאות מוגבלת ונאלצת לבחור בין כמה אפשרויות, עד שכל בחירה מסוימת כבר יש בה מן המוות וההגבלה. אדם נאלץ לזנוח את כל מכלול האפשרויות העומדות לפניו ולבחור להצטמצם באפשרות אחת. בזניחת האפשרויות האחרות יש מן המוות. הניסיון להעמיד עולם של בחירה מצומצמת יש בו מן הקסם, 'והייתם כאלהים', יש בו את התחושה המשכרת של

26 עיני אגרות הראיה חלק א' איגרת רפג', וחלק ב' איגרת שעט', מוסר הקדש עמ' כא'-כו', ועמ' ל'-לו'.

חופש מוחלט הנובעת מעמעום, טשטוש וערבוּב מושגי הטוב והרע. כשהטוב והרע אינם מוחלטים, הרי שבכל צד במציאות יש ממד של אמת ובכל צד יש גם ממד של שקר וחולשה, יש 'שכר עבירה' ויש 'הפסד מצווה', רק חשבון עמוק מאד המתגבר על העמימות שבמציאות מסוגל לתת כיוון. אלא שיש אהבה בלב לעמימות, ליכולת לעצב בעצמך את המציאות. ומה נותר לו לאדם מעצמיותו? כשהוא מתנתק מההקשר הרחב של הקדושה הנותנת ערך ומרחב להתרחשות האנושית, כשהוא בונה את עולמו מתוך תודעה של נתק מכל משך החיים, עד שנדמה לו שהחיים הממשיים הם אך אלו המתגלים בקנה המידה ההכרתי הגלוי והמצומצם של האדם, אין הוא מכיר את עצמו, ואפילו על שאלת 'אייך' אין הוא מסוגל לענות בבירור.²⁷

דווקא חווית המוות הממשית הולכת ומכריחה לאחות את הכל, את כל גילויי החיים לנקודת כינוס עליונה יותר. ומתוך המוות מתגלים חיים בלי גבול. הנחש המפתה את האדם להיות כאלקים, מציע לו להינתק מהידיעה האלוקית ולחיות בתוך חלל ריק, בו רק חופשו הפרטי מתגלה, אך אין בידו של הנחש לאיין את המציאות, והמציאות הסובבת אותנו ההופכת להיות חיצונית לנו, הופכת להיות בעלת תודעה של הכרחים חיצוניים, שאנו מנסים ללא לאות לנסות ולהשתחרר מהם, וכך הידיעה

האלוקית הופכת להיות הכרח אלוקי, ויכולת להיחלץ ממעגל זה אין.

בכל ראש השנה אנו עלולים לחזור חלילה לנקודת מוצא זו, ולכאורה אין בכוחנו לעשות דבר בנידון, שהלא הסובייקט שלנו עומד מנותק מהווית הידיעה האלוקית. לכן ניתנה לנו מצות שופר, אותו אנו מרחיבים מאהבת וחייבוב המצוות, עד שאנו מערבבים את השטן²⁸ מגילוי בתוך שופרנו הקטן, שופר של הבחירה האנושית המופיעה בצורה זעירה מול השופר העליון הגדול המקבץ את כל הנידחים²⁹.

את השופר אנו שומעים, 'לשמוע קול שופר', 'סוף דבר הכל נשמע', השמיעה כוללת בחובה את הכל. 'מבקשי ד' יבינו כל', כששמים את המוקד בבקשה, בהקשבה, ולא במציאה המוגבלת, אז מבינים כל.³⁰ רק כך גם מוצאים ומחזירים את האובדים והנידחים למקום כינוסם.

28 ראש השנה טז. 'אמר רבי יצחק למה תוקעין בראש השנה? למה תוקעין?! רחמנא אמר תקעו!... אלא למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין ותוקעין ומריעין כשהן עומדין? כדי לערבב את השטן' רש"י 'כדי לערבב שלא ישטין כשישמע ישראל מחבבין את המצוות מסתתמין דבריו'. תוס' 'פירש בערוך כדאיתא בירושלמי בילע המוות לנצח וכתוב והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, כד שמע קל שיפורה זימנא חד אבהיל ולא בהיל. (כששומע קול שופר בפעם הראשונה נבהל ואינו נבהל). וכד שמע נתיין (=וכששומע בפעם השנייה) אמר: ודאי זהו שיפורה דיתקע בשופר גדול ומטי זימנא למיתבלע (= מגיע זמנו להיבלע, כי השטן הוא המוות) ומתערבב ולית ליה פנאי למעבד קטגוריא. (אין לו פנאי לקטרג על ישראל). ועיין בשמן רענן מעמ' שעז'-שפג', שיחות הרב צבי יהודה לראש השנה, עמ' 25-20, 35.

29 רסיסי לילה לה'.

30 עולת ראייה חלק א' 'ישמח לב מבקשי ד' ' (מהדורה חדשה עמ' רד',

שני ממדים בשופר – קול השופר וצורת השופר. קול השופר נמשך מקול השופר שבמתן תורה, 'קול שופר הולך וחזק', אך הצורה, זו הנראית לכאורה, נמשכת מאילו של יצחק³¹. אילו של יצחק הוא ההתלבשות של תוכן העומד למעלה מיכולת המציאות לספוג בלבוש המציאות, אותו תוכן, אותה דבקות מוחלטת במלכו של עולם, דבקות המתגברת על כל הקשיים והסתירות הנראות במציאות, דבקות הבאה מתוך מסירות נפש עליונה. ראיית האיל, היא ראייה הבאה מתוך מרחב בלתי גבולי, עד שאותו הגבול הנראה הופך להיות גבול רך, הופעה שכל כולה רצונית. הקולות של מתן תורה, הן יצירת התכוונות, הן היכולת האנושית להופיע דרך הבחירה את התיקון לחטא אדם הראשון, הן הביטוי של המקוריות העמוקה החבויה בתוך עומק ליבם של ישראל. קול השופר מגלה את עומק הלב, ויוצא אל הפועל בקול הנשמע, קול זה

ישנה עמ' רא') "וע"י קדושה עליונה זו אנו באים לידי ההכרה, שהחפץ הפנימי של בקשת ד' הוא העולה על כל החיים ועל כל האושר, ושהבקשה בעצמה היא התכונה המבוקשת, לא המציאה, שהיא תמיד בלתי אפשרית, כי הננו צועדים מגודל אל גודל, ומבקשה לבקשה, מבהירות לבהירות ומודאות לודאות יותר עליונה ע"כ רק כאשר נתהלל, אנו בפנימיותנו, בשם, של כל הקדש האלהי המתעלה בתור המבוקש האחרון של כל היצור, אז נגיע למדה עליונה זו, שנדע, כי לא מציאת ד' יהיה החפוש שלנו, שהרי הוא מצוי לנו בכל עת, ומי גוי גדול אשר לו אלהים קרבים אליו כד' אלהינו בכל קראנו אליו, אבל עם כל המצאו לנו הננו תמיד עסוקים בבקשה, לבקש את ד', ולהתעלות בעלוי אחר עליו, בחוזק הגלותו לנו, ומבלי קץ ותכלית למבוקש הננו מלאי עז ושמחת עולמים". אור לנתיבתי עמ' נב'.

הנשמע מרכז לתוכו את כל גילויי החיים העתידים לבא ולהתגלות ומגלה את מקורם העליון, את חביון הסתר של היחוד המופלא. אמנם היום יש עדיין חילוק בין שופרו של האדם הקטן, לבין 'ובשופר גדול יתקע', אך לעתיד יתגלה כי שופר זה הקטן, גדול יהיה.

במתן תורה נתחדש חידוש נוסף – 'וכל העם רואים את הקולות', תכונת השמיעה הפכה לראיה, ההקשבה הפכה לגילוי מקורות הנשמה, ומתוך כך נבנה בנו יחס אל ההיקף הזה. יחס זה נבנה מתוך מה שכששמענו יצאה נשמתנו וחזרה ושבנו לנו. מאז חיינו בנויים על מסירות נפש עליונה, מסירות ששורשה בעקידת יצחק. הקול החודר מבעד לשופר של איל, מכשיר את החיים להתעלות אין סופית מתוך מבוע הקדושה העליונה.

אמנם מחמת מה שמתן תורה נבנה באיתערותא דלעילא, כלומר מתוך הקדושה נבנתה בנו הכמיהה למוסר, לבנות אור פנימי הנובע כל כולו מההיקף השלם של החיים, נראה שעדיין לא מופיעה בתוך היצירה האנושית מצד עצמה הדבקות האלוקית. על כן הוצרכה לבוא נסירה בעולם, נסירה שתעמיד את עם ישראל במנותק לכאורה מכל ההיקף והגודל. נסירה פירושה הפרדה בין כוחות דבוקים, הפרדה המאפשרת לכל כח לגלות את עצמיותו, ולבוא מחדש אל החיים מתוך בחירה ורצון.³² משה עולה להר ואנו נותרים לבד ואמורים להצמיח מתוכנו

32 אורות עמ' קמב, אורות ישראל פרק א' יג'.

את הקשב לקול ד'. אלא שאנו שוקעים בעולם מוגבל של ראייה, עד ששטן הראה לנו מיטתו של משה³³, ושוב נפלנו בחטא – חטא העגל המחזיר את המיתה לעולם, עד שהשופר העמוק כל כך, מתגלה בנגלה כשופר קטן. שוב נוצר נתק בין הראייה לבין השמיעה, וצריך לעבור מהלך שלם של התבגרות כדי לשוב ולהעמיד את שאלת היחס, את שאלת המשמעות במרכז החיים הרוחניים.

התורה נשארה עץ חיים, שאפילו דרך קליטתנו החלקית אנו מסוגלים לספוג אל תוכנו את מרחביה. אמנם אנו עלולים גם בלימוד תורה ליפול חלילה, ו'לא זכה נעשית לו סם המוות', לשקוע לעולם של מילים המנותק מנשמת התורה, אבל יום מתן תורה נשאר יום הארת הנשמה, יום שמתגברים בו על המוות ועל כל גילוייו גם היותר עדינים, ולכן נזהרים מלישון בו, שהלא 'שינה אחד מששים במיתה'. בראש השנה אנו תוקעים בשופר הנמשך ממעמד הר סיני ומבשר שההווה בונה מדרגה עליונה יותר – התאמה בין האיתערותא דלעילא לאיתערותא דלתתא, התאמה שתגיע לשיאה בעתיד, עת יִשְׁמַע קול שופרו של משיח. מציאות עליונה זו אינה טבעית לנו במבט הראשון, ולכן אנו צריכים לאמץ את כל כח כוונתנו, את כל תודעתנו כדי לחיות ולהתחיות מהממדים העמוקים יותר מהתודעה. התודעה נפתחת אל מה שעומד למעלה מכל שם ותואר, אל נקודת המזל העליון, המאחד את כל החפץ האלוקי ומגלה אותו במציאות, ולכן נזהרים גם

בראש השנה מלישון, כי הישן בראש השנה ישן מזלו.³⁴ בונים אנו חיי תודעה עליונים היונקים מהתאחדות הבחירה והידיעה עם מקורם החופשי העליון, שרק השפה החיצונה מבחינה בהם בין מדרגת העבדים המגלים את הכרחי הידיעה למדרגת הבנים המגלים את חופש הבחירה, 'אם כבנים אם כעבדים', ושניהם מתאחדים בוודאות של המתקת הדין והמשכת טובה של השנה הבאה עלינו.

מתן תורה מכוון ההתוודעות לענני הכבוד

יום מתן תורה מהווה שינוי וחידוש במבנה היחס בינינו לאבינו שבשמים. האבות הקדושים תפסו את ברק ההופעה האלוקית בעולם, משה בהורידו תורה, בנה בנו את היכולת לא רק להתקשר לחפץ ד' הפועל בעולם, אלא שחפץ זה יתגלה דרך פעימות חיינו. חפץ ד' המשכלל את העולם, מתגלה עכשיו במציאות דרך החיים שלנו. איכות ההתגלות ואופני ההתגלות הם לפי מערך החיים שלנו.

מתוך כך נבנה בנו יחס כפול אל ענני הכבוד. גם לפני מתן תורה העננים הקיפו אותנו אבל התודעה שלנו לא נבעה מתוך היקף זה. אמנם כבר התנקינו מעבודה זרה, מרכז התודעה שלנו לא היה מונח בכשלון האנושי להגיע אל העניין האלוקי דרך ציוריו המוגבלים, אבל עדיין לא הבענו חיים היונקים באופן ישיר מההיקף הסובב

34 על פי הירושלמי ראש השנה, מובא במשנה ברורה תקפג' סק"ט.

אותנו. ההיקף היה המציאות בתוכה אנו מתרחשים, אבל התודעה שלנו עדיין שמה במרכז את הסובייקט. לכן 'רפו ידינו מן התורה' ברפידים³⁵. התורה היא צורת הקשר לאותו היקף, מתוך התורה, המצוות מקבלות ערך אחר, להיות גילויי חיים, כלי ביטוי, הנובעים מתוך אור התורה. אבל כשהתודעה אינה בנויה כך, אז גם אם אנחנו מקיימים אי אלו מצוות, אין אנו מסוגלים לגלות דרכם את הגודל שבמציאות.

האבות קיימו את כל התורה כולה עד שלא ניתנה. באיזה מובן קיימו האבות את כל התורה? אנו מוצאים שהאבות חרגו מידי פעם ממצוות התורה, אם כך מה כוונת חז"ל באמרם שהאבות קיימו את כל התורה כולה? האבות זיהו את הזיק הנשמתי של חיי הרוח המובעים בחיים, וזהו המובן של התורה אותה הם קיימו, הם חתרו לגלות בחיים ובפועל את תנועות הרוח הפנימיות. אך תנועות הרוח האלו לא יצרו מצב קבוע של מצוות שאינן משתנות. שקיקה קבועה החותרת להתגלות בחיי המעשה ישנה, אך פרטי חיים קבועים עדיין לא היו. תנועות קבועות של חיים, מצוות שאינן משתנות בהתאם למסיבות המתגלגלות בחיים, תנועות שאך ורק פועלות על המציאות, בונות אותה ותובעות ממנה להשתחרר ממגבלותיה, זו מדרגה שנחלנו ביציאת מצרים³⁶. שם נצטוונו 'מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל', ומשם אנו

35 תנחומא פרשת בשלח.

36 נפש החיים שער א' פרק כא'.

מביטים אחור אל האבות, ורואים כיצד גנוז בהם הגרעין הפנימי, המופיע דרך אורם של ישראל, בתוך עושר החיים המופלא שבהם.

מדרגה זו נזקקת לתודעה חדשה, ותודעה זו נבנתה בנו בשני שלבים, הראשון בעצם הופעת הסוכות וענני הכבוד – התפיסה הבלתי אמצעית של ישות קודש המקיפה אותנו, והשני במתן תורה – שנתן לנו אפשרות לבנות תודעה חיה ומחיה מתוך ענני הכבוד.

ביציאת מצרים נחשפנו למקור הבונה את השקיקה הפנימית. כל עוד אין מצווה עליון, אותה שקיקה מגלה את ערך האדם השוקק, אך השקיקה עצמה חסרה את הממד הקבוע המתגבר על שטף החיים. ביציאת מצרים התרוממה ההשתוקקות והפכה להיות מציאות. ענני הכבוד שהופיעו גילו לנו את המציאות העליונה בתוכה אנו מתרחשים ומתוכה אנו בונים את החיים, ומציאות זו היא המתגלה בשקיקה ובהמיית הלב.

אך מדרגה חדשה זו עדיין אינה מספיקה, לא רק בכמות ואיכות המצוות שעדיין לא ניתנו לפני מתן תורה, חסרה מדרגה מהותית המאפשרת לנו לקיים מצוות במלאות של כל החיים. כל עוד לא ניתנה תורה, רפו ידינו מן התורה, התורה עדיין אינה קבועה בנו, וכלי המעשה, הידיים, אינם יכולים להביע את הגודל הזה, ולכן אנו שואלים 'היש ד' בקרבנו אם אין', בקרבנו, בתוך התודעה שלנו, שמתוך עצם העמדת השאלה מגיע עמלק ומזנב בנו את הנחשלים שענני הכבוד פלטו, והותירו אותם

עם הכרות סובייקטיביות שאין בהם מגע חי עם ההיקף והסובב. הנחשלים נאלצים להעמיד מוסר ללא תוכן של קדושה מקיף, מאחר שכשהיו בתוך אטמוספרת העננים, ניזונו מהקדושה ולא תבעו מעצמם להעלות את כל מערך חייהם למדרגה זו.

מתן תורה חידש שלא רק שיש לכלל ישראל שייכות עמוקה לאותו היקף חיים, שייכות הבונה את התודעה והחיים שלנו, ומציבה נקודת מוצא אחרת לחיים, אלא שכל אחד ואחד שייך למדרגה זו ותוך כך אין נפליטים החוצה יותר, אין נחשלים בדרך.

לכן סוכות מופיע אחרי שבועות. רק אחרי שבועות יש לנו יכולת לחגוג חג אותו אנו מקדשים, חג בו אנו מעוררים את היחס, את הידיעה העמוקה, לענני הכבוד. גם במדבר חגגנו חג זה, למרות שהיו לנו ענני כבוד, במובן של החדרת תוכן זה לתוך מערך חיינו הגלוי. ביותר בלטה היכולת הזו, מתוך חזרתנו בתשובה על חטא העגל, מה שהוביל את חג הסוכות להיות מצד אחד המסיים את הימים הנוראים, ומצד שני המבשר את בניין המקדש. המקדש הופך להיות מקור החיים שלנו. אם במדבר הוקפנו בענני כבוד, הרי שבארץ ישראל היחס בין ההיקף לפנים הוא כיחס שבין המוח ללב, בית המקדש הוא המקור לעבודת הלב, והוא המקור להופעת התורה בישראל. בסוכות התחלנו לבנות את המשכן, וענני הכבוד חזרו להקיף אותנו. יכולת זו נבנתה בנו מכח החזרה בתשובה שביום כיפור.

סוכות וארץ ישראל

כדי לפעול את הידיעה של 'כי בסוכות הושבתי', צריכים לבא הימים הנוראים. בכל המועדים אנו פועלים את שתי המדרגות ביחד – את הקודש ואת המוסר, את הידיעה ואת הבחירה, את ההיקף ואת החיים הסובייקטיביים הנבנים לאורו. המועדים הם 'מקראי קדש', מצד אחד הם קודש, כלומר שייכים אל אותו ברק מקיף העומד למעלה מפירוטי מדרגות אישיים, ומצד שני הם 'מקראי קדש', כלומר אנו קוראים אותם, יש בהם ממד השייך לסובייקט. אמנם חג אינו שייך לסובייקט במובן האישי המצומצם, אלא לאנושי, לעם ישראל שהם הקוראים את המועד. שבת לעומת זאת היא כולה קדש, 'שבת קדש'. כל כולה של שבת מתחיל מההקשר המקיף העליון.

בימים טובים אנו מקריבים שעיר לחטאת. מתוך מה שנוצר פער בין שני רבדים אלה, אנו מקריבים חטאת כדי לגשר, לרומם ולאחד בין שני גילויי חיים אלה. לכל חג יש את הדגש שלו, את היחס המיוחד שבין עצמו של דבר, הבלתי משתנה, הקדש, לבין אופן השתקפותו בכנסת ישראל. בפסח הדגש הוא על 'זמן חרותנו' – שחרור הסובייקטיביות ממאסרה, 'אנכי ד' אלוֹקִיךָ המעֲלֵךְ מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו'³⁷. בחג השבועות הדגש

37 עיין עולת ראייה חלק א' 'אנכי' (עמ' רכג' במהדורה החדשה, עמ' ריט' במהדורה הישנה).

הוא על 'זמן מתן תורתנו' – נחשפנו ליכולת הסובייקט לבנות חיים שלמים, תודעה שלמה מתוך היחס אל ההיקף. בסוכות 'זמן שמחתנו' – אנו בונים מחדש את הסובייקטיביות מתוך מה שאותו היקף עליון הוא אמת חיינו. השמחה, היא התמלאות מתמדת של הסובייקט מההיקף של החיים.

זו הוויה ארצישראלית. אורא דארץ ישראל מחכים. בארץ ישראל הופכת כל תנועה אישית להיות גילוי של היקף גדול יותר. ניתן להמשיל את ארץ ישראל לחתונה³⁸ המגלה לאדם שהוא לא לבד. רווק ורווקה סבורים שהם חופשיים, אך זהו חופש מוגבל, חופש שאינו המשך של כל החיים. הרווקים חווים אמנם חופש אישי, אבל חופש זה הינו חופש דמיוני, הוא כל כולו משועבד לסובייקט, כי אין לו נקודת אחיזה במציאות. החתונה הינה ענווה, היא תנועה של שחרור, מתוך ההתוודעות להיקף של החיים. כשמקימים בית משתחררים מהשעבוד לחופש המוקטן ששרשו הוא הנתק שבין אדם לחווה עקב החטא. היקף זה מתגלה בחתונה – בכניסה לחופה ובהתייחדות שאחריה. פסח הוא הקידושין, שבועות הנישואין, ובסוכות יש ממד כפול – חופה בסוכות, הסוכה, והכניסה להתייחדות בשמיני עצרת, 'עשה לי סעודה קטנה'³⁹. ולכן מתוך מה שאין תורה כתורת ארץ ישראל, הרי שדווקא חג הסוכות

38 כך ממשילים הנביאים את יחס עם ישראל לקב"ה כשאנו בארץ ישראל, והגלות היא גירושין ואלמנות, 'היתה כאלמנה'.

הוא חג המיוחד בארצישראליות. כך מתואר בספר עזרא, עם העליה לארץ חג הסוכות דווקא⁴⁰, חג המשווה לעליה לארץ ישראל בזמן יהושע. וכך נכתב משמו של הגר"א על הפסוק 'ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון' 'כשם שסוכה מצוותה תעשה ולא מן העשוי אף ציון כך'⁴¹, וכך יעקב בחיר האבות חונה לראשונה בארץ ישראל בסוכות⁴².

ארץ ישראל משנה את כל המועדים, חג הפסח המוקרב בבית המקדש, מחובר אל הקרבת העומר, אל ראשית ראשיתו של הקציר. כשאנו נכנסים לארץ ישראל אנו מסוגלים לספר ביציאת מצרים. במדבר לא חגגו כמעט את הפסח, כי יכולת פתיחת הפה, היכולת לספר, היכולת להרים את כולם גם את הבן הרשע שרק 'אילו היה שם לא היה נגאל' אבל כאן הוא נגאל⁴³, היכולת לחשוף את חרות החיים בכל אחד ואחד מישראל – זה כוחה רק של ארץ ישראל.

גם שבועות משתנה כשהוא מגיע לארץ ישראל, הוא הופך להיות חג ראשית הביכורים, חג קציר החיטים, חג המגלה עצם ההגעה המתמידה אל הארץ. ממילא התורה מקבלת ערך חדש, היא מגלה את אחדות החול והקודש

40 עזרא ג' ד', נחמיה ח' יז' נחמיה פרק ח: וַיַּעֲשׂוּ כָל־הַקָּהָל הַשְּׂבִיִּים מִן־הַשְּׂבִיִּי | סָכּוֹת וַיָּשֻׁבוּ בְּסָכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ מִיָּמֵי יִשְׁוֹעַ בְּנֵי־נֹחַן בֶּן־גִּנִּי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְהָיָה שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְאֹד:

41 קול התור פרק ב' מב'.

42 בראשית לג' יז'.

43 הגדה של פסח מי מרום.

ולכן בעצרת כולם מודים שגם ה'לכם' שותף למצות היום, ויש מצוה לאכול בעצרת.

למעלה מהם הוא חג הסוכות. חג הסוכות הוא החג של ארץ ישראל עצמה. סוכות יוצר מצב שבו לא רק שאנו מושפעים מהיקף החיים, אלא שהיקף חיים זה בונה את כל עצמיותנו, ולכן בסוכות גם השינה קשורה לרבש"ע⁴⁴. אפילו המשברים, ה'אחד מששים במיתה', גם הם מתעלים לעומק טוב עליון. כל מה שבנינו בראש השנה מכח התאמצות הכוונה, מתרחש בסוכות כתנועה טבעית ומשמחת.

לכן בסוכות אנו פועלים בשני רבדים – אנו נמצאים בסוכה, מגלים בפועל את ההיקף, ופועלים בארבעת המינים, כלומר מביעים בתוכנו את משמעות היחס הזה. חושפים אנו שתי רמות היקף, את אותו היקף עליון העומד כממשות וישות הרבה מעבר לתודעתנו, ואת ההיקף הנבנה כתוצאה מהתודעותנו אליו. ההיקף העליון הוא הסוכה, והנענועים של הלולב שייכים להיקף של התודעה עצמה.

עבודת ארבעת המינים

ארבעת המינים כבר שייכים לרבדי חיים שונים, לצדיקים בינוניים ורשעים, ולמדרגות בהופעת האלוקות. ההדסים

שייכים למדרגת האבות, לריח הבנוי על העתיד, לתפיסת ברק החיים העומד למעלה מן החיים; הלולב שייך לריכוז כל המגמות והופעתן במציאות, בטעם; האתרוג הוא המסקנה, ההוצאה אל הפועל את כל החיים העשירים; והערבות, הינן הפניה לחיים, מתוך ההיקף. מתוך גדילתם על כל מים, מופיע בהם ממד הנבואה, ולכן הנבואה היא זו שבנתה את חבטת הערבות בהושענא רבה.

כל המדרגות השונות מתאחדות מתוך אורה של הסוכה, הכונסת בתוכה את הקריאה בשם ד'. התאחדות זו מאפשרת לכל כח להופיע מצד עצמו ולכן לולב אינו צריך אגד, אינו צריך קישור מלאכותי, אלא כל כח דווקא מתוך הבעתו החופשית, מתוך ההתאחדות החופשית עם כל גילויי החיים האחרים, חפץ לגלות את עצמיותו. התאחדות זו פועלת על כל כח את הענווה, את הידיעה כי הוא עצמו אינו חזות הכל אלא הוא רק גילוי של חיים עליונים יותר ממה שמתגלים דרכו.

את ארבעת המינים אנו מנענעים ומקיפים איתם בעת ההושענות. עניין הנענועים הוא אתערותא דלתתא ודלעילא, נענוע כלפי חוץ, כלפי מעלה והבאה מתוך המעלה אל המטה, אל הלב הפועם את פעימות החיים. הנענועים מסירים את הטללים הרעים. טל היא החיות שאינה נפסקת לעולם. הטל הוא האמון בגוף ובחיים, ובטל עתיד הקב"ה להחיות מתים⁴⁵. הטללים הרעים הם

45 עיין אורות הקדש חלק ב' שעח' שעט', אורות עמ' קמ' פיס' ח'.

אותם טללים שאינם בנויים על יכולת הרוממות שלנו, אלא מביעים את המצב הקבוע של החסד האלוקי ללא ההתניה בעשייתנו. הרוע מופיע דרכם כי אז מתגלה השגחה כללית ולא פרטית. ההשגחה היא הביטוי להנהגת העולם על פי חפץ ד', יצירת מגמה ותנועה בעולם. ההשגחה הפרטית היא זו החודרת לקשר כל פרט ופרט לחפץ עליון זה, והשגחה זו נבנית בנו מכח מלכות ישראל, מכח מתן תורה שיצר את האופן בו הקב"ה מתגלה דרך חייה של כנסת ישראל. הנענוע הוא יצירת תנועה, התעוררות, יקיצה מתרדמה, המשכת האהבה המסותרת אל החיים הגלויים. כל יום מתגברת האהבה, עד שבהושענא רבה היא מתגלה בכללות.

מתוך הנענועים אנו מתרוממים להיקף עצמו, להתרוממות מארבעת המינים להיקף של הסוכה בתור מכוונת התודעה שלנו. כאן נבנית תפילה במדרגה חדשה – הושע נא. תביעה לישועה, לפנימיות הגאולה, 'למענך אלוקינו הושענא', לא למעננו, אלא התפילה שלנו היא על חפץ ד' בעצמו. ותפילה זו מחברת אותנו ואותו 'אני והו הושיעה נא'. זו מדרגת תפילה חדשה, תפילה שאינה פונה אל רבונו של עולם, אלא באה לגלות בחיים הגלויים את פנימיות המציאות הודאית בתוכה אנו שרויים. 'הודאי שמו כן תהילתו', ככל שהודאות מתגברת, כך תהילת ד' מקבלת ערך אחר. לכן תפילת ההושענות המתפרצת מתוך ההיקף, מתוך הקפות הבימה, היא תפילה שכל כולה

תביעה לגילוי הדבקות העליונה בחיים, דבקות שאינה מתחילה מאיתנו אלא 'למענך'.

לנקודת גובה עליונה אנו מגיעים בהושענא רבה. ריבוי ההקפות אינן רק ריבוי כמותי, אלא הוא ביטוי לאיכות חדשה, רבה וגדולה, של קישור לעומק הישות המבנה את חיינו. היקף זה אינו בונה רק את היחס לחיים שבפועל, אלא חודר אל עומק המחשבה העומדת מעליהם ומכוננת אותם. וההתאחדות מתגברת ומתכווננת להתפרצות השמחה וההתייחדות שבשמיני עצרת.

זו השמחה המיוחדת של סוכות, 'זמן שמחתנו'. סוכות הוא המקור לשמחה של כל השנה, ולשמחת המועדות בפרט. שמחה עניינה המפגש החי עם גודל העומד למעלה מאיתנו וחשיפת הקשר אליו. שמחה מעמידה אותנו בבת אחת עם תחושת קביעות ועראיות. הקביעות מתגלה בחג האסיף, כסיכום הצלחת השנה החקלאית, כאיסוף כל כוחות החיים, ריכוזם והפנייתם כלפי מעלה. העראיות מתגלה ביציאה לסוכה, ב'הבל הבלים הכל הבל', בהכרה כי הכל מתחיל מ'סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצוותי שמור כי זה כל האדם'.

סוכות - חותם הימים הנוראים

אמנם שמחה זו עדיין עלומה היא בעולם הזה. אנו נכנסים לסוכה וחוששים מעט שמא ירד גשם, שמא 'שפוך האדון

את הכוס על העבד⁴⁶. אנו מוזגים את הכוס, מכשירים אותנו ואת העולם לקבלת הגשמים, לקבלת השפע האלוקי המרחיב את העולם, אך עדיין איננו לחלוטין במדרגת בנים.

בתחילת החורף מתחילים הדברים להיות בכח. אותו היקף של החיים המבהיק בסוכות ומשמח, נזקק למעשה שלנו, יש עדיין פער בין ההיקף לפנים, בין הישות המציאותית לבין קליטתנו אותה, ולכן בתוך תוכה של השמחה והאהבה יש ממד של יראה. עד לחג שמיני עצרת בו הכל מתאחד, בו אנו הופכים את העראי לקבע, וכל כולנו רק בשמחה, ו'היית אך שמח לרבות שמיני'⁴⁷.

מתוך שמחה אנו מתפללים על הגשם, מתוך שמחה אנו שואבים מים ומנסכים אותם על גבי המזבח, שמחה המגלה שאנו חפצים בהרחבת העולם, בגילוי הדבקות באלקים חיים. שמחה היא המפגש המתמיד עם הגודל שבמציאות, גודל המרחיב את החיים הגלויים ומגלה בתוכם חסד, אהבה ורצון. הגשם הוא גילוי הפעולה האלוקית להרחבת העולם ולהפרכתו.

חדשי החורף הם חדשי ה'בכח', בחודש השביעי יום הדין, הוא יום הדין שבכח, אז עלה במחשבה לברא את העולם במידת הדין. בחדשי החורף שראשיתם בראש השנה מתגלה המהות הפנימית העליונה של העולם,

46 משנה סוכה ב' ט'.

47 פסחים עא.

ובקיץ מתגלה ה'איך', היציאה אל הפועל. המעבר מהמהות הפנימית ל'איך' מופיע דרך תפילה. תפילת הימים הנוראים בהם מופיע ממד היראה, תפילת חג הסוכות בה השמחה מגלה את האהבה שבתוך היראה, עד לשמחה העצומה של שמיני עצרת בה מתגלה האהבה ללא גבול. התאחדות האנושי והאלוקי המתגלה בהושענא רבה, היא המכשירה אותנו לתפילת אהבה עליונה זו שבשמחת תורה.

והנה לולי חטא אדם הראשון, היה האדם קונה את כל מדרגותיו בראש השנה, ונכנס ביום ב' בתשרי, ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים. לימדונו חכמים במבטם הפנימי כי חטא אדם הראשון גרם למצב בו המדרגות נבנות לאט, מראש השנה דרך עשרת ימי תשובה עד יום הכיפורים היא מדרגה אחת, וממוצאי יום הכיפורים עד שמחת תורה מדרגה שניה.

השלמת צורת האדם באה דרך בריאת אדם וחוה. אדם וחוה אינם רק אישיות פרטית בעלת שם וזהות, אלא תוכן הכולל בחובו את כל המהות של בני אנוש, ולמעלה מזה, את צורות ואופני ההתגלות האלוקית בעולם. התוכן הנבנה כאחד של איש ואישה, כלומר של האיכות אשר במציאות, אותה נקודה ההופכת את כל המציאות להיות בעלת תוכן אחד, מול הגילוי במציאות של תוכן זה, מופיע בתחילה כגוף אחד. הנסירה פירושה לתת מקום לעומק העצה האלוקית להופיע במציאות, במה שנראה בתחילה פירוד, פירוד המגלה מתוכו ממש את חיוניות הקשרים שבתוכו. כל מדרגות המציאות ננסרות מכח מה

שהמחשבה האלוקית המרחיבה אותם, הולכת ומתגלה במציאות על שני ערכיה. ממד זה הוא ממד של דין, של הופעת האמת המוחלטת בתוך המציאות.

אבל עומק עצת ד' העליונה, החפץ החופשי מלא האהבה, מתגלה לאחר שנשלמת צורת האדם ביום הכיפורים. יום הכיפורים נתחדש בתוקפו עקב חטא העגל, אז שבה וניעורה תכונת יום הכיפורים. מתן תורה, השאיבה מעץ החיים היה אמור ליצור מצב בו הכל מתרחש בראש השנה, חטא העגל החזיר אותנו למצב בו הכל מתרחש לאט. סוכות, הושענא רבה ושמחת תורה, הם המגלים בפועל החיים את עומק הדין של עשרת ימי תשובה. מדרגת חג הסוכות הארצישראלית מקבלת ממד עומק גדול יותר מתוך המפגש עם ימים נוראים.

ימים נוראים באים לתקן את חוסר היכולת שלנו לקבל את התורה בשלמותה ובתמימותה. חטא העגל יצר מחדש מצב בו יש פער בין פנים החיים הקשור אל ההיקף, המשתוקק להביע אותו בכל החיים, לבין יכולת הגוף, החיים הגלויים לשאת גודל זה. הימים הנוראים מחדשים בנו את היכולת לרומם את כל גילויי החיים למקור עליון זה, ושוב חוזרת בנו האהבה והשמחה של התאמת הטבע והקודש, הגוף והנשמה, גילויי החיים ומקורם העליון, כאחד.

'בראש השנה יכתבון וביום צום כיפור יחתמו'. עדי החתימה הם ההופכים את השטר מלהיות אוסף מילים

ומחשבות, לתוכן אחד המסוגל לפעול במציאות. הכתיבה היא המבט הנצחי על ערך האדם. העברת המחשבה לכתיבה קובעת ערך שלם ונצחי למחשבה. כשמחשבה עוברת לדיבור היא מתגלה, אבל חותם הדינאמיות חתום בה, כשמחשבה עוברת לכתיבה היא מצויה בתחום המוחלטות, הקביעות והנצחיות. החתימה היא הפיכת הכתיבה לבעל ערך פועל במציאות. ראש השנה הוא יום הדין בו נידונים החיים, כיצד הנשמה תתגלה בגוף. יום כיפור הוא יום החתימה, אז מתברר איך הדבר יתגלה במציאות. אך חסרים עדיין 'עדי מסירה', כלומר השטר הנמסר לאדם, לחיות את התפיסה הסובייקטיבית. מתוך אותה הווית קודש מקיפה של ראש השנה ויום כיפור, יש את החדירה לעומק הסובייקט. זוהי המסירה, וממנה ל'בפועל' ממש בשמיני עצרת, שמחת תורה. כל שלב כזה הוא שלב בחתימה, שלב בצפייה האלוקית המחוללת את ההשגחה הפרטית לכל אחד ואחד מבאי עולם. החותם הפנימי הוא ביום הכיפורים, אך האפשרות להוציא אל הפועל נובעת מחדירה עמוקה יותר אל עומק הרצון. כשאדם מחתים שטר, הוא הופך אותו להיות ראוי להופעה ופעולה, הוא מגלה את רצונו המופשט, אך כשהוא מוסר את השטר, הרי שהרצון מתעלה לשלב נוסף, לשלב בו הוא כבר פועל באופן ממשי. כך בהושענא רבה, מתגלה האהבה, החפץ הפנימי. הנענועים מתעמקים ומתפשטים, מסירים אנו את האיגוד של הלולב, מקיפים אנו פעמים רבות ומתחיים מכח צפיה עליונה יותר.

בשמיני עצרת אנו מגלים כי התורה היא הופעת טבע החיים שלנו. מה שהתגלה מלעילא בשבועות, מתגלה מכח עבודתנו ותלמודנו בשמחת תורה. בשמחת תורה מתברר ההיקף השלם של התורה, ואנו מקיפים עם ספרי התורה, בשמחה עצומה של אחדות התורה וישראל. מתוך דבקות זו והתייחדות זו עם בורא עולם אנו מתפללים על הגשמים, על המדרגה המחדשת את גילוי הדבקות, וממילא את הרחבת העולם והפרחתו. שמחה עליונה זו של התאמה היא המסוגלת להמתיק את הדין של יום הכיפורים, להיטיב את החתימה.

זוהי מדרגת האמת של סוכות. בתפילה אנו אומרים 'קדשנו במצוותיך' - בפסח, עת היינו עירום ועריה התחדשו בנו מצוות הפסח, 'תן חלקנו בתורתך' - בשבועות, 'שבענו מטובך' - בראש השנה, 'ושמח נפשנו בישועתך' - ביום כיפור, ישעי ביום כיפור, ומתוך כך אנו מבקשים 'וטהר ליבנו לעבדך באמת' - בסוכות.

חבטת הערבה

אמנם כדי להגיע לעבודת ד' בשמחה בשמחת תורה, אנו מתכוונים בהושענא רבה, לא רק בהקפות הרבות אלא מוסיפים חבטת ערבה. לוקחים אנו חמש ערבות וחובטים אותם בקרקע. חבטת הערבה מיסוד נביאים, מהכשרון הטבעי הנבואי שבכנסת ישראל המקיף את כל רבדי

החיים בלא הפרדה. אנו מפגישים את כל אור העתיד, את כל אור הסגולה עם המציאות שבפועל, שאף על פי שנראה לפעמים שיש ניגוד בין תכונת הסגולה ליכולת שלה להתגלות בפועל, שלכן צריך חבטה, כלומר ממד של הכרח העומד למעלה מנעימות החיים, אך קבלת עול זה מאהבה היא ממתיקה את הכל. הערבה מתגלה בחיים ללא טעם וללא ריח, זוהי אמת עליונה שאין לה ביטוי במציאות אלא כסגולה עליונה צפונה. אמת זו החלה להתגלות בראש השנה, ועתה היא הופכת להיות פנים החיים שלנו, מתוך פנים זה אנו מביטים גם על הרשעה בעין טובה ומסוגלים להעלותה, מתוך מבט זה אנו מכשירים את עצמנו להתאחדות כל כך גדולה, שאפילו הביטוי 'אני והו' כבר לא הולמה. הכשר זה בא על ידי מה שאנו מקבלים אל תוך המציאות את כל אור העתיד ההולך ומתעלה ותובע מהמציאות העליונה להתגלות ולהרחיב את החיים. תביעה זו מתגלה בתפילה לגשם ובאחדות המופלאה הבאה מתוכה.

בזה מתברר קשר הדבקות שלנו עם רבש"ע ואנו חותמים 'יופי לך מזבח'. ההקפות כולן והתפילות של הושענא רבה, באות לבנות בגדלות את מה שפעלנו בכל יום, גדלות כפולה, את כל המידות אנו מופיעים בפועל וחושפים את גודל המחשבה, שתתפרץ בעיתה בריקודי שמחת תורה.

סדר הושענות

היום בסוכות	היום בשבוע בו חל י"ט	ה' דחול	ד' דחול	ג' דחול	ב' דחול	א' דחול	י"ט
		המועד	המועד	המועד	המועד	המועד	י"ט
שני	למען אמיתך	אבן שתיה	אערוד שועי	אום אני חומה	אל למושעות	אום נצודה	
שלישי	למען אמיתך	אבן שתיה	אערוד שועי	אל למושעות	אום נצודה	אדון המושיע	
חמישי	למען אמיתך	אבן שתיה	אום נצודה	אערוד שועי	אל למושעות	אדון המושיע	
שבת	אום נצודה	למען אמיתך	אערוד שועי	אבן שתיה	אל למושעות	אדון המושיע	

בכל יום ויום מתחילים הושע נא למענך. (עמ' 53) אח"כ תפילה
לפי סדר היום, ולבסוף 'אני והו'. בשבת יש סדר מיוחד. (עמ' 78),
ולהושענה רבה סדר מיוחד (עמ' 85).

70	אָערוֹד שְׁעִי	54	לְמַעַן אֲמִיתְךָ
72	אֵל לְמוֹשְׁעוֹת	58	אָבֶן שְׁתִּיָּה
79	אִם נִצְוֶה כְּבֹבֶת	63	אִם אֲנִי חוֹמָה
		66	אֲדוֹן הַמּוֹשִׁיעַ

הושענות ליו"ט ראשון ולחזה"מ

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן אֱלֹהֵינוּ הוֹשֵׁעַ נָא: ראשיתה של הישועה באה מתוך המפגש עם בעל הכוחות כולם, היוצר יחס כללי אל כל המציאות באופן מקיף וממלא את כל כולה. ואנו מבקשים הושענא נא, עתה ממש.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן בּוֹרְאֵנוּ הוֹשֵׁעַ נָא: צריכים להתרומם מתוך הכמותיות אל האיכותיות – הישועה באה אל כל המציאות מתוך המפגש עם הבורא, בעל היכולת הרצונית הבלתי מוגבלת, שממקורה של רצוניות זו הוא מחדש תמיד את המציאות, 'ותחדש פני אדמה'.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשֵׁעַ נָא: הישועה מתגלה בגאולה, בהופעות החיצוניות הגואלות מעומק השחת והחסרון לחידוש כל רבדי החיים.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשֵׁעַ נָא: הקב"ה תובע ודורש מאיתנו, כדי שדרישה זו מהמציאות תוכל להתמלא זקוקים אנו לישועה. הקב"ה לא רק דורש מאיתנו, הוא גם דורש אותנו, התביעה האלוקית מהמציאות כולה לגלות את 'ד' אלקי ישראל' דייקא כמלך.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן אֲמַתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: האמת האלוקית היא האיכות המאחדת את כל המציאות והופכת אותה להיות תוכן חי אחד. מכח החסד הגדול המתפשט ללא גבול, ממקור אב המון גויים, מופיעה הישועה הפנימית המסוגלת לחשוף את האחדות גם במקומות הנראים חלילה כמפורדים.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן בְּרִיתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: הברית היא הופעת ריכוז כל המגמות העליונות, כדי להופיען במציאות מתוך בטחון הטבעיות וההתאמה שבהן. דווקא מתוך חופש החסד המגלה את עומק האידיאליות שבמציאות, מתבלטת הברית בתור הטבעה במציאות של טבע קודש המגלה את התאמתה של המציאות לתוכן זה.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן גְּדֹלְךָ וְתַפְאֲרֶתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: ולכן ניתן לתבוע את הגודל באופן שכל פרט ישקף את השתכללותו המתמדת מתוך קישורו המתמיד למקור המעיין האינסופי. גודל זה מתגלה בריבוי פארות וענפים, המביעים את התוכן הפנימי של האחדות, שאינו נשאר קפוא במקום אחד, אלא הולך ועולה תדיר ממדרגה למדרגה.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן דָּתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: שהלא רק אם ישראל קיימים יש גילוי לתורה ומצוותיה. ומתוך כך יש מקום לדתך, להנהגתך את העולם.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן הוֹדְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: ההנהגה האלוקית מופיעה בצורתה הסגולית, המסוגלת לירד מטה מטה ולחשוף אורות גנוזים ועלומים. מגמה עליונה זו נובעת

מפנימיות הישועה, ויכולת זו צריכה לישועה, על מנת שתתגלה ותשפיע ממקור חביונה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן וְעוֹדֶךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: סגולה זו מתרכזת בבית הועד שלנו עם רבש"ע, בבית המקדש. הישועה מגלה את הנקודה המרכזת את הסגולה ומכשירה אותה להופיע מתוך ההתייחדות שבהתוועדות.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן זְכָרְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: מקור הסגולה הוא נעוץ בזכרון המקיף את אור הסגולה כפי שהוא בראשיתו, טרם ירידתו לעולם. הזכרון הזה הוא הנותן כח לסגולה לירד לעולם המוגבל, להוציא יקר מזולל מתוך הריכוז הגדול שבבית המקדש. הזכרון הוא הכח המניע את בניין המקדש ואת התפשטות הסגולה לכל פינות החיים, גם אלה הנדמות ביותר אפילות.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן חֶסֶדְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: החסד היא ההופעה המתגברת על כל הכרחי המציאות, רצוניותה של המציאות מתגלה בחסד, וחסד זה נסתר במציאות בה אין הישועה מופיעה, ועל כן אנו מתפללים הושע נא למען הופעת החסד לאברהם, יומם יצווה ד' חסדו, החסד המלווה כל יום ויום וכל מידה ומידה ומגדיל אותה אל עומק הרצון.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן טוֹבְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: הטוב שלך, הטוב הגדול העולה מהכללת כל הפרטים, בין פרטי הזמן, בין פרטי המקום, בין פרטי המציאות בכללה, וטוב זה מופיע דרך כנסת ישראל.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן יִחוּדְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: היחוד הוא למעלה מהאיחוד, הוא המהות של כל תנועות העולם, ובאשר ישועה רחקה מאיתנו ואין איתנו יודע עד מה, ענפי החיים הולכים ומתפשטים באין קשר לאותה מגמה עליונה, ואנו מבקשים להציל את פנימיות החיים ואת כל גילויי החיים מתוך הופעת יחודך.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן כְּבוֹדְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כבוד ד' הוא העילוי שכל פרטי החיים חשים בפניה אל מקורם, בין הכבוד המתגלה כמניע את המציאות בין הכבוד מצד עצמו העומד למעלה מכל ערכי המציאות והתובע ממנה תמיד לגדול. כבוד זה נעלם בגלות, ואנו מבקשים שמתוך הופעת היחוד תופיע השלמות העליונה הממלאה שגב את כל פרטי החיים.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן לְמוֹדְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כל בניך לימודי ד', עם ישראל שבפועל, שהם גם לומדי תורתך ומוציאי דתך אל הפועל. ואנו מבקשים שהיחוד המופיע בכבוד יתפשט ויתגלה בכל פרט ופרט מהווה המרוכות בישראל ומתגלה בכל יחיד ויחיד ממנה.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן מַלְכוּתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: זו מסקנת היחוד, התגלות המלכות בתור הכח המרכז את כל גילויי החיים נותן להם את ערכם בתור גילוי של עצמיות חפץ ד' בעולם.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן נִצְחָךְ. הוֹשִׁיעַ נָא: ומלכות זו מתגלה כעילוי העולם לנצח נצחים, באופן שאינו רק מתמיד אלא מתארך ומתגבה תמיד.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן סוֹדֶךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: מקור הנצחיות שבמציאות הלא היא מידת החסד העליון, סוד זה המתגלה בעצות מרחוק, יופיע ביושר ולא בצורה מסובכת כל כך, בעת הופעת הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן עֲזָךְ. הוֹשֵׁעַ נָא: סוד עליון זה מתגלה במציאות בעוז וגבורה לפתח ולרומם אותה, דרשו ד' ועוזו.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן פֶּאֶרְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: הפאר הוא ההיקף היותר שלם המכונן את התפארת, העוז נובע מתוך אותה מגמה המפריחה את המציאות מתוך היקף החיים המבהיק את הכל מראשית ועד אחרית.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן צְדָקָתְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: אך פאר זה מתגלה בצדק המדוד, בלא לזנוח אף פרט עד שיתאיים אל הגודל הנכבס.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן קְדֻשָּׁתְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: מקורו של פאר זה היא הקדושה, המגלה כי האהבה העצמית של כל פרט, כל כולה היא גילוי שייכותו להכל, וככל שיגביר יותר את עצמו, כן הטוב שבו יתפשט על הכל.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. הוֹשֵׁעַ נָא: כדי להופיע קדושה עליונה זו שיתף הקב"ה רחמים בדין, להופיע בצורה קצובה ומדודה, כפי יכולת המציאות להתרומם, ורחמים אלה רבים הם, מתפשטים לאין חק, כי על רחמין הרבים אנו בטוחים.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמִעַן שְׂכִינָתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: השכינה היא כנסת ישראל, היא הופעת מלכות ד' בעולם, האיחוד של עם ישראל לדורותיו זוהי השכינה ההופכת אותנו לחטיבה אחת בעולם.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמִעַן תְּהִלָּתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: ומכח זה 'עם זו יצדתי לי תהילתי יספרו', היכולת לשפוך אור גם במקומות הנראים מרוחקים ולגלות את שם ד', יכולת זו מופיעה יותר ויותר ככל שמתגלה יותר אור הישועה.

הוֹשִׁיעַ נָא אֲבֵן שְׁתִּיָּה הוֹשִׁיעַ נָא: תנועת הישועה הפנימית מתגלה בריכוזה במרכז היסודי של בית המקדש, אבן השתיה שממנה הושתת העולם, כלומר מיסוד שקיקה עליונה זו שבבית המקדש נבנה העולם כולו.

הוֹשִׁיעַ נָא בֵּית הַבְּחִירָה. הוֹשִׁיעַ נָא: אמנם בית המקדש עומד למעלה מכל ערכי עולם, מופיע הוא את הבחירה האלוקית החופשית מכל מועקה, ובחירה זו היא השורש של הישועה שאנו מתחננים לגילוייה.

הוֹשִׁיעַ נָא גִּזְרֵן אֶרֶץ. הוֹשִׁיעַ נָא: ממרחקים נתגלתה נקודה גנוזה זו המבטאת בערך מקום את השקיקה הפנימית של כל האנושות לדבקות אלוקית, ועצת ד' העליונה גנוה חביון נקודת קדש זו דווקא בנחלת זרים, ובעילוייה והחזרתה למקור ישראל מעלה היא בדרכה את כל ניצוצות הקדש הפזורים,

מקשרת את המיית הכל לישראל עד כרי התכוננות הר בית
ר' לגילוי הדבקות החבויה בכל, ונהרו אליו כל גויים.

הוֹשֵׁעַ נָא דְבִיר הַמוֹצָנֶע. הוֹשֵׁעַ נָא: מתוך כך מתבררת
ההנהגה הפנימית, דביר מלשון 'דבר', מנהיג, החבוי
בפנימיות קדש הקדשים המעלה את כל העולם כולו
לקדש עליון.

הוֹשֵׁעַ נָא הַר הַמִּזְרִיָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: מקור הנהגה פנימית זו
היא מסירות הנפש של כנסת ישראל שהתגלתה בעקידת
יצחק, במקום זה המלא אורה ותדווה, הספון כולו בחיי
נשמות ואור צחצחות.

הוֹשֵׁעַ נָא וְהָר יִרְאָה. הוֹשֵׁעַ נָא: מסירות הנפש שבעקידה,
נשארה בכח, בהמיית הלב הגנוזה, וגלויה ונראית רק לד',
אמנם הופעת עילוי הנשמה בצורה כה עליונה מטביעה
בנו את היכולת של 'יראה כל זכורך', ואת כשרון הנבואה
ורוח הקדש.

הוֹשֵׁעַ נָא זְבוּל תִּפְאָרְתְּךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: מעון ריכוז התפארת,
שרשו בשמים, בביהמ"ק של מעלה שמיכאל עומד ומקריב
שם נשמותיהם של ישראל, ואנו מבקשים גילוי תוכן פנימי זה
במצאותות, בקביעות ובמלאות.

הוֹשֵׁעַ נָא חֲנָה דָּוִד. הוֹשֵׁעַ נָא: מלכות ישראל המתגלה
בנפש דוד הכללית, המגלה ערך כל אחד ואחד מישראל,

היא המייסדת את הופעת המקדש משמי מרום לגילוי מבהיק במציאות.

הוֹשִׁיעַ נָא טוֹב הַלְבָּנוֹן. הוֹשִׁיעַ נָא: הטוב העליון המלבן את עוונותיהם של ישראל, ומגלה את ערכם השלם ש'כולך יפה רעייתי ומום אין בך'. טוב עליון זה הוא המאפשר את הופעת הישועה, ומבט עליון זה מתגלה מכח הישועה.

הוֹשִׁיעַ נָא יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ. הוֹשִׁיעַ נָא: כל המגמות הפנימיות המובעות בבית המקדש מופיעות גם ביופי כלפי החוץ. רק הנוף, החלק הגלוי של בית המקדש מתגלה, והוא מלא שלמות ויופי, יופי זה משיש את כל הארץ בעילוי המציאות והשבתה למקורה.

הוֹשִׁיעַ נָא כְּלִילֵת יוֹפִי. הוֹשִׁיעַ נָא: אך לא רק הנוף שלה יפה, היא כוללת בחובה כל שאיפת יופי שבעולם, ככלה כלולה מכל היופי שבעולם.

הוֹשִׁיעַ נָא לִינֵת הַצֶּדֶק. הוֹשִׁיעַ נָא: היופי הזה אינו רק אסתטי אלא ביטוי לעומק המגמה המוסרית השוכנת בישראל שהלכו ללון בגמר כל יום רק מתוך עשיית צדק. הצדק האלוקי עליו התפללנו 'למען צדקתך' מופיע דרך התביעות המוסריות של כנסת ישראל וחכמיה.

הוֹשִׁיעַ נָא מְכוֹן לְשִׁבְתְּךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: המקום המכוון כנגד ביהמ"ק של מעלה, מרכז לתוכו את כל חפץ ד' המופיע

בישיבה ובקביעות מתוך חשיפת ההתאמה הפנימית של המציאות לחפץ זה.

הוֹשֵׁעַ נָא נְדִיחַ שְׂאֵנָן. הוֹשֵׁעַ נָא: כשמתגלים חיי הדבקות שלנו באופן ישר וקבוע הרי אנו שואבים בטחון ושאננות בכל מרחבי ארצנו.

הוֹשֵׁעַ נָא סֶפֶת שָׁלֵם. הוֹשֵׁעַ נָא: בית המקדש, מקור החידוש שבמציאות, היוצר עראיות קבועה מחמת התנועה המתמדת של החידוש המופיעה בלא הפסק ברק אחר ברק, יזיהי בשלם סכו ומעונתו בציון.

הוֹשֵׁעַ נָא עֲלִית שְׁבֻטִים. הוֹשֵׁעַ נָא: העליה לרגל יוצרת את תנועת העילוי במציאות כולה, המתגלה בחיי כל שבט מישראל. ועילוי קבוע זו מתחדש תדיר מכח החידוש המתמיד שבבית המקדש. את מקור תנועת התעלות זו אנו מבקשים לחדש ולעורר מכח הופעת הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא פִּנְת יִקְרָת. הוֹשֵׁעַ נָא: מבקשים אנו להופיע במציאות את גילוי תוכן הישועה המופיע מכח הפינה העליונה המרכזת את כל פינות העולם בתפילת הלב אליה, המגלה ערך כל פינות העולם מתוך אותה נקודה יקרה מפנינים, המתגלה בלימוד התורה.

הוֹשֵׁעַ נָא צִיּוֹן הַמְצִינָת. הוֹשֵׁעַ נָא: ציון היא הנקודה הפנימית של כנסת ישראל, הקשורה לרצון העליון. מופיעה

היא כמרכות את כל מגמות הקודש לנקודת כינוס אחת. נקודת כינוס זו מגלה את החפץ הפנימי של כל מגמות אלה להתגלות ולרומם את המציאות. ציון המצוינת מתגלה בפועל בשערים המצוינים בהלכה, בדקדוק כל פרטי החיים שבתוכם מופיעות כל המגמות העליונות. ונקודה פנימית זו הושע נא.

הוֹשִׁעַ נָא קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים. הוֹשִׁעַ נָא: מתוכה של ציון תתגלה מגמת קדש הקדשים המעלה את כל החול וחושפת בתוכו את הקודש העליון הגנוז.

הוֹשִׁעַ נָא רְצוּף אֱהָבָה. הוֹשִׁעַ נָא: המגמה הפנימית של בית המקדש – השפעת אש האהבה לכל. אהבה זו, שחופש מחיה אותה, היא הפנים של הקודש המעלה כל.

הוֹשִׁעַ נָא שְׂכִינַת כְּבוֹדְךָ. הוֹשִׁעַ נָא: בבית המקדש מתגלה השכינה עליה התפללנו 'למען שכינתך' בצורה עליונה ורחבה מלאת נעם מקיף ומרחיב ללא הגבלה וזו הופעת כבודו העליון.

הוֹשִׁעַ נָא תֵּל תְּלִפְיוֹת. הוֹשִׁעַ נָא: עיקר הריכוז והגובה של בית המקדש מצוי בתודעה ובדיבור הבא בעקבותיו, ומגלם בחיים את עושר המגמות העליונות, תל שכל פיות פונים אליו.

הוֹשֵׁעַ נָא אֹם אֲנִי חוֹמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הוֹשֵׁעַ נָא כנסת
ישראל העומדת כחומה בצורה בגודל אמונתה, עד שכל
רוחות שבעולם אינם מזיזים אותה.

הוֹשֵׁעַ נָא בָּרָה פַּחַמָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: הופעת האמונה עולה
מתוך הבהירות העליונה המקיפה כל של'אין נסתר מחמתו.

הוֹשֵׁעַ נָא גוֹלָה וְסוֹדָה. הוֹשֵׁעַ נָא: אמונה זו היא הנותנת
לנו את הגבורה לעמוד בכל ייסורי וטלטולי גלות
ולקבלם באהבה.

הוֹשֵׁעַ נָא דִּמְתָּה לְתִמְרָה. הוֹשֵׁעַ נָא: לתמר יש לב אחד
לאבינו שבשמים. התמר הוא ריכוז כוחות החיים בנקודת
האמונה.

הוֹשֵׁעַ נָא הִהְרִיגָה עֲלֶיךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: ריכוז כוחות זה הוא
הנותן את הכח והתוקף למסור את הנפש למען שמו.

הוֹשֵׁעַ נָא וְנַחֲשֶׁבֶת כְּצֶאֱן טִבְחָה. הוֹשֵׁעַ נָא: מסירות נפש זו
מגלה את הקשר לדועה העדר הדואג לכל צאנו.

הוֹשֵׁעַ נָא זְרוּיָה בֵּין מְכַעֲסִיָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: כמה ישועה
צריכים אנו על מנת לקבץ את הפזורים שנזרו לכל המקומות,
וכנסת ישראל פזורה בין מכעיסיה, ועם זה אינה מאבדת
את אמונתה.

הוֹשִׁיעַ נָא חֲבוּקָה וּדְבוּקָה בְּךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כנסת ישראל חבוקה, ומכח חיבוק זה מקבלת את כל צדדי הישועה האלוקית המעלה אותנו להיות בדמות יוצרנו ומגבירה בתוכנו את הדבקות בו ית'.

הוֹשִׁיעַ נָא טוֹעֵנֶת עָלֶיךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: דבקות זו מתגלה במוכנות לקבל עול כדי להביע את היחס לגדל שאינו נתפס בהכרה, גדול המוליך אותנו בצעדים מדודים להגדלת ההתאמה בכל החיים 'לשעבר תורה נתתי לכם, לעתיד חיים אני נותן לכם'.

הוֹשִׁיעַ נָא יְחִידָה לְיַחֲדֶיךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כל מהותה של כנסת ישראל היא הופעת ההיקף היותר עליון של סוד היחוד בעולם כולו.

הוֹשִׁיעַ נָא כְּבוֹשָׁה בְּגוֹלָה. הוֹשִׁיעַ נָא: ולכן מקבלת היא כנסת ישראל את עול גלות, אע"פ שנאלצת היא לכבוש את כל כוחותיה ושאיפותיה העדינות, כדי לטהר והעלות את כל עימה.

הוֹשִׁיעַ נָא לוֹמְדֵת יְדָאָתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: מסירות זו מופיעה בלימוד התורה, המתקיימת רק במי שממית עצמו, ומעלה את ערך חייו לשאוב תדיר מחיי החיים.

הוֹשִׁיעַ נָא מְרוֹטֶת לְחִי. הוֹשִׁיעַ נָא: אע"פ שסובלת כנסת ישראל השפלות נוראות כדמות מריטת הלחי והפסקת השפעות הרחמים העליונות, עם כל זה היא אחוזה באמונתך.

הוֹשֵׁעַ נָא נְתִינָה לְמַכִּים. הוֹשֵׁעַ נָא: 'גוי נתתי למכים', לא רק הפנים והתודעה נפגמים במריטת הלחי, אלא גם החיים הגלויים, חיי הגוף נשברים, ועם כל זה עומדת כנסת בכל תוקף על אמונתה.

הוֹשֵׁעַ נָא סוֹבֵלֶת סְבִלָךְ. הוֹשֵׁעַ נָא: וכל הזמן מכוונת היא לצערך של מעלה, שעל צער השכינה אנו מתפללים הושענא.

הוֹשֵׁעַ נָא עֲנִיָּה סִעְרָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ההתכוונות כלפי מעלה, היא נקודת הקביעות שלנו למרות שכלפי חוץ אנו עניים ונתונים לסערות המציאות. הושיענו כדי שנוכל להביע בגלוי את אותה התכוונות.

הוֹשֵׁעַ נָא פְּדוּיַת טוֹבָיָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ה'בכח' של עם ישראל התגלה בפדייתנו מיד מצרים ביד משה, טוביה שמו. וטוב מוחלט זה מפעם בנו תדיר והוא הרוחף אותנו לבקש ישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא צֶאן קֶדְשִׁים. הוֹשֵׁעַ נָא: 'כבקרת רועה עדרו', אנו צאנך, ואתה רוענו ומגדלנו ומכשירנו לבוא הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא קְהִלֹת יַעֲקֹב. הוֹשֵׁעַ נָא: צאן זה מופיע כחטיבה אחת בארץ, נקהלים ומתאחדים.

הוֹשֵׁעַ נָא רְשׁוּמִים בְּשִׁמְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: ואחדות זו בארץ מגלה את אחדות ד', עד ששמנו קראת בשמך.

הוֹשִׁיעַ נָא שׂוֹאֲגִים הוֹשִׁיעַ נָא: אך פֶּעַר זֶה בֵּין פְּנִימִיּוֹת הַחַיִּים לְגִילּוּיִים הַחִיצוֹנִיִּים, הַיּוֹצֵר כָּל כֶּךְ הָרַבָּה סִיבּוּכִים, גּוֹרֵם לְכָךְ שֶׁתְּפִילַתְנוּ תִּהְיֶה מִתּוֹךְ שֶׁאֵגֶה, מִתּוֹךְ הַתְּפִרְצוֹת הַתּוֹכֵן הַפְּנִימִי, הַרְחַבְת קִירוֹת הַלֵּב וְתִבְעִיעַ לֵאחִיּוֹד בֵּין פָּנִים לַחוּץ.

הוֹשִׁיעַ נָא תְּמוּכִים עָלֶיךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כָּל תְּפִילַתְנוּ נּוֹבַעַת מִמֶּה שֶׁאֲנוּ שׂוֹאֲבִים כָּל בִּטְחוֹנֵנוּ מִמֶּךָ. הוֹשִׁיעַ נָא.

הוֹשִׁיעַ נָא אֲדוֹן הַמּוֹשִׁיעַ הוֹשִׁיעַ נָא: אֲדוֹן הַיִּשׁוּעוֹת, רַק הוּא יִכּוֹל לְהוֹפִיעַ אֶת הַיִּשׁוּעָה מִכַּח אֲדֻנּוֹתָּ וּמַלְכוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם.

הוֹשִׁיעַ נָא בְּלִתֶּךָ אֵין לְהוֹשִׁיעַ הוֹשִׁיעַ נָא: מִמִּקּוֹר הַדְּבָקוֹת הָעֲלִיוֹנָה אֲנוּ פּוֹנִים אֵלָיו וְלֹא אֵל מִיְּדוּתוֹ, 'אִם אֵין פֶּנִּיךְ הוֹלְכִים אֵל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה.

הוֹשִׁיעַ נָא גְבוּרָה וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: כְּדֵי לְהוֹפִיעַ אֶת הַיִּשׁוּעָה מִמִּקּוֹרָהּ נִזְקָקִים אֲנוּ לְהוֹפְעָתָהּ שֶׁל גְּבוּרָה שֶׁל מַעֲלָה, שֶׁאֵין מַעְצוֹר בִּידֵּהּ לְגַלּוֹת הַיִּשׁוּעָה.

הוֹשִׁיעַ נָא דְלוּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: וְכֵדִי שֶׁנִּהְיָה רֵאוּיִים וּמִסּוּגָלִים לַחַיּוֹת עַל פִּי קִנְיָה הַמִּידָה שֶׁל כַּח גְּבוּרָה הָעֲלִיוֹנָה, אֲנוּ מִתְּמַלְאִים דְלוּת כִּי 'מָה אֲנוּ וּמָה חַיִּינוּ', וְעֲנוּוָה זֶה הִיא בִּבְת אַחַת מִשְׁמַחַת אֹתֵנוּ וְאִשְׁרִינוּ מִה טוֹב חֲלָקֵנוּ.

הוֹשֵׁעַ נָא הָאֵל הַמוֹשִׁיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: הפנים של הישועה היא היכולת הבלתי גבולית מלאת האהבה האלוקית, המופיעה לא רק את ה'בפועל' האדנותי, אלא ממשיכה מכח הענווה העליונה את הנעם העליון, המרחיב את המציאות ברוב עדינות וחיים.

הוֹשֵׁעַ נָא וּמִצִּיל וּמוֹשִׁיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: אותה עליונות של ישועה אינה מסתפקת רק בהארה פנימית אלא יורדת להציל את כנסת ישראל בגילויה בחיים מכל צד ומציק. הצלה זו מקורה הוא בישועה הארוכה, ולכן מבקשים אנו להרחיב הישועה, לגלות את הצד העליון שלה.

הוֹשֵׁעַ נָא זֶעֶקֶיךָ תוֹשִׁיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: מבקשים אנו שהישועה תיגלה בתור מילוי הבקשות שבתפילתנו.

הוֹשֵׁעַ נָא חוֹכֶיךָ הוֹשִׁיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: אנו מלאי סבלנות, מחכים אך לך, ולכן הושיענו כי אותה שייכות עמוקה הנובעת מצפיית העתיד חיה בתוכנו בפועל.

הוֹשֵׁעַ נָא טְלָאִיךָ תִּשְׁבִּיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: צאנך מתגלה בתור טלאים המוכרחים את צרכי הגוף לעצם קיומם, ודבקונו בך מתגלה גם דרך חיי החול.

הוֹשֵׁעַ נָא יְבוֹל לְהִשְׁפִּיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: ולכן אנו מבקשים שפע של יבול כהבעת אהבתך אותנו ואמונך בנו.

הוֹשִׁיעַ נָא כָּל שִׁיחַ תְּדַשָּׂא וְתוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: את ממד הפריחה והגידול המתמיד שבמציאות, גידול הנראה כעיוור, אתה תושיע ותחשוף את החפץ הפנימי שבו, ותביא ברכה על העולם הגשמי ותגלה איכות חדשה רחבה לאין שיעור ממקור הברכה.

הוֹשִׁיעַ נָא לְגִיא בַּל תִּרְשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: ואע"פ שממרום גובה השגחתך כל הארץ כולה נשפלת למדרגת גיא, אתה אל תרשיע אותנו, אלא תגלה עומק זכותנו וכל גיא יינשא.

הוֹשִׁיעַ נָא מַגְדִּים תִּמְתִּיק וְתוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: לא רק את האוכל הנצרך לגידול הפיזי תושיע אלא גם את נטיית הרחבת החיים המתגלה בחפץ העונג המתוק, גם בו תגלה את מגמת פנימיות הישועה.

הוֹשִׁיעַ נָא נְשִׂאִים לְהַפִּיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: השגחתך העליונה תופיע בגילוי כל פרט הנצרך לשם ההשפעה, שיבוא מכוחך ממש ללא תיווך, ובוה תביא את העננים למקום בו הם אמורים להשפיע טובם.

הוֹשִׁיעַ נָא שְׂעִידִים לְהַנִּיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: וכן את הרוחות אתה עצמך תביא.

הוֹשִׁיעַ נָא עֲנָנִים מְלֵה־מְנִיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: ואת העננים אל תמנע מלהוריד גשם, אלא הסר המניעות וממילא ידרו

הגשמים, כי ההשפעה היא המצב הטבעי של העולם, רק צריך להסיר המסכים המונעים שפע זה מלהתגלות.

הוֹשֵׁעַ נָא פֹתַח יָד וּמִשְׁבָּעַי. הוֹשֵׁעַ נָא: פתיחת היד האלוקית, הופעת השפע ממקורו הרצוני, הוא פנימיות מהלך הופעת הגשמים, הנובע ממקור המחשבה העליונה, הנעוצה באור עולם הבא שנברא באות יו"ד.

הוֹשֵׁעַ נָא צִמְאֶיךָ תִּשְׁבֵּעַי. הוֹשֵׁעַ נָא: כל צמאוננו הגופני הוא ביטוי לצמאה לך נפשי כמה לך בשרי, וכל שפע גשמי הוא גילוי האהבה והדבקות.

הוֹשֵׁעַ נָא קוֹרְאֶיךָ תוֹשִׁיעַי. הוֹשֵׁעַ נָא: ולכן בכל צורך גשמי אנו פונים אליך ואתה עונה לכל קוראיך באמת.

הוֹשֵׁעַ נָא רְחוּמֶיךָ תוֹשִׁיעַי. הוֹשֵׁעַ נָא: התפילה פותחת את המיית הרחמים הגנוזים העליונים, שמשם באה הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא שׁוֹחֲרֶיךָ הוֹשִׁיעַי. הוֹשֵׁעַ נָא: בכל בקשותינו הגלויות גנוזה בקשה אחת, דרישת ד'.

הוֹשֵׁעַ נָא תְּמִימֶיךָ תוֹשִׁיעַי. הוֹשֵׁעַ נָא: ודרישת ד' הזו היא המגלה את תמימותנו ושלמותנו המאחדים קודש וחול לחטיבה אחת של גילוי החיים האלוקיים וחפץ ד' במציאות.

הוֹשִׁעַ נָא אֶעֱרוֹךְ שׁוּעִי. הוֹשִׁעַ נָא: אסדר תפילתי.

הוֹשִׁעַ נָא בְּבֵית שׁוּעִי. הוֹשִׁעַ נָא: במקום תפילתי, בבית הכנסת.

הוֹשִׁעַ נָא גְלִיתִי בַּצּוֹם פְּשָׁעִי. הוֹשִׁעַ נָא: שבתי בתשובה ביום הכיפורים.

הוֹשִׁעַ נָא דְּרִשְׁתִּיךָ בּוֹ לְהוֹשִׁיעִי. הוֹשִׁעַ נָא: והתפללתי אז לישועה.

הוֹשִׁעַ נָא הַקְּשִׁיבָה לְקוֹל שׁוּעִי. הוֹשִׁעַ נָא:

הוֹשִׁעַ נָא וְקוֹמָה וְהוֹשִׁיעִי. הוֹשִׁעַ נָא:

הוֹשִׁעַ נָא זְכוֹר וְרַחֵם מוֹשִׁיעִי. הוֹשִׁעַ נָא:

הוֹשִׁעַ נָא חֵי בֶן תְּשַׁעֲשָׁעִי. הוֹשִׁעַ נָא: אל חי, תשמחנו ותשעשענו. השעשוע הוא המשך ממקור התורה שהיא שעשועיו של הקב"ה שלפני הבריאה. שעשוע זה מביא את המשיח שגם הוא קדם לעולם.

הוֹשִׁעַ נָא טוֹב בְּאֵנָק שְׁעִי. הוֹשִׁעַ נָא: ד' מקור הטוב ענה לנאקתי, תפילתי.

הוֹשִׁעַ נָא יוֹחֵשׁ מוֹשִׁיעִי. הוֹשִׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא כִּלֵּה מִרְשִׁיעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא לְבַל עוֹד תִּרְשָׁעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא: ד' למד עלי זכות ואזכה בדין.

הוֹשֵׁעַ נָא מִיְּהָר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא נִצָּח לְהוֹשִׁיעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא שָׂא נָא עֶזְרָתְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא עֲבוֹר עַל פְּשָׁעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא פָּנֶה נָא לְהוֹשִׁיעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא צוֹר צְדִיק מוֹשִׁיעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא קַבֵּל נָא שׁוּעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא רוּמָם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא שִׂדֵּי מוֹשִׁיעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא תוֹפִיעַ וְתוֹשִׁיעֵי. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא אֶל לְמוֹשְׁעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: האל הבלתי גבולי
הוא מקור הישועה שלנו.

הוֹשִׁיעַ נָא בְּאַרְבַּע שְׁבוּעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: הקב"ה נשבע ארבע
פעמים להביא הגאולה, בנפשו, בתורה, מכח ההשוואה למי
נח ובו עצמו, ומתגלה מבעד לארבע שבועות שהשביע
אותנו להתאים את עצמנו למקצב הפנימי של הגאולה
ולכן שלא נדחק הקץ, ונשמור על פנימיות התורה ולא נגלה
אותה לגויים, ושנקבל עול גלות ולא נמרוד באומות עד עת
קץ, ושלא נעלה כחומה מן הגלות.

הוֹשִׁיעַ נָא גָּשִׁים בְּשׁוּעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא דוֹפְקֵי עֶרֶךְ שׁוּעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: מתוך מה
שניגשים להתפלל, דופקים לפתוח שערי שמים כחלק מהותי
מעריכת התפילה.

הוֹשִׁיעַ נָא הוֹגֵי שַׁעֲשׁוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: לומדי תורה.

הוֹשִׁיעַ נָא וְחִידוֹתֶם מִשְׁתַּעֲשׁוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: לומדי
פנימיותה של תורה.

הוֹשִׁיעַ נָא זוֹעֲקִים לְהַשְׁעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: מתפללים שתרצנו.

הוֹשִׁיעַ נָא חוֹכֵי יְשׁוּעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא טְפוּלִים בֶּךָ שְׁעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא: דבוקים בך לפנות
רק אליך בתפילה.

הוֹשֵׁעַ נָא יוֹדְעֵי בֵּין שְׁעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא: מקדשים את הזמנים
מתוך לימוד סוד העיבור.

הוֹשֵׁעַ נָא כּוֹרְעֶיךָ בְּשׁוֹעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא לְהַבִּין שְׁמוֹעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא מִפֶּיךָ נִשְׁמָעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא: התורה כולה היא גילוי
של אנכי ולא יהיה לך שמפיך שמענום בהר סיני.

הוֹשֵׁעַ נָא נוֹתֵן תְּשׁוּעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא סְפוּרוֹת מִשְׁמָעוֹת הוֹשֵׁעַ נָא: ראשונים נקראו
סופרים, שסופרים כל אותיות שבתורה ולכל אחת יש
משמעות. שלכן ס"ת שחסרה בו אות פסול.

הוֹשֵׁעַ נָא עֲדוֹת מִשְׁמִיעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא: משמיעים דברי
תורה, עדות ד' הנאמנה.

הוֹשֵׁעַ נָא פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא צְדִיק נוֹשָׁעוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא: ד' הצדיק שכולם
נושעים מכוחו.

הוֹשִׁיעַ נָא קְרִיַת תְּשׁוּעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: ירושלים מקור
הישועה.

הוֹשִׁיעַ נָא רֶגֶשׁ תְּשׁוּאוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: ירושלים מלאת אדם
וממילא מלאת קול ושאון.

הוֹשִׁיעַ נָא שְׁלֹשׁ שָׁעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: שלוש פעמים שד' פונה
לנצח את אדם או להושיענו גם בשלוש שעות ראשונות של
היום בהם הקב"ה דן את העולם.

הוֹשִׁיעַ נָא תַּחֲשִׁישׁ לְתִשְׁוֵעוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא:

אֲנִי וְהוּא הוֹשִׁיעָה נָא: אני והוא חלק מהשם העליון
בן עב' אותיות, המאיר את כל מחשבי ארץ בחסד ללא גבול
המגדל את הכל. חלק זה הוא איחוד שנגלה עם הנסתר
והאנושי עם האלוקי, כך צומחת הישועה בתוך כל מסיבות
המציאות, דרך מעשי ידינו, בחירתנו וגילויי חיינו.
כך מתגלה שישועת ישראל היא ישועת ד' בכל דור ודור.

**כְּהוֹשִׁיעַתְּ אֱלִים בְּלוֹד עַמְּךָ. בְּצֵאתְךָ לַיָּשַׁע עַמְּךָ. בֶּן
הוֹשִׁיעַ נָא:** כמו שהושעת במצרים (בלוד) את עם ישראל
יחד עימך, כן הושע נא.

**כְּהוֹשִׁיעַתְּ גּוֹי וְאֱלֹהִים. דְּרוֹשִׁים לַיָּשַׁע אֱלֹהִים. בֶּן הוֹשִׁיעַ
נָא:** לא רק את הצד הסגולי העליון, האלים, הצלת במצרים

אלא את הגוי כולו, ואף בגילוי זה הושעת את שם אלקים כי כל אחד מעם ישראל חיוני לישועת ד'. וחיוניות זו מתגלה במה שכל אחד מ ישראל מרגיש את הצורך שלו בישועת ד' דייקא.

כְּהוֹשֵׁעַתְּ הַמּוֹן צְבָאוֹת. וְעַמָּם מִלְּאֲכֵי צְבָאוֹת. בְּן הוֹשֵׁעַ נָא: בעת היציאה עצמה עת נקראנו צבאות ד', כן הושעת אתה וגילית את מרחב המגמות האלוניות המלאכות.

כְּהוֹשֵׁעַתְּ זָכִים מִבֵּית עֲבָדִים. חֲנוּן בְּיָדָם מִעֲבָדִים. בְּן הוֹשֵׁעַ נָא: הישועה הופיעה לא רק לגוי בכללו לצבאותיו אלא לכל אחד ואחד, וישועה זו הוציאה את חסד ד' הניתן במתנת חנם מהעולם אל הגילוי.

כְּהוֹשֵׁעַתְּ טְבוּעִים בְּצוֹל גִּזְרִים. יִקְרָךְ עַמָּם מִעֲבָרִים. בְּן הוֹשֵׁעַ נָא: בקריעת ים סוף הצלת ישראל היא הצלת הערך האלוקי היקר מהחיים וגילויו במציאות.

כְּהוֹשֵׁעַתְּ כְּנָה מְשׁוֹדֶרֶת וַיֹּשֶׁעַ. לְגוֹחָה מְצִינָת וַיֹּשֶׁעַ. בְּן הוֹשֵׁעַ נָא: בעת שירת הים עם ישראל אמרו ויושע אך ניתן גם לנקד ויושע, כביכול גם ד' נושע.

כְּהוֹשֵׁעַתְּ מֵאֲמֹר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם. נְקוּב וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם. בְּן הוֹשֵׁעַ נָא: וכך את הבטחתו של הקב"ה למשה "והוצאתי אתכם" ניתן לנקד "והוצאתי איתכם".

בְּהוֹשִׁיעָתָ סוֹבְבִי מִזִּבְחַת. עוֹמְסִי עֲרֹבָה לְהַקִּיף מִזִּבְחַת. בֵּן הוֹשִׁיעַ נָא: כְּמוֹ שֶׁהוֹשַׁעַת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁסָּבְבוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּהוֹשַׁעֲנוֹת בְּהוֹשַׁעְנָא רַבָּה, וְשִׁמוּ עֲרֻבוֹת מִסָּבִיב, וְכֹזֶה הָאִירוּ אֶת אֹרֶחַ הַסְּגוּלָּה וְהַהֲתַאֲחָדוֹת שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל עִם דּוּדָה הַמִּתְגַּלָּה בַּכְּשָׁרוֹן הַנְּבוּאָה, כֵּךְ הוֹשִׁיעַ נָא.

בְּהוֹשִׁיעָתָ פִּלְאֵי אֶרֶז פְּהֶפְשַׁע. צִיעַר פִּלְשֶׁת בְּחֶרֶז אֶף וְנוֹשַׁע. בֵּן הוֹשִׁיעַ נָא: אֶרֶז הַבְּרִית שֶׁנִּפְלָ בִּיד פִּלְשְׁתִּים וַעֲשָׂה בָּהֶם שְׁמוֹת עַד שֶׁהִקְבִּ"ה הוֹשִׁיעוּ, וּבְאֶרֶז הַבְּרִית טְמוּנָה הַתּוֹרָה שְׁכוּלָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקָּב"ה.

בְּהוֹשִׁיעָתָ קִהְלוֹת בְּבִלְהָ שְׁלַחָתָ. רְחוּם לְמַעַנִם שְׁלַחָתָ. בֵּן הוֹשִׁיעַ נָא: בְּגִלוֹת בָּבֶל שְׁכִינָה עִימָנוּ.

בְּהוֹשִׁיעָתָ שְׁבוֹת שְׁבִטֵי יַעֲקֹב. תָּשׁוּב וְתָשׁוּב שְׁבוֹת אֱהֱלֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעָה נָא. כְּמוֹ שֶׁהוֹשַׁעַת בְּסוֹף גִּלוֹת בָּבֶל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִתְעַלְתָּה שְׁכִינָה מִחֶדֶשׁ, כֵּן תָּשׁוּב עִימָנוּ, כְּשֶׁהִפְעֵם הַמוֹקֵד הוּא אֱהֱלֵי יַעֲקֹב, רִיבּוֹי הַתּוֹרָה וְהוֹפַעַת הַקֹּדֶשׁ בַּמִּקְדָּשׁ.

בְּהוֹשִׁיעָתָ שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת אֵל לְמוֹשְׁעוֹת. וְהוֹשִׁיעָה נָא: כִּי בְּכָל הַגִּלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה סִיגְלָנוּ אֶת עַצְמָנוּ לְהַרִּים אֶת הַמִּבְטָל לְגוֹבַהּ הַיְשׁוּעָה הַפְּנִימִית לִכְן הִיָּה לָנוּ אֶל לְמוֹשְׁעוֹת.

אֲנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא:

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלֶתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם
עַד הָעוֹלָם: וַיְהִי דְבַר יְיָ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִתְחַנְנֹתִי לִפְנֵי יְהוָה
קְרוֹבִים אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וּלְיָלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדָיו
וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי
הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד:

הושענות לשבת

הוֹשֶׁעַ נָא לְמַעַן אֱלֹהֵינוּ הוֹשֶׁעַ נָא: ראשיתה של הישועה באה מתוך המפגש עם בעל הכוחות כולם, היוצר יחס כללי אל כל המציאות באופן מקיף וממלא את כל כולה. ואנו מבקשים הושענא נא, עתה ממש.

הוֹשֶׁעַ נָא לְמַעַן בּוֹרְאֵנוּ הוֹשֶׁעַ נָא: צריכים להתרומם מתוך הכמותיות אל האיכותיות – הישועה באה אל כל המציאות מתוך המפגש עם הבורא, בעל היכולת הרצונית הבלתי מוגבלת, שממקורה של רצוניות זו הוא מחדש תמיד את המציאות, 'ותחדש פני אדמה'.

הוֹשֶׁעַ נָא לְמַעַן גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשֶׁעַ נָא: הישועה מתגלה בגאולה, בהופעות החיצוניות הגואלות מעומק השחת והחסרון לחידוש כל רבדי החיים.

הוֹשֶׁעַ נָא לְמַעַן דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשֶׁעַ נָא: הקב"ה תובע ודורש מאיתנו, כדי שדרישה זו מהמציאות תוכל להתמלא זקוקים אנו לישועה. הקב"ה לא רק דורש מאיתנו, הוא גם דורש אותנו, התביעה האלוקית מהמציאות כולה לגלות את 'ד' אלקי ישראל, דייקא כמלך.

הוֹשִׁיעַ נָא אוֹם נִצּוּרָה כְּבַבְתָּ. הוֹשִׁיעַ נָא: אומה
שהקב"ה שומר עליה כבבת עינו.

הוֹשִׁיעַ נָא בּוֹנֵנֶת בֶּדֶת נֶפֶשׁ מְשִׁיבֵת. הוֹשִׁיעַ נָא: לומדת
תורה משיבת נפש שניתנה בשבת.

הוֹשִׁיעַ נָא גּוֹמֶרֶת הִלְכוֹת שַׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא דוֹרֶשֶׁת מִשְׁאֵת שַׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא: לומדת מלאכת
הוצאה מדרשה.

הוֹשִׁיעַ נָא הַקּוֹבֵעַת אֲלֵפִים תַּחֲנוּם שַׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא וּמְשִׁיבֵת רֶגֶל מִשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא: הליכה בקצב
של שבת.

הוֹשִׁיעַ נָא זָכוֹר וְשִׁמּוֹר מְקִימַת בִּשְׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא חֲשָׂה לְמַהֵר בִּיאַת שַׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא טוֹרַחַת כָּל מְשִׁשָּׁה לַשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא יוֹשֶׁבֶת וּמִמְתַּנֶּת עַד כְּלוֹת שַׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא: כל
השבוע יושבת וממתנת עד כלות הנפש מגעגוע לשבת.

הוֹשִׁיעַ נָא כְּבוֹד וְעוֹנֵג קוֹרְאָה לַשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא לְבוּשׁ וּכְסוּת מְחַלֶּפֶת בִּשְׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא מֵאֵכָל וּמִשֹּׁתָה מְכִינָה לַשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא נוּעַם מְגִדִּים מִנֶּעֱמֶת לַשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא: עוֹנֵג שֶׁבֶת הַמֵּרְחִיב אֶת הַחַיִּים, וּמוֹצֵא בַּהֲרַחֲבָה עֲצָמָה וּבִתְעֻנוּג עֲצָמוֹ אֶת הַקְּדוּשָׁה הָעֲלִיוֹנָה.

הוֹשִׁיעַ נָא סְעוּדוֹת שֶׁל מְקִימַת בַּשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא עַל שְׁתֵּי כְּפָרוֹת בּוֹצֵעַת בַּשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא פֹּרְטַת אַרְבַּע רְשׁוּיוֹת בַּשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא: רְשׁוֹת הַיַּחֲדָה, רְשׁוֹת הָרַבִּים, כְּרַמְלִית וּמְקוֹם פֶּטוּר.

הוֹשִׁיעַ נָא צוּי הַדִּלְקָת נֵר מְדֻלְקָת בַּשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא קְדוּשַׁת הַיּוֹם מְקַדְּשֵׁת בַּשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

הוֹשִׁיעַ נָא רֶגֶן שֶׁבַע מְפַלֶּלֶת בַּשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא: בְּמִקוֹם ח"י בְּרֻכּוֹת אֲנִי אוֹמְרִים שֶׁבַע בְּרֻכּוֹת בַּתְּפִילַת עֲמִידָה.

הוֹשִׁיעַ נָא שִׁבְעָה בְּדַת קוֹרְאָה בַּשַּׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא: מַעֲלִים שִׁבְעָה קְרֹאִים בַּקְּרִיאַת הַתּוֹרָה.

הוֹשִׁיעַ נָא תַנְחִילָנָה לַיּוֹם שֶׁכָּלוּ שַׁבָּת. הוֹשִׁיעַ נָא:

אֲנִי וְהוּא הוֹשִׁיעָה נָא:

**בְּהוֹשַׁעַת אָדָם יֵצִיר כַּפִּיךָ לְגוֹנֵנָה. בְּשִׁפְתְּךָ קֹדֶשׁ
הַמִּצְוָתוֹ כּוֹפֵר וַחֲמִינָה. בֵּן הוֹשֵׁעַ נָא:** בשבת קיבלת את
תשובת אדם הראשון על חטאו.

**בְּהוֹשַׁעַת גֹּי מִצֵּין מְקוֹיִם חוֹפֵשׁ. דְּעָה כּוֹנֵן לְבוֹר שְׁבִיעִי
לְנוֹפֵשׁ. בֵּן הוֹשֵׁעַ נָא:** במצרים, בחרנו את יום השבת לא
לעבוד את פרעה ומשם ראשית הגאולה.

**בְּהוֹשַׁעַת הָעָם נְהַגְתָּ כִּצְאוֹן לְהַנְהוּת. וְחוֹק שְׁמֶת בְּמֶדְהָ עַל
מִי מְנוּחוֹת. בֵּן הוֹשֵׁעַ נָא:** במרה נצטוונו על השבת.

**בְּהוֹשַׁעַת זְבוּדֶיךָ בְּמַדְבַּר סִין בְּמַחֲנֶה. חֲכָמוֹ וְלִקְטוּ בְּשִׁטְי
לָחֶם מִשָּׁנָה. בֵּן הוֹשֵׁעַ נָא:** הציווי על המן שלא ירד בשבת.

**בְּהוֹשַׁעַת טְפוּלֶיךָ הוֹרֵו הִכְנָה בְּמִדְעָם. יִשָּׁד כָּחֶם וְהוֹדָה
לָמוֹ רוּעָם. בֵּן הוֹשֵׁעַ נָא:** עם ישראל שבאו לשאול את משה
מדוע לקטו כפול ביום שיש זכו ונתגלגלה על ידם פרשת
חובת ההכנה לשבת.

**בְּהוֹשַׁעַת כָּלְכָלוּ בְּעוֹנֵג מִן הַמִּשְׁמֶר. לֹא הִפְךָ עֵינֵנו וְדִיחוֹ לֹא
נָמַר. בֵּן הוֹשֵׁעַ נָא:**

**בְּהוֹשַׁעַת מִשְׁפָּטֵי מִשְׁאֵת שַׁבַּת גָּמְרוּ. נָחוּ וְשָׁבְתוּ רְשׁוּיוֹת
וְתַחוּמֵימִם שָׁמְרוּ. בֵּן הוֹשֵׁעַ נָא:**

כְּהוֹשִׁיעַת סִינִי הִשְׁמָעוּ בְּדַבּוּר רְבִיעִי. עֲנִין זְכוֹר וְשָׁמוֹר
לְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי. בֵּין הוֹשַׁע נָא:

כְּהוֹשִׁיעַת פָּקְדוֹ יִרְיָחוֹ שִׁבְעַת לְהִקָּף. צְרוּ עַד רִדְתָּהּ בַּשַּׁבָּת
לְתִקְּףָהּ. בֵּין הוֹשַׁע נָא:

כְּהוֹשִׁיעַת קֹהֶלֶת וַעֲמָו בְּבֵית עוֹלָמִים. רִצּוֹךְ בַּחֲגֻגִם שְׁבַעַה
וְשִׁבְעָה יָמִים. בֵּין הוֹשַׁע נָא: בְּבִנְיָן מִקְדָּשׁ שְׁלֵמָה, עִם יִשְׂרָאֵל
חֲגֹגוֹ שְׁבוּעִיִּים אֶת הַקָּמֶת הַמִּקְדָּשׁ, וְלִמְרוֹת שְׁלֵא צְמוּ בְיוֹם
הַכִּיפּוּרִים נִמְחַל לָהֶם עוֹוֹן זֶה.

כְּהוֹשִׁיעַת שְׁבִים עוֹלֵי גוֹלָה לְפָדְיוֹם. תוֹרַתְךָ בְּקֶרֶאֱם בַּחֲג
יוֹם יוֹם. בֵּין הוֹשַׁע נָא: בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי קֶרֶאֱ בַתּוֹרָה בַּחֲג
הַסּוּכוֹת.

כְּהוֹשִׁיעַת מִשְׁמַחִיךְ בְּבִנְיָן שְׁנֵי הַמִּחְדָּשׁ. נוֹטְלִין לוֹלֵב כָּל
שְׁבַעַה בַּמִּקְדָּשׁ. בֵּין הוֹשַׁע נָא:

כְּהוֹשִׁיעַת חֲבוּט עֶרְבָה שַׁבַּת מִדָּחִים. מְרַבִּיּוֹת מוֹצֵא לִיסוֹד
מִזְבֵּחַ מִנְיָחִים. בֵּין הוֹשַׁע נָא: חִיבוּט עֶרְבוֹת בְּהוֹשַׁענָא
רַבָּה דּוּחָה שַׁבַּת, וּמִבִּיאִים מִמוֹצֵא עֶרְבוֹת גְּבוּהוֹת לְשֵׁם
מַסְבִּיב לְמוֹזֶבֶת.

כְּהוֹשִׁיעַת בְּרָכוֹת וְאֶרְוֹכוֹת וְגְבוּהוֹת מְעַלְסִים. בְּפִטְרִתֶּךָ
יוֹפִי לְךָ מִזְבֵּחַ מְקַלְסִים. בֵּין הוֹשַׁע נָא: הָעֶרְבוֹת הֵיוּ גְבוּהוֹת

מעל המזבח, וזה היה משמח את לבב ישראל, ובסוף התפילה היו אומרים שאותו תוכן דבקות החי במזבח, מופיע מכח הערבות גם ביופי החיצוני.

כְּהוֹשִׁיעַת מוֹדִים וּמִיחָלִים וְלֹא מִשָּׁנִים. כָּלָנוּ אָנוּ לֵיהָ וְעֵינֵינוּ לֵיהָ שׁוֹנִים. בֵּין הוֹשִׁיעַ נָא:

כְּהוֹשִׁיעַת יָקֹב מִחֲצִיךְ סוֹבְבִים בְּרַעֲנָה. רוֹנְנִים אָנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָא. בֵּין הוֹשִׁיעַ נָא: המזבח נמשל ליקב המגלה את האהבה הסודית בינינו לרבש"ע, את המזבח אנו סובבים עם ערבות טריות, ואומרים אני והו הושיעה נא.

כְּהוֹשִׁיעַת חֵיל זְרִיזִים מִשְׁרָתִים בְּמִנוּחָה. קָרְבֵּן שִׁפְתַּי כָּפוּל עוֹלָה וּמִנְחָה. בֵּין הוֹשִׁיעַ נָא: הכהנים הזריזים מקריבים קרבנות שבת.

כְּהוֹשִׁיעַת לוֹיֵךְ עַל דּוֹכְנָם לְהִרְפֹּת. אוֹמְרִים מְזֻמּוֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת. בֵּין הוֹשִׁיעַ נָא:

כְּהוֹשִׁיעַת נְחוּמִיךְ בְּמִצּוֹתֶיךָ תָּמִיד יִשְׁתַּעֲשְׁעוּ. וְרִצָּם וְהִחְלִיצָם בְּשׁוּבָה וְנַחַת יוֹשְׁעוּ. בֵּין הוֹשִׁיעַ נָא:

כְּהוֹשִׁיעַת שְׁבוּת שְׁבִטִי יַעֲקֹב. תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוּת אֶהְיֶי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעָה נָא:

בְּהוֹשִׁיעָתְךָ שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת אֵל לְמוֹשָׁעוֹת.
וְהוֹשִׁיעָה נָא:

אֲנִי וְהוּא הוֹשִׁיעָה נָא:

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתְךָ וְדַעַם וְנִשְׁאֵם
עַד הָעוֹלָם: וַיְהִי דִבְרֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְחַנְּנָתִי לִפְנֵי יְהוָה
קְרוֹבִים אֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וּלְיָלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדָיו
וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמִּי
הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד:

הושענות להושענא רבא

תפילת הושע נא מתפרצת מתוך ההיקף - זהו דיבור הנובע מעומק העומקים של הנשמה ולכן כל התפילה היא צורך גבוה. הישועה היא פנימיות הגאולה הנפעלת במלואה על ידי רבונו של עולם, ואנו מתפללים שגאולה זו תבוא מצד הרצון האלוקי להופיע ולהתגלות בכל העולם. הבקשה מופיעה בכפל, מתגלה בדעת ומתוך כך בהרגשת החיים.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן אֱלֹהֵינוּ הוֹשֵׁעַ נָא: ראשיתה של הישועה באה מתוך המפגש עם בעל הכוחות כולם, היוצר יחס כללי אל כל המציאות באופן מקיף וממלא את כל כולה. ואנו מבקשים הושענא נא, עתה ממש.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן בּוֹרְאֵנוּ הוֹשֵׁעַ נָא: צריכים להתרומם מתוך הכמותיות אל האיכותיות - הישועה באה אל כל המציאות מתוך המפגש עם הבורא, בעל היכולת הרצונית הבלתי מוגבלת, שממקורה של רצוניות זו הוא מחדש תמיד את המציאות, 'ותחדש פני אדמה'.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשֵׁעַ נָא: הישועה מתגלה בגאולה, בהופעות החיצוניות הגואלות מעומק השחת והחסרון לחידוש כל רבדי החיים.

הַיֹּשִׁיעַ נָא לְמַעַן דֹּדְשֵׁנוּ הַיֹּשִׁיעַ נָא: הקב"ה תובע ודורש מאיתנו, כדי שדרישה זו מהמציאות תוכל להתמלא זקוקים אנו לישועה. הקב"ה לא רק דורש מאיתנו, הוא גם דורש אותנו, התביעה האלוקית מהמציאות כולה לגלות את 'ד' אלקי ישראל' דייקא כמלך.

ההקפה הראשונה - חסד לאברהם. הקפה עליונה, הבאה מכח הצפיה העליונה, החובקת את כל המציאות מראשית ועד אחרית, הרואה את המקוריות העליונה שבמציאות. זהו מקור הישועה. זכות החסד העליון של אברהם ממשיכה ממקור זה פקודת ישועה והמיית רחמים משמי שמים אלה.

הַיֹּשִׁיעַ נָא לְמַעַן אֲמַתְךָ. הַיֹּשִׁיעַ נָא: האמת האלוקית היא האיכות המאחדת את כל המציאות והופכת אותה להיות תוכן חי אחד. מכח החסד הגדול המתפשט ללא גבול, ממקור אב המון גויים, מופיעה הישועה הפנימית המסוגלת לחשוף את האחדות גם במקומות הנראים חלילה כמפורדים.

הַיֹּשִׁיעַ נָא לְמַעַן בְּרִיתְךָ. הַיֹּשִׁיעַ נָא: הברית היא הופעת ריכוז כל המגמות העליונות, כדי להופיען במציאות מתוך בטחון הטבעיות וההתאמה שבהן. דווקא מתוך חופש החסד המגלה את עומק האידיאליות שבמציאות, מתבלטת הברית בתור הטבעה במציאות של טבע קודש המגלה את התאמתה של המציאות לתוכן זה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן גְּדֹלְךָ וְתִפְאֶרֶתְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: ולכן ניתן לתבוע את הגודל באופן שכל פרט ישקף את השתכללותו המתמדת מתוך קישורו המתמיד למקור המעיין האינסופי. גודל זה מתגלה בריבוי פארות וענפים, המביעים את התוכן הפנימי של האחדות, שאינו נשאר קפוא במקום אחד, אלא הולך ועולה תדיר ממדרגה למדרגה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן דָּתְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: שהלא רק אם ישראל קיימים יש גילוי לתורה ומצוותיה. ומתוך כך יש מקום לדתך, להנהגתך את העולם.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן הוֹדְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: ההנהגה האלוקית מופיעה בצורתה הסגולית, המסוגלת לירד מטה מטה ולחשוף אורות גנוזים ועלומים. מגמה עליונה זו נובעת מפנימיות הישועה, ויכולת זו צריכה לישועה, על מנת שתתגלה ותשפיע ממקור חביונה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן וְעוֹדְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: סגולה זו מתרכזת בבית הועד שלנו עם רבש"ע, בבית המקדש. הישועה מגלה את הנקודה המרכזת את הסגולה ומכשירה אותה להופיע מתוך ההתייחדות שבהתוועדות.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן זְכָרְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: מקור הסגולה הזו נעוץ בזכרון המקיף את אור הסגולה כפי שהוא בראשיתו, טרם ירידתו לעולם. הזכרון הזה הוא הנותן כח לסגולה לירד

לעולם המוגבל, להוציא יקר מזולל מתוך הריכוז הגדול שבבית המקדש. הזכרון הוא הכח המניע את בניין המקדש ואת התפשטות הסגולה לכל פינות החיים, גם אלה הנדמות ביותר אפילות.

הוֹשִׁעַ נָא לְמַעַן חֶסֶדְךָ. הוֹשִׁעַ נָא: החסד היא ההופעה המתגברת על כל הכרחי המציאות, רצוניותה של המציאות מתגלה בחסד, וחסד זה נסתר במציאות בה אין הישועה מופיעה, ועל כן אנו מתפללים הושע נא למען הופעת החסד לאברהם, יומם יצווה ד' חסדו, החסד המלווה כל יום ויום וכל מידה ומידה ומגדיל אותה אל עומק הרצון.

הוֹשִׁעַ נָא לְמַעַן טוֹבְךָ. הוֹשִׁעַ נָא: הטוב שלך, הטוב הגדול העולה מהכללת כל הפרטים, בין פרטי הזמן, בין פרטי המקום, בין פרטי המציאות בכללה, וטוב זה מופיע דרך כנסת ישראל.

הוֹשִׁעַ נָא לְמַעַן יְחִידְךָ. הוֹשִׁעַ נָא: היחוד הוא למעלה מהאיחוד, הוא המהות של כל תנועות העולם, ובאשר ישועה רחקה מאיתנו ואין איתנו יודע עד מה, ענפי החיים הולכים ומתפשטים באין קשר לאותה מגמה עליונה, ואנו מבקשים להציל את פנימיות החיים ואת כל גילויי החיים מתוך הופעת יחודך.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן כְּבוֹדְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: כבוד ד' הוא העילוי שכל פרטי החיים חשים בפניה אל מקורם, בין הכבוד המתגלה כמניע את המציאות בין הכבוד מצד עצמו העומד למעלה מכל ערכי המציאות והתובע ממנה תמיד לגדול. כבוד זה נעלם בגלות, ואנו מבקשים שמתוך הופעת היחוד תופיע השלמות העליונה הממלאה שגב את כל פרטי החיים.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן לְמוֹדְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: כל בניך לימודי ד', עם ישראל שבפועל, שהם גם לומדי תורתך ומוציאי דתך אל הפועל. ואנו מבקשים שהיחוד המופיע בכבוד יתפשט ויתגלה בכל פרט ופרט מהווה המרוכות בישראל ומתגלה בכל יחיד ויחיד ממנה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן מַלְכוּתְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: זו מסקנת היחוד, התגלות המלכות בתור הכח המרכז את כל גילוי החיים נותן להם את ערכם בתור גילוי של עצמיות חפץ ד' בעולם.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן נִצְחָךְ. הוֹשֵׁעַ נָא: ומלכות זו מתגלה כעילוי העולם לניצח נצחים, באופן שאינו רק מתמיד אלא מתארך ומתגבה תמיד.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן סוֹדְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: מקור הנצחיות שבמציאות הלא היא מידת החסד העליון, סוד זה המתגלה בעצות מרחוק, יופיע ביושר ולא בצורה מסובכת כל כך, בעת הופעת הישועה.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן עֲזֹךְ. הוֹשִׁיעַ נָא: סוד עליון זה מתגלה במציאות בעוז וגבורה לפתח ולרומם אותה, דרשו ד' ועוזו.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן פֶּאֶרְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: הפאר הוא ההיקף היותר שלם המכונן את התפארת, העוז נובע מתוך אותה מגמה המפריחה את המציאות מתוך היקף החיים המבהיק את הכל מראשית ועד אחרית.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן צְדָקָתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: אך פאר זה מתגלה בצדק המדוד, בלא לזנוח אף פרט עד שיתאים אל הגודל הנכבס.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן קְדוּשָׁתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: מקורו של פאר זה היא הקדושה, המגלה כי האהבה העצמית של כל פרט, כל כולה היא גילוי שייכותו להכל, וככל שיגביר יותר את עצמו, כן הטוב שבו יתפשט על הכל.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. הוֹשִׁיעַ נָא: כדי להופיע קדושה עליונה זו שיתף הקב"ה רחמים בדין, להופיע בצורה קצובה ומדודה, כפי יכולת המציאות להתרומם, ורחמים אלה רבים הם, מתפשטים לאין חקר, כי על רחמיו הרבים אנו בטוחים.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן שְׂכִינָתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: השכינה היא כנסת ישראל, היא הופעת מלכות ד' בעולם, האיחוד של עם ישראל לדורותיו זוהי השכינה ההופכת אותנו לחטיבה אחת בעולם.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן תִּהְיֶה לָּךְ. הוֹשֵׁעַ נָא: ומכח זה 'עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו', היכולת לשפוך אור גם במקומות הנראים מרוחקים ולגלות את שם ד', יכולת זו מופיעה יותר ויותר בכל שמתגלה יותר אור הישועה.

כִּי אִמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה: העולם כולו נבנה בחסד, כלומר ראיית העולם כולו כאחד בא על ידי הבחירה החופשית המגלה את התאחדותה העצמית עם אור חפץ ד'.

רחמנא אידכר לן זכותיה דאברהם רחימא: מכח בקשות פנימיות אלה אנו מעלים את זכרון האבות הקדושים וזכותם. אברהם רחימא, אברהם אוהבי, ומידת האהבה האלוקית המתגלה באהבה של אברהם לרבש"ע ולכל ברואיו הולכת ומתעוררת ומעוררת המיית רחמים ופקידת ישועה.

ההקפה השניה גבורת יצחק - הופעת החסד האלוקי ממקור הרחמים הגנוזים, והאמון כי המציאות כולה ראויה, מותאמת ומכוונת לגודל חופשי זה. בית המקדש בהופעתו מגלה את ההתאמה שבין שמים וארץ, ואש התמיד היוקדת בו מגלה את עומק הצמאון המוחלט לאישתאבא בגופא דמלכא שמכאן מתכוננת מסירות נפשנו הנמשכת מהעקידה.

הוֹשִׁעַ נָא אֲבִן שְׁתִּיָּה הוֹשִׁעַ נָא: תנועת הישועה הפנימית מתגלה בריכוזה במרכז היסודי של בית המקדש, אבן השתיה שממנה הושתת העולם, כלומר מיסוד שקיקה עליונה זו שבבית המקדש נבנה העולם כולו.

הוֹשִׁעַ נָא בֵּית הַבְּחִירָה. הוֹשִׁעַ נָא: אמנם בית המקדש עומד למעלה מכל ערכי עולם, מופיע הוא את הבחירה האלוקית החופשית מכל מועקה, ובחירה זו היא השורש של הישועה שאנו מתחננים לגילוייה.

הוֹשִׁעַ נָא גִזְרֵן אֶרֶץ. הוֹשִׁעַ נָא: ממרחקים נתגלתה נקודה גנוזה זו המבטאת בערך מקום את השקיקה הפנימית של כל האנושות לדבקות אלוקית, ועצת ד' העליונה גנוזה חביון נקודת קדש זו דווקא בנחלת זרים, ובעילוייה והחזרתה למקור ישראל מעלה היא בדרכה את כל ניצוצות הקדש הפזורים, מקשרת את המיית הכל לישראל עד כדי התכוננות הר בית ד' לגילוי הדבקות החבויה בכל, ונהרו אליו כל גויים.

הוֹשִׁעַ נָא דְּבִיר הַמוֹצָנֶע. הוֹשִׁעַ נָא: מתוך כך מתבררת ההנהגה הפנימית, דביר מלשון 'דבר', מנהיג, החבוי בפנימיות קדש הקדשים המעלה את כל העולם כולו לקדש עליון.

הוֹשִׁעַ נָא הַר הַמּוֹרֶה. הוֹשִׁעַ נָא: מקור הנהגה פנימית זו היא מסירות הנפש של כנסת ישראל שהתגלתה בעקידת יצחק, במקום זה המלא אורה וחרווה, הספון כולו בחיי נשמות ואור צחצחות.

הוֹשֵׁעַ נָא וְהָרַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הוֹשֵׁעַ נָא: מסירות הנפש שבעקידה, נשארה בכח, בהמיית הלב הגנוזה, וגלויה ונראית רק לד', אמנם הופעת עילוי הנשמה בצורה כה עליונה מטביעה בנו את היכולת של 'צדקה' כל זכורך, ואת כשרון הנבואה ורוח הקדש.

הוֹשֵׁעַ נָא זְבוּל תַּפְאֲרֶתְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: מעון ריכוז התפארת, שרשו בשמים, בביהמ"ק של מעלה שמיכאל עומד ומקריב שם נשמותיהם של ישראל, ואנו מבקשים גילוי תוכן פנימי זה במציאות, בקביעות ובמלאות.

הוֹשֵׁעַ נָא חֲנֹה דָּוִד. הוֹשֵׁעַ נָא: מלכות ישראל המתגלה בנפש דוד הכללית, המגלה ערך כל אחד ואחד מישראל, היא המייסדת את הופעת המקדש משמי מרום לגילוי מבהיק במציאות.

הוֹשֵׁעַ נָא טוֹב הַלְבָּנוֹן. הוֹשֵׁעַ נָא: הטוב העליון המלבן את עוונותיהם של ישראל, ומגלה את ערכם השלם ש'כולך יפה רעייתי ומום אין בך'. טוב עליון זה הוא המאפשר את הופעת הישועה, ומבט עליון זה מתגלה מכח הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא יִפְהַ נּוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ. הוֹשֵׁעַ נָא: כל המגמות הפנימיות המובעות בבית המקדש מופיעות גם ביופי כלפי החוץ. רק הנוף, החלק הגלוי של בית המקדש מתגלה, והוא מלא שלמות ויופי, יופי זה משיש את כל הארץ בעילוי המציאות והשבחה למקורה.

הוֹשִׁיעַ נָא כְּלִילַת יוֹפִי. הוֹשִׁיעַ נָא: אך לא רק הנוף שלה יפה, היא כוללת בחובה כל שאיפת יופי שבעולם, ככלה כלולה מכל היופי שבעולם.

הוֹשִׁיעַ נָא לִינִת הַצֶּדֶק. הוֹשִׁיעַ נָא: היופי הזה אינו רק אסתטי אלא ביטוי לעומק המגמה המוסרית השוכנת בישראל שהלכו ללון בגמר כל יום רק מתוך עשיית צדק. הצדק האלוקי עליו התפללנו 'למען צדקתך' מופיע דרך התביעות המוסריות של כנסת ישראל וחכמיה.

הוֹשִׁיעַ נָא מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: המקום המכוון כנגד ביהמ"ק של מעלה, מרכז לתוכו את כל חפץ ד' המופיע בישיבה ובקביעות מתוך חשיפת ההתאמה הפנימית של המציאות לחפץ זה.

הוֹשִׁיעַ נָא נֹדֶה שְׁאֲנָן. הוֹשִׁיעַ נָא: כשמתגלים חיי הדבקות שלנו באופן ישר וקבוע הרי אנו שואבים בטחון ושאננות בכל מרחבי ארצנו.

הוֹשִׁיעַ נָא סֶפֶת שְׁלָם. הוֹשִׁיעַ נָא: בית המקדש, מקור החידוש שבמציאות, היוצר עראיות קבועה מחמת התנועה המתמדת של החידוש המופיעה בלא הפסק ברק אחר ברק, ויהי בשלם סכו ומעונתו בציון.

הוֹשִׁיעַ נָא עֲלִית שְׁבָטִים. הוֹשִׁיעַ נָא: העליה לרגל יוצרת את תנועת העילוי במציאות כולה, המתגלה בחיי כל

שבט מִיִּשְׂרָאֵל. ועילוי קבוע זו מתחדש תדיר מכח החידוש המתמיד שבבית המקדש. את מקור תנועת התעלות זו אנו מבקשים לחדש ולעודד מכח הופעת הישועה.

הוֹשֶׁעַ נָא פִּנֵּת יִקְרָת. הוֹשֶׁעַ נָא: מבקשים אנו להופיע במציאות את גילוי תוכן הישועה המופיע מכח הפינה העליונה המרכזת את כל פינות העולם בתפילת הלב אליה, המגלה ערך כל פינות העולם מתוך אותה נקודה יקרה מפנינים, המתגלה בלימוד התורה.

הוֹשֶׁעַ נָא צִיּוֹן הַמְּצֻיָּנָה. הוֹשֶׁעַ נָא: ציון היא הנקודה הפנימית של כנסת ישראל, הקשורה לרצון העליון. מופיעה היא כמרכזת את כל מגמות הקודש לנקודת כינוס אחת. נקודת כינוס זו מגלה את החפץ הפנימי של כל מגמות אלה להתגלות ולרומם את המציאות. ציון המצוינת מתגלה בפועל בשערים המצוינים בהלכה, בדקדוק כל פרטי החיים שבתוכם מופיעות כל המגמות העליונות. ונקודה פנימית זו הושע נא.

הוֹשֶׁעַ נָא קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים. הוֹשֶׁעַ נָא: מתוכה של ציון תתגלה מגמת קדש הקדשים המעלה את כל החול וחושפת בתוכו את הקודש העליון הגנוז.

הוֹשֶׁעַ נָא רְצִיף אֱהָבָה. הוֹשֶׁעַ נָא: המגמה הפנימית של בית המקדש – השפעת אש האהבה לכל. אהבה זו, שחופש מחיה אותה, היא הפנים של הקודש המעלה כל.

הוֹשִׁיעַ נָא שְׂכִינַת כְּבוֹדְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: בבית המקדש מתגלה השכינה עליה התפללנו 'למען שכינתך' בצורה עליונה ורחבה מלאת נעם מקיף ומרחיב ללא הגבלה וזו הופעת כבודו העליון.

הוֹשִׁיעַ נָא תֵּל תְּלָפִיזוֹת. הוֹשִׁיעַ נָא: עיקר הריכוז והגובה של בית המקדש מצוי בתודעה ובדיבור הבא בעקבותיו, ומגלם בחיים את עושר המגמות העליונות, תל שכל פיות פונים אליו.

לֶךְ זְרוּעַ עִם גְּבוּרָה תַעֲזוּ יָדְךָ תִּרְוִס יְמִינְךָ: הזרוע מורה על פעולה שהתחילה אך טרם נשלמה, והיא מופיעה ומתגלה מכח הגבורה המחוללת אותה במציאות. ככל שהגבורה מתגלה בפועל בעוז ה', כן הימין, החסד, הולך ומתעלה, אינו מוגבל לכילוי הרשע אלא לעילוי הטוב.

רחמנא אידכר לן זכותיה דיצחק עקידתא מסידות העקידה שבכח, נמצאת היא בפועל ממש בעולם הפנימי ואפרו של יצחק הצבור ומונח לפניו ית', ממשיך חיים ממקור חיי החיים, לעולם, להעלותו, לשגבו ולרוממו.

הקפה שלישית – תפארת יעקב ממשיכה את החסד מתוך הופעת האחדות אשר במציאות, המותאמת ומכוונת כלפי מעלה. אנו מבקשים את ישועת ישראל למענך.

הוֹשֵׁעַ נָא אִם אֲנִי חוֹמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הוֹשֵׁעַ נָא כנסת ישראל העומדת כחומה בצורה בגודל אמונתה, עד שכל רוחות שבעולם אינם מזיזים אותה.

הוֹשֵׁעַ נָא בָּרָה פַּחַמָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: הופעת האמונה עולה מתוך הבהירות העליונה המקיפה כל של 'אין נסתר מחמתו'.

הוֹשֵׁעַ נָא גוֹלָה וְסוֹדָה. הוֹשֵׁעַ נָא: אמונה זו היא הנותנת לנו את הגבורה לעמוד בכל ייסורי וטלטולי גלות ולקבלם באהבה.

הוֹשֵׁעַ נָא דִמְתָּה לְתִמְרָה. הוֹשֵׁעַ נָא: לתמר יש לב אחד לאבינו שבשמים. התמר הוא ריכוז כוחות החיים בנקודת האמונה.

הוֹשֵׁעַ נָא הִהְרֹגָה עָלֶיךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: ריכוז כוחות זה הוא הנותן את הכח והתוקף למסור את הנפש למען שמו.

הוֹשֵׁעַ נָא וְנַחֲשֶׁבֶת כְּצֶאֱנָן טַבָּחָה. הוֹשֵׁעַ נָא: מסירות נפש זו מגלה את הקשר לדועה העדר הדואג לכל צאנו.

הוֹשֵׁעַ נָא זְרוּיָה בֵּין מַכְעִיסִיָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: כמה ישועה צריכים אנו על מנת לקבץ את הפזורים שנזרו לכל המקומות, וכנסת ישראל פזורה בין מכעיסיה, ועם זה אינה מאבדת את אמונתה.

הוֹשִׁיעַ נָא חֲבוּקָה וּדְבוּקָה בְּךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כנסת ישראל חבוקה, ומכח חיבוק זה מקבלת את כל צדדי הישועה האלוקית המעלה אותנו להיות בדמות יוצרנו ומגבירה בתוכנו את הדבקות בו ית'.

הוֹשִׁיעַ נָא טוֹעֵנָת עֲלֶיךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: דבקות זו מתגלה במוכנות לקבל עול כדי להביע את היחס לגדל שאינו נתפס בהכרה, גדל המוליך אותנו בצעדים מדורים להגדלת ההתאמה בכל החיים 'לשעבר תורה נתתי לכם, לעתיד חיים אני נותן לכם'.

הוֹשִׁיעַ נָא יְחִידָה לְיַחֲדֶיךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כל מהותה של כנסת ישראל היא הופעת ההיקף היותר עליון של סוד היחוד בעולם כולו.

הוֹשִׁיעַ נָא כְּבוֹשָׁה בְּגוֹלָה. הוֹשִׁיעַ נָא: ולכן מקבלת היא כנסת ישראל את עול גלות, אע"פ שנאלצת היא לכבוש את כל כוחותיה ושאיפותיה העדינות, כדי לטהר והעלות את כל עימה.

הוֹשִׁיעַ נָא לוֹמְדַת יְדָאָתְךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: מסירות זו מופיעה בלימוד התורה, המתקיימת רק במי שממית עצמו, ומעלה את ערך חייו לשאוב תדיר מחיי החיים.

הוֹשִׁיעַ נָא מְרוֹטֶת לְחִי. הוֹשִׁיעַ נָא: אע"פ שסובלת כנסת ישראל השפלות נוראות כדמות מריטת הלחי והפסקת השפעות הרחמים העליונות, עם כל זה היא אחוזה באמונתך.

הוֹשֵׁעַ נָא נְתִינָה לְמַכִּים. הוֹשֵׁעַ נָא: 'גוי נתתי למכים', לא רק הפנים והתודעה נפגמים במריטת הלחי, אלא גם החיים הגלויים, חיי הגוף נשברים, ועם כל זה עומדת כנסת בכל תוקף על אמונתה.

הוֹשֵׁעַ נָא סִבְלָת סְבִלָךְ. הוֹשֵׁעַ נָא: וכל הזמן מכוונת היא לצער של מעלה, שעל צער השכינה אנו מתפללים הושענא.

הוֹשֵׁעַ נָא עֲנִיָּה סִעְרָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ההתכוונות כלפי מעלה, היא נקודת הקביעות שלנו למרות שכלפי חוץ אנו עניים ונתונים לסערות המציאות. הושענו כדי שנוכל להביע בגלוי את אותה התכוונות.

הוֹשֵׁעַ נָא פְּדוּיַת טוֹבָיָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ה'בכח' של עם ישראל התגלה בפדייתנו מיד מצרים ביד משה, טוביה שמו. וטוב מוחלט זה מפעם בנו תדיר והוא הרוחף אותנו לבקש ישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא צֹאן קִדְשִׁים. הוֹשֵׁעַ נָא: 'כבקרת רועה עדרו', אנו צאנך, ואתה רוענו ומגדלנו ומכשירנו לבוא הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא קְהֵלוֹת יַעֲקֹב. הוֹשֵׁעַ נָא: צאן זה מופיע כחטיבה אחת בארץ, נקהלים ומתאחדים.

הוֹשֵׁעַ נָא רְשׁוּמִים בְּשִׁמְךָ. הוֹשֵׁעַ נָא: ואחדות זו בארץ מגלה את אחדות ד', עד ששמנו קראת בשמך.

הוֹשִׁיעַ נָא שׂוֹאֲגִים הוֹשִׁיעַ נָא: אך פֶּעַר זֶה בֵּין פְּנִימִיּוֹת הַחַיִּים
לְגִילּוּיִים הַחִיצוֹנִיִּים, הַיּוֹצֵר כָּל כֶּךְ הָרַבָּה סִיבּוּכִים, גּוֹרֵם לְכָךְ
שֶׁתְּפִילַתְנוּ תִּהְיֶה מִתּוֹךְ שֶׁאֵגֶה, מִתּוֹךְ הַתְּפִרְצוֹת הַתּוֹכֵן
הַפְּנִימִי, הַרְחַבְת קִירוֹת הַלֵּב וְתִבְעֶה לְאַיְחּוּד בֵּין פָּנִים לַחוּץ.

הוֹשִׁיעַ נָא תְּמוּכִים עָלֶיךָ. הוֹשִׁיעַ נָא: כָּל תְּפִילַתְנוּ נּוֹבַעַת
מִמֶּה שֶׁאֵנּוּ שׂוֹאֲבִים כָּל בְּטָחוֹנֵנוּ מִמֶּךָ. הוֹשִׁיעַ נָא.

תִּתֵּן אֶמֶת לִיעֶקֶב חֶסֶד לְאַבְרָהָם: אִמַּת
הָאֲחֻדוּתִיּוֹת שֶׁבִּמְצִיאוֹת שֶׁהֵיא סְגוּלַת יַעֲקֹב, נִמְשַׁכֶּת מִמֶּקְוֶה
שֶׁפֶּע הַחֲסִדִּים הַקְּדֻמוֹנִים הָעֲלִיוֹנִים.

רַחֲמָנָא אֵידְכֵר לֵן זְכוּתֶיהָ דִּיעֲקֵב שְׁלִימָתָא שְׁלָמוֹת הַצּוּרָה
וְהַתְּדַמּוּתָהּ לַיּוֹצֵרָה מוֹפִיעַ מִתּוֹךְ יַעֲקֹב בַּחִיר הָאֲבוֹת הַכַּח
הַפְּנִימִי שֶׁל כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתֶיהָ, הַמְּגַלָּה אֶת שְׁלָמוֹת
בְּמִיטַתָּה שֶׁהִיטָה שְׁלָמָה לֵּלָא פֶּגֶם וּמִמִּילָא כָּל זֶרְעוֹ כּוֹל
טָהוֹר וְנָקִי מִפֶּגֶם.

הַקֶּפֶה שְׁלִישִׁית – מֹשֶׁה הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, מִמְּשִׁיךְ חֲסִדִּים
מִמֶּקּוֹרָם, לְחִיּוֹת אוֹתָנוּ בְּקֶדֶשׁ וּבַחֹל הַמֵּאוּחָדִים יוֹחַד
כְּשֶׁתִּי צוּרוֹת הַבֵּעָה שֶׁל שְׂאִיפוֹת עִילוּי הָעוֹלָם וְהַנִּהְרָת
חֶפֶץ אֵל בְּעוֹלָם.

הוֹשֶׁעַ נָא אֶדְוֶן הַמּוֹשִׁיעַ הוֹשֶׁעַ נָא: אדון הישועות, רק הוא יכול להופיע את הישועה מכח אדנותו ומלכותו בעולם

הוֹשֶׁעַ נָא בְּלִתְךָ אֵין לְהוֹשִׁיעַ הוֹשֶׁעַ נָא: ממקור הדבקות העליונה אנו פונים אליו ולא אל מידותיו, 'אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה'.

הוֹשֶׁעַ נָא גְבוּר וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. הוֹשֶׁעַ נָא: כדי להופיע את הישועה ממקורה נזקקים אנו להופעתה של גבורה של מעלה, שאין מעצור בידה לגלות הישועה.

הוֹשֶׁעַ נָא דְלוּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. הוֹשֶׁעַ נָא: וכדי שנהיה ראויים ומסוגלים לחיות על פי קנה המידה של כח גבורה העליונה, אנו מתמלאים דלות כי 'מה אנו ומה חיינו', וענווה זו היא בבת אחת משמחת אותנו ואשרינו מה טוב חלקנו.

הוֹשֶׁעַ נָא הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ. הוֹשֶׁעַ נָא: הפנים של הישועה היא היכולת הבלתי מלאה האהבה האלוקית, המופיעה לא רק את ה'בפועל' האדנותי, אלא ממשיכה מכח הענווה העליונה את הנעם העליון, המרחיב את המציאות ברוב עדינות וחיים.

הוֹשֶׁעַ נָא וּמִצִּיל וּמוֹשִׁיעַ. הוֹשֶׁעַ נָא: אותה עליונות של ישועה אינה מסתפקת רק בהארה פנימית אלא יורדת להציל את כנסת ישראל בגילויה בחיים מכל צר ומציק.

הצלה זו מקורה הוא בישועה הארוכה, ולכן מבקשים אנו להרחיב הישועה, לגלות את הצד העליון שלה.

הוֹשִׁעַ נָא זֶעֱקֶיךָ תוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁעַ נָא: מבקשים אנו שהישועה תיגלה בתור מילוי הבקשות שבתפילתנו.

הוֹשִׁעַ נָא חוֹכֶיךָ הוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁעַ נָא: אנו מלאי סבלנות, מחכים אך לך, ולכן הושיענו כי אותה שייכות עמוקה הנובעת מצפיית העתיד חיה בתוכנו בפועל.

הוֹשִׁעַ נָא טְלָאִיךָ תִּשְׁבִּיעַ. הוֹשִׁעַ נָא: צאנך מתגלה בתור טלאים המוכרחים את צרכי הגוף לעצם קיומם, ודבקתנו בך מתגלה גם דרך חיי החול.

הוֹשִׁעַ נָא יְבוֹל לְהִשְׁפִּיעַ. הוֹשִׁעַ נָא: ולכן אנו מבקשים שפע של יבול כהבעת אהבתך אותנו ואמונך בנו.

הוֹשִׁעַ נָא כָּל שִׁיחַ תִּדְרֹשׁ וְתוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁעַ נָא: את ממד הפריחה והגידול המתמיד שבמציאות, גידול הנראה כעיוור, אתה תושיע ותחשוף את החפץ הפנימי שבו, ותביא ברכה על העולם הגשמי ותגלה איכות חדשה רחבה לאין שיעור ממקור הברכה.

הוֹשִׁעַ נָא לְגִיא כָּל תְּרִשִׁיעַ. הוֹשִׁעַ נָא: ואע"פ שממדרום גובה השגחתך כל הארץ כולה נשפלת למדרגת גיא, אתה אל תרשיע אותנו, אלא תגלה עומק זכותנו וכל גיא יינשא.

הוֹשֵׁעַ נָא מְגִדִּים תִּמְחֶיק וְתוֹשִׁיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: לא רק את האוכל הנצרך לגידול הפיזי תושיע אלא גם את נטיית הרחבת החיים המתגלה בחפץ העונג המתוק, גם בו תגלה את מגמת פנימיות הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא נְשִׂאִים לְהַסִּיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: השגחתך העליונה תופיע בגילוי כל פרט הנצרך לשם ההשפעה, שיבוא מכוחך ממש ללא תיווך, ובוזו תביא את העננים למקום בו הם אמורים להשפיע טובם.

הוֹשֵׁעַ נָא שְׂעִידִים לְהַנִּיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: וכן את הרוחות אתה עצמך תביא.

הוֹשֵׁעַ נָא עֲנָנִים מִלְּהַמְנִיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: ואת העננים אל תמנע מלהוריד גשם, אלא הסר המניעות וממילא ירדו הגשמים, כי ההשפעה היא המצב הטבעי של העולם, רק צריך להסיר המסכים המונעים שפע זה מלהתגלות.

הוֹשֵׁעַ נָא פֹתֶחַ יָד וּמִשְׁפָּעִיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: פתיחת היד האלוקית, הופעת השפע ממקורו הרצוני, הוא פנימיות מהלך הופעת הגשמים, הנובע ממקור המחשבה העליונה, הנעוצה באור עולם הבא שנברא באות יו"ה.

הוֹשֵׁעַ נָא צִמְאֵיךְ תִּשְׁבִּיעַ. הוֹשֵׁעַ נָא: כל צמאוננו הגופני הוא ביטוי לצמאה לך נפשי כמה לך בשרי, וכל שפע גשמי הוא גילוי האהבה והדבקות.

הוֹשִׁיעַ נָא קוֹרְאֶיךָ תוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: ולכן בכל צורך גשמי
אנו פונים אליך ואתה עונה לכל קוראֶיךָ באמת.

הוֹשִׁיעַ נָא רְחוּמֶיךָ תוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: התפילה פותחת את
המיית הרחמים הגנוזים העליונים, שמשם באה הישועה.

הוֹשִׁיעַ נָא שׁוֹחֲרֶיךָ הוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: בכל בקשותינו
הגלויות גנוזה בקשה אחת, ורישת ד'.

הוֹשִׁיעַ נָא תְּמִימוֹתֶיךָ תוֹשִׁיעַ. הוֹשִׁיעַ נָא: ודרישת ד' הזו היא
המגלה את תמימותנו ושלמותנו המאחדים קודש וחול
לחטיבה אחת של גילוי החיים האלוניים וחפץ ד' במציאות.

נְעִימוֹת בְּיָמֶיךָ נִצָּח: זו מידתו של משה המעלה
כָּל פֶּרֶט וּמְקַשֵּׁר אוֹתוֹ לְמִקְוֶה גָדוֹל, מוֹצִיא אוֹתוֹ מֵהַגְבֻּלָּתוֹ
הפרטית ומברר את נצחיותו.

רַחֲמָנָא אֵידְכֵר לָן זְכוּתֶיהָ דְּמֹשֶׁה רַעִיא מֵהֵימְנָא גִידוֹל זֶה
שֶׁלָנוּ מִתּוֹךְ אֹרֶךְ הַנִּצָּח, מִתּוֹךְ הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה מְגִלָּה אֶת
עוֹמֵק הַחֶסֶד הָאֱלֹקִי הַמַּעֲלֶה אֶת הָעוֹלָם תָּדִיר.

הַקֶּפֶה רְבִיעִית – שֶׁל אֶהְרֵן הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, הַמוֹפִיעַ אֶת הַצַּד
הַסְּגוּלִי שֶׁבִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וּמִשָּׁם מִמְּשִׁיךְ חַיִּים עֲלִיוֹנִים לַגּוֹף
וּלְנִשְׁמָה מִמִּקְוֶה בְּהִיקוֹת הַחֶסֶד הַקִּדְמוֹנִי.

הוֹשֵׁעַ נָא אָדָם וּבְהֵמָה הוֹשֵׁעַ נָא: הישועה מתרחבת בתביעה להעלות את כל היצור, ויותר מכך את כל גילויי החיים שבכנסת ישראל בעת הגאולה 'זרע אדם וזרע בהמה' ועל כולם את הערומים בדעת ומשימים עצמם כבהמה.

הוֹשֵׁעַ נָא בָּשָׂר וָרוּחַ וּנְשָׁמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: כוחה של הסגולה להופיע בכל רבדי החיים מהנמוכים ביותר ועד לעליונים בחוברת.

הוֹשֵׁעַ נָא גֵיד וְעֶצֶם וְקֶרֶמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ולא רק את הגוף מצד קשרו לרוח ולנשמה אנו מבקשים להושיע כי אם הגוף מצד עצמו לכל פרטי גילוייו.

הוֹשֵׁעַ נָא דְמוּת וְצֶלֶם וְרִקְמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: מבקשים אנו את גילוי פנימיות בגוף, את צלם אלוקים שהוא הדמיון כלפי מעלה, והוא המתגלה בחוברת בתוך התוך הפנימי, הרקמתי, של הגוף.

הוֹשֵׁעַ נָא הוֹד לְהַבֵּל דְּמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ללא ישועתך הרי שאפילו הצד הסגולי הפנימי, ההוה, הרי הוא להבֵּל דמה.

הוֹשֵׁעַ נָא וְנִמְשָׁל כְּבִהְמוֹת נְדָמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: בהמות הייתי עימך, כל יישותנו תלויה רק בך ולכן הושיענו.

הוֹשֵׁעַ נָא זֵיו וְתוֹאֵר וְקוֹמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הזיו הוא ההארה של הדמות אל הגוף, וכך התואר הגופני הוא גילוי ערך הצלם,

וקומת האדם היא גילוי ערך הופעת הנשמה המרוקמת בגוף. אנו מבקשים לגלות את מהלך הישועה הפנימי בכל גילויי חיים אלה ממקורם.

הוֹשִׁיעַ נָא חֲדוּשׁ פָּנַי אֲדָמָה. הוֹשִׁיעַ נָא: מכאן אנו מתרחבים אל הצומח והדומם לגלות חידוש העולם דרך השפעה וגידול המציאות.

הוֹשִׁיעַ נָא טִיעַת עֲצֵי נֶשְׁמָה. הוֹשִׁיעַ נָא: הפוך המדבר השומם למקום נטוע ומיושב, ונטיעות אלה לאו דווקא של עצי פרי אלא גם של עצי סרק, המוסיפים ביופיים ערך למציאות.

הוֹשִׁיעַ נָא יִקְבִּים וְקָמָה. הוֹשִׁיעַ נָא: הלחם והיין הם שני צדדי כלכלת האדם: הלחם בחלק הגלוי של החיים והיין, 'נכנס יין יצא סוד'. ואחרי שבמוצאי יום כיפור נגאלנו ממארת קללת האדם ויכולים, אנו לאכול בשמחה את הלחם, ולגלות את הסוד בלב אחד שכולו טוב, אנו מבקשים המשך פנימיות זו בגילוי הישועה.

הוֹשִׁיעַ נָא פְּרָמִים וְשִׁקְמָה. הוֹשִׁיעַ נָא: הכרמים הם מקור הסוד, כנסת ישראל משולה לכרם, והשקמה היא האילן ממנה לוקחים ענפים לבניין. היציבות של הנגלה שבמציאות המייסדת את הקביעות, וכך גם בעולם החומרי.

הוֹשִׁיעַ נָא לְתַבֵּל הַמְּסִימָה. הוֹשִׁיעַ נָא: ארץ ישראל מסומנת כנעלה מהכל ומתבטאת בריבוי מצוותיה המיוחדות, דרכה מופיעה הישועה.

הוֹשֵׁעַ נָא מְטָרוֹת עֵז לְסִמְמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: תרפא (מלשון סמי מרפא) את הקרקע הצמאה לחסדך.

הוֹשֵׁעַ נָא נְשִׂיָה לְקִימָה. הוֹשֵׁעַ נָא: וכך הארץ לא תהיה עזובה ונשכחת מבלי השגחתך חלילה.

הוֹשֵׁעַ נָא שִׁיחִים לְקוֹמָמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הגשם יגביה ביותר את השיחים והעצים ויגלה בזה את איתנות הבריאה ויכולתה להתפתח הרבה מעבר לשיעור המשוער.

הוֹשֵׁעַ נָא עֲדָנִים לְעֶצְמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הגשם יופיע ויחזק את המעדנים, את העונג שבמציאות.

הוֹשֵׁעַ נָא פְּרָחִים לְהַעֲצִימָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ויחזק גם את הפרחים העומדים כיופי מצד עצמו, לא כמו המעדנים שערכם הוא בהרחבת חיי האדם, הפרחים הם הופעת החסד האלוקי בעולם הצומח מצד עצמו.

הוֹשֵׁעַ נָא צִמְחִים לְגִשְׁמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: ומכח זה הגשם פונה אל הצומח מצד עצמו, לא כמכשיר לצרכיו של האדם.

הוֹשֵׁעַ נָא קָרִים לְזֶרְמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: החיים מתפתחים כל כך, שיש ערך לגשם מצד עצמו, וזרימת מימיו הקרים בעולם.

הוֹשֵׁעַ נָא רְבִיבִים לְשִׁלְמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: וההשגחה כל כך מפורטת עד לכל טיפה וטיפה להשלימה.

הוֹשִׁיעַ נָא שְׁתִּיָּה לְרוֹמְמָה. הוֹשִׁיעַ נָא: ערך זה של כל המציאות נובע מאבן השתיה, מיסודו של בית המקדש המאיר לעולם כולו ונותן ערך עצמי לכל פרט ופרט מפרטיו.

הוֹשִׁיעַ נָא תְלוּיָה עַל בְּלִימָה. הוֹשִׁיעַ נָא: אבן השתיה נותנת מבט כללי מאחד את כל המציאות, שמתברר שכולה תלויה על בלימה ומייחלת להופעת חסדו כגילוי חי אחד.

יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מֶה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תִּגַּח הוֹדֶךָ עַל הַשָּׁמַיִם: חוֹזֵק ד' בארץ,
המופיעה כמכלול אחד, מתגלה מכח הסגולה השמימית.

רחמנא אידכר לן זכותיה דאהרן כהנא רבה קדישא זה כוחו של אהרן אוהב השלום – לגלות ערך כל המעשים ולהמשיך את החסד לכל פרטי המציאות.

הקפה שישית – מכוח החסד המתגלה דרך יוסף הצדיק. עושר החיים הרוחניים העליונים המתרכז מכח צדקותו להאיר את הארץ, משמר אותה מכל פגע וחסרון ומכין אותה להופיע בעולם הגשמי את השפע האלוקי.

הוֹשִׁיעַ נָא אֲדָמָה מֵאֲרֶר הוֹשִׁיעַ נָא: גלה את אור הישועה, והצל האדמה מקללת חטא אדם הראשון. השב לה את כוחה להוציא עץ פרי עושה פרי, ולהתאים את נעם הדרך לתכלית היוצאת ממנו.

הוֹשֵׁעַ נָא בְּהִמָּה מִמִּשְׁכַּלְתִּי. הוֹשֵׁעַ נָא: גִּלְהָה חַיִּים לֹא מוֹת.

הוֹשֵׁעַ נָא גִּדְוֶן מִגֹּזֵם. הוֹשֵׁעַ נָא: תֵּן לַחַיִּים הַטְּבַעִיִּים לַפְּרוּחַ בְּלִי גְבוּל חִיצוֹנִי, לֹא אֲרֻבָּה הַבֹּא מִבְּחוּץ וּמַכְלֵה אוֹתָהּ.

הוֹשֵׁעַ נָא דָּגָן מִדִּלְקָתִי. הוֹשֵׁעַ נָא: וְאוֹתָם חַיִּים טְבַעִיִּים יִתְּגַבְּרוּ גַם עַל הַשְּׂדֵפּוֹן הַפְּנִימִי.

הוֹשֵׁעַ נָא הוֹן מִמֵּאֲרָה. הוֹשֵׁעַ נָא: בְּהִתְאֵם לַכֹּךְ חַיִּי הַכֹּלְכֵלָה יִפְרָחוּ, וְאֲנָשִׁים לֹא יֵאָבְדוּ אֶת הוֹנָם.

הוֹשֵׁעַ נָא וְאוֹכֵל מִמֶּהוּמָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הַיְכוּלָתָ לֹאכֹל בְּלִי מִהוּמָה חִיצוֹנִית, יוֹצֵרֶת אֶצֶל הָאָדָם שְׁלוֹהָ וְהִתְאֵמָה לְמַקְצֵב הַחַיִּים הַטְּבַעִיִּים הַפְּנִימִי.

הוֹשֵׁעַ נָא זֵית מִנִּשְׁלִי. הוֹשֵׁעַ נָא: אֲנִי יוֹרְדִים לַפִּירוּט וְתִשׁוּמַת לֵב מִיּוֹחֶדֶת לְכָל אֵילָן. אֵת הַזֵּית תִּצִּיל מִנִּפְּלִית זֵיתוֹ בִּטְרָם עַתָּה.

הוֹשֵׁעַ נָא חֲטָה מִחֶגֶב. הוֹשֵׁעַ נָא: אֵת הַחִיטָה מֵאֲרֻבָּה.

הוֹשֵׁעַ נָא טָרֶף מִגּוֹבָאִי. הוֹשֵׁעַ נָא: וְשִׁבִּים וּמִתְרַחֲבִים לְכָל הַמִּזּוֹן, בִּבְקִשָּׁה לְגָלוּת אֵת פְּנִימֵי פְּנִימִיּוֹת לְהַצִּילוֹ מֵאֲרֻבָּה.

הוֹשֵׁעַ נָא יֶקֶב מִיֶּלֶק. הוֹשֵׁעַ נָא: גַּם אֵת מְקוֹם כִּינוֹס הַפִּירוּת בְּכַדֵּי הַלְּכִשְׁרִים לְצִרְכּוֹ שֶׁל הָאָדָם, גַּם לְשֵׁם מַגִּיעַ הַכֹּחַ הַטְּבַעִי הַמִּשְׁחִית שֶׁל הָאֲרֻבָּה, וְאֲנִי מִבְּקָשִׁים לְגָלוּת אֵת פְּנִימִיּוֹת הַיִּשׁוּעָה גַּם בְּנִקּוּדַת הַהִשְׁקָה שֶׁבִּינֵינוּ לְצוּמָה.

הוֹשִׁעַ נָא כָּרַם מְתוֹלֵעַת. הוֹשִׁעַ נָא: התולעת היא כח חיצוני החורר פנימה ומכלה מבפנים. מותאמת היא השחתה זו לחיים שבכח המתגלים בכרם, ואנו מבקשים לעורר את טוהר ה'בכח' בגילוי הישועה.

הוֹשִׁעַ נָא לִקְשׁ מְאֻרָּבָה. הוֹשִׁעַ נָא: אפילו את העשב הצומח בשלחי הגשם האחרון, המלקוש, גם אותו תציל מכל צר. השגחתך תקיף כל פרט מהמציאות אף הנראה לנו חסר ערך.

הוֹשִׁעַ נָא מְגֹד מְצֻלָּל. הוֹשִׁעַ נָא: מתוך התרחבות שאיפתנו להציל את הכל אנו מבקשים להתענג במיני מגדים שגם הם יינצלו מהארבה.

הוֹשִׁעַ נָא נֶפֶשׁ מְבֹהֶלָה. הוֹשִׁעַ נָא: גם כשהחיים פורחים, האדם עלול לא להאמין בחייו ולא לקבל רושם טוב מכל סביבו. חוסר אמון זה בחייו עלול להביאו לידי בהלה. התיקון לחוסר אמון זה מופיע מכח מה שהאדם מפנה את כל בטחונו לא לעצמו אלא לד' ית', שלכן רק הופעת פנימיות החיים ממקורה משיבה לו את האמון בעצמו ומצילה אותו מבהלה.

הוֹשִׁעַ נָא שׁוֹבֵעַ מְסֻלָּעִים. הוֹשִׁעַ נָא: אף אם אפשר להתקיים במיעוט האכילה, אנו מבקשים את הארת הפנים, להציל גם את השובע מהארבה.

הוֹשֵׁעַ נָא עֲדָרִים מִדָּלֹת. הוֹשֵׁעַ נָא: הוֹשֵׁעַ אוֹתָנוּ מִבְּצוֹרֹת
בַּה עֲדָרֵי הַצֶּאֱן מִתְדַלְדָּלִים, וְאִם אָדָם חָטָא בַּהֶמָּה בַּמָּה
הִיא חָטָאָה.

הוֹשֵׁעַ נָא פְּרוֹת מִשְׁדָּפוֹן. הוֹשֵׁעַ נָא: גַּם אֶת הַפִּירוֹת
הַשְּׂיִיכִים לַהֲרַחֲבֵת הַחַיִּים תַּצִּיל מִמַּחֲלָה פְּנִימִית, כִּשֵּׁם
שֶׁהֲצִלְתָּ אֶת הַדָּגָן.

הוֹשֵׁעַ נָא צֶאֱן מִצְמִיתוֹת. הוֹשֵׁעַ נָא: הַצֶּאֱן עֲלוֹל לָמוֹת
לַחֲלוּטִין אִם לֹא יִצְמַח עֵשֶׂב כְּתוּצָאָה מִמַּאֲרֵת הַבְּצוֹרֹת, וְאִם
קוֹדֶם בִּיקֶשְׁנוּ עַל הָעֵדֶר בְּכֻלּוֹ אֲנִי מֵרַחֵיבִים אֶת הַבִּקְשָׁה
לְכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט מִהָעֵדֶר.

הוֹשֵׁעַ נָא קָצִיר מִקְלָלָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הַקָּצִיר הוּא הַמִּגַּע
הָאֲנוּשִׁי עִם הַצּוּמָח וְהַכְּשֵׁרְתּוֹ לֵאכִילֵת אָדָם. גִּלְהָ עוֹמֵק
הַזְכוּת שֶׁאִם אֵין אֲנִי רְאוּיִים, גִּלְהָ הַפְּנִימִיּוֹת וְהַצֵּל הַקָּצִיר
מִקְלָלֵת אָדָם הָרֹאשׁוֹן.

הוֹשֵׁעַ נָא רֹב מִרְזוֹן. הוֹשֵׁעַ נָא: מִתּוֹךְ הַהִשְׁתַּחֲרָרוֹת
מִקְלָלֵת 'בְּעֶצְבוֹן תֹּאכַלְנָה', הַחַיִּים מֵתֻרַחֲבִים לְרִיבֵי לֵלָא
גְּבוּל, לֵלָא רוֹזוֹן.

הוֹשֵׁעַ נָא שְׂבוּלָת מִצְנָמוֹן. הוֹשֵׁעַ נָא: אֲפִילוֹ הַשִּׁיבוֹלֹת
הַבוֹרְדָה תוֹשַׁגַּח בַּהֲשִׁגָּחָה פֶּרֶטִית לְהַצִּילָה מִיּוֹבֵשׁ.

הוֹשֵׁעַ נָא תְּבוּאָה מִחֶסֶל. הוֹשֵׁעַ נָא: וְחֹזְרִים וְכוֹלָלִים אֶת
כָּל הַתְּבוּאָה לְהַצִּילָה מֵאֲרֵבָה וְכָל רָע.

צִדִּיק יִהְיֶה בְּכָל דְּרָכָיו וְחֶסֶד בְּכָל מַעֲשָׂיו:
צדקות ד' מתגלה דרך צדיק יסוד עולם המאחד רוחני
בגשמי, וממילא מתגלה ההשגחה הפרטית מלאת חסד
בכל הפרטים והמעשים.

רחמנא אידכר לן זכותיה דיוסף צדיקא המושך את
חסד ריכוז כל המגמות הרוחניות המופשטות להופיען
במציאות הגלויה.

— • • —

הקפה שביעית - דוד המלך המגלה חסד עליון לו אנו
ראויים בכללותנו, מכח האש של הדבקות היוקדת בנו
תדיר, והיא המניעה אותנו לשוב לארץ ולבנות מחדש
ממלכה שגבהה הפנימי הוא הצמאון המתמיד לאל חי.
כוחנו זה מתגלה בכל ההיסטוריה שלנו וגלגולי מסיבותיה
ובולטת בצדיקי הדורות.

הוֹשִׁעַ נָא לְמַעַן אֵיתָן הַנִּזְדָּק בְּלֶהֱבֹאֵשׁ. הוֹשִׁעַ
נָא: אברהם אבינו שמסר נפשו בכבשן האש.

הוֹשִׁעַ נָא לְמַעַן בִּן הַנֶּעֱקָד עַל עֵצִים וְאִשׁ הוֹשִׁעַ נָא: יצחק
אבינו בעקידה.

הוֹשִׁעַ נָא לְמַעַן גִּבּוֹר הַנֶּאֱבָק עִם שׂוֹר אִשׁ. הוֹשִׁעַ נָא: יעקב
אבינו הנלחם עם שרו של עשיו הרשע.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן דְּגָלִים נָחִית בְּאוֹר וַעֲנַן אֵשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא: עַם
יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְבִּ"ה הִנְחָה בְּעֶמּוּד עָנָן וְאֵשׁ.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן הוֹעֵלָה לְמָרוֹם וְנִתְעַלָּה כְּמִלְאֲבֵי אֵשׁ.
הוֹשֵׁעַ נָא: מֹשֶׁה רִבִּינוּ בַּהֲרַסִּינִי.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן וְהוּא לָךְ כְּסֶגֶן בְּאַדְמַתִּי אֵשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא:
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָדוּמָה לְמִלְאָךְ בַּעַת כְּנִיסַתוֹ לַקֹּדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים
בְּיוֹם כִּיפּוּר.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן זָבַד דְּבָרוֹת הַנְּתוּנוֹת מֵאֵשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא:
מִתֵּן תּוֹרָה וּדְבָרוֹת שְׁנִיתֵנוּ בַּמִּתְנָה (זָבַד) מִתּוֹךְ אֵשׁ וְקוֹל
שׁוֹפָר.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן חֲפוּי יְדִיעוֹת וַעֲנַן אֵשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא: הַמִּשְׁכָּן
שֶׁפָּנִימִיּוֹתָיו אֵשׁ תְּמִיד וּמַעֲלִיו הִיָּה עֶמּוּד הָאֵשׁ.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן טָכַס הָרַ יְרֵדָתָ עָלָיו בְּאֵשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא: לֹא
רַק הַתּוֹרָה מִקְבֵּלַת עֶרֶךְ בְּיוֹם זֶה, כִּי אִם הַמָּקוֹם הַמְּקוּדֵשׁ
לְהוֹפַעַת תּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, גַּם הוּא נִצְרָף בְּלֹהֶבֶת הָאֵשׁ.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן יְדִידוֹת בֵּית אֱשֶׁר אֶהְבֵּת מִשְׁמֵי אֵשׁ.
הוֹשֵׁעַ נָא: הַמִּשְׁכָּן בִּבְנִינּוּ, וְאַחֲרָיו הַמְּקֹדֶשׁ בִּבְנִינּוּ מִגִּלְגָּל
אֶת חֲפֵץ ד' הַמִּשְׁנָה אֶת הַמִּצִּיאוֹת תְּדִיר, כְּמוֹ הָאֵשׁ הַמִּשְׁנָה
אֶת הַמִּצִּיאוֹת וּמִשְׁכַּלְלָת אוֹתוֹ.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן כְּמֹה עַד שְׁקָעָה הָאֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: מֹשֶׁה רַבְּנוּ בַתְּפִילָתוֹ בַּפֶּרֶשֶׁת הַמִּתְאַוִּנִּים. מוֹפִיעַ מֹשֶׁה מִצַּד עֲצֻמוֹ וּמוֹלוֹ מֹשֶׁה הַמִּלְמֹד זְכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, הַפּוֹנֶה אֶל הָעוֹלָם הַנִּגְלָה, לְהַאֲדִירוֹ בְּאוֹר שֶׁל גְּדוּלָּה.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן לָקַח מַחְתָּת אֵשׁ וְהִסִּיד חֲרוֹן אֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: וְכךָ גַּם אַהֲרֹן, בְּמַגִּיפָה בַּפֶּרֶשֶׁת קֶרֶח.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן מְקַנָּא קִנְיָאָה גְּדוּלָּה בְּאֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: פִּינַחֵם וְאַחֲרָיו אֵלֵיהֶם.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן נָפְּ יָדוֹ וְיִרְדּוּ אַבְנֵי אֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: יְהוֹשֻׁעַ שִׁמְכֵם תְּפִילָתוֹ, ד' הַשְּׁלִיךְ עַל הַמַּלְכִּים אַבְנֵי אֵשׁ בְּבוֹרְחָם.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן שֵׁם טָלָה חָלָב פָּלִיל אֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא בַּעַת הַמִּלְחָמָה בַּפְּלִשְׁתִּים.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן עֲמַד בְּגוֹרָן וְנִתְרַצָּה בְּאֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: דוֹד הַמֶּלֶךְ עֲמַד בְּגוֹרָן אֲרוֹנָה, וד' קִיבֵּל תְּפִילָתוֹ לַעֲצוֹר אֶת הַמַּגִּיפָה, כִּשְׁהַקְרִיב שֵׁם קֶרֶבֶן.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן פָּלַל בַּעֲזָרָה וְיִרְדָּה הָאֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ בַּעַת בְּנִיין הַמִּקְדָּשׁ.

הוֹשִׁיעַ נָא לְמַעַן צִיר עָלָה וְנִתְעַלָּה בְּרִכָּב וְסוּסֵי אֵשׁ. הוֹשִׁיעַ נָא: אֵלֵיהֶם הַנְּבִיא הָעוֹלָה הַשְּׁמִימָה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן קְדוּשִׁים מְשֻׁלָּכִים בְּאִשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא: חַנּוּנִיה
מִישָׁאֵל וְעוֹדִיָּה.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן רַבּוֹא רַבְבָּן חֲזוֹנְהָרִי אִשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא: דְּנִיָּאל
שַׁחֲזָה בְּמַלְאָכִים.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן שְׂמֻמוֹת עֵירֶךְ הַשְּׂרוּפָה בְּאִשׁ. הוֹשֵׁעַ נָא:
יְרוּשָׁלַיִם שְׁנִשְׂרָפָה בְּאִשׁ, כִּי אוֹתָהּ אִשׁ דְּבָקוֹת, כְּשֶׁאֵין כָּלִים
לְהַכִּילָהּ, הִיא מְכַלָּה כָּל.

הוֹשֵׁעַ נָא לְמַעַן תּוֹלְדוֹת אֱלֹפִי יְהוּדָה תְּשִׁים כְּכִזּוֹר אִשׁ.
הוֹשֵׁעַ נָא: כָּל תּוֹלְדוֹת יִשְׂרָאֵל תְּשִׁים כְּאִשׁ לְשֶׁרוֹף אֶת עֲשׂוֹ
וְתוֹלְדוֹתָיו הָרוּחָנִיִּים וְהַגִּשְׁמִיִּים.

לְךָ יְהוָה הַגְדָּלָה וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצָּח
וְהַהוֹד כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה
וְהַמֶּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ: הַתְּכַלְלֹת כָּל הַמִּידוֹת
הָעֲלִיוֹנוֹת, וְכָל הַהִקְפּוֹת הַקּוֹדְמוֹת בְּדוֹר הַמֶּלֶךְ וְהַקִּפְתּוֹ,
וְהַתְּכַלְלֹת כָּל שֶׁשֶׁת יָמֵי סוּכּוֹת בּוֹזֵה הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְהִיא
יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה
אַחַד וְשִׁמּוֹ אֶחָד: הַתְּכַלְלֹת זֶה מַעֲלָה אוֹתָנוּ לְסַפִּירָה
עֲלִיוֹנָה יוֹתָה, הַמְּגַלָּה אֶת סוֹד הַיַּחּוּד בַּעֲתִיד. וּבַתּוֹרָתְךָ
כָּתוּב לֵאמֹר שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה

אֶחָד: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: אֲנִי
כִּבְר עֲכָשִׁיו חַיִּים אֶת אַחֲדוֹת ד', וּמַגְלִים אוֹתָהּ בַּחֲשָׁאֵי בְּכָל
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ.

רַחֲמָנָא אֵידְכֵר לִן זִכּוּתִיהָ דְּדוּד מַלְכָּא מְשִׁיחָא מִהַמְשִׁיחִיּוֹת
אֲנִי מוֹשְׁכִים אֶת קוּוֵי הַיְשׁוּעָה שְׁבִ"ה זֹרַחַת עֲלֵינוּ בְּדוּרוֹתֵינוּ

אֲנִי וְהוּא הוֹשִׁיעָה נָא: אֲנִי וְהוּא הוּא חֶלֶק מִהַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן
בֶּן עֵבֶר אוֹתִיּוֹת, הַמַּאִיר אֶת כָּל מַחֲשַׁבֵּי אֶרֶץ בַּחֲסֵד לֹלָא גְבוּל
הַמַּגְדֵּל אֶת הַכָּל. חֶלֶק זֶה הוּא אִיחּוּד הַנִּגְלָה עִם הַנִּסְתָּר
וְהַאֲנוּשִׁי עִם הָאֱלֹוִקִי. כִּךְ צוֹמַחַת הַיְשׁוּעָה בַּתּוֹךְ כָּל מְסִיבוֹת
הַמְצִיאּוֹת, דֶּרֶךְ מַעֲשֵׂי יְדִינוּ, בַּחֲרִיתָנוּ וּגִילּוּי חַיִּינוּ. כִּךְ מִתְגַּלֶּה
שִׁישׁוּעַת יִשְׂרָאֵל הִיא יְשׁוּעַת ד' בְּכָל דּוּר וְדוּר.

**כְּהוֹשַׁעַת אֱלִים בְּלוֹד עִמָּךְ. בְּצִאתְךָ לַיִשָּׁע עִמָּךְ. בֶּן
הוֹשַׁע נָא:** כְּמוֹ שֶׁהוֹשַׁעַת בְּמִצְרַיִם (בְּלוֹד) אֶת עַם יִשְׂרָאֵל
יַחַד עִימָךְ, כֵּן הוֹשַׁע נָא

**כְּהוֹשַׁעַת גּוֹי וְאֱלֹהִים. דְּרוֹשִׁים לַיִשָּׁע אֱלֹהִים. בֶּן הוֹשַׁע
נָא:** לֹא רַק אֶת הַצָּד הַסְּגוּלִי הָעֲלִיּוֹן, הָאֱלִים, הַצֵּלָת בְּמִצְרַיִם
אֵלָּא אֶת הַגּוֹי כּוֹלּוֹ, וְאֵף בְּגִילּוֹי זֶה הוֹשַׁעַת אֶת שֵׁם אֱלֹקִים כִּי
כָּל אֶחָד מֵעַם יִשְׂרָאֵל חַיּוּנִי לַיְשׁוּעַת ד'. וְחַיּוּנוֹת זֶה מִתְגַּלֶּה
בְּמָה שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְרַגֵּשׁ אֶת הַצּוֹרֵךְ שְׁלוֹ בִּישׁוּעַת
ד' דִּיקָא.

כְּהוֹשִׁיעַת הַמֶּזֶן צְבָאוֹת. וְעַמָּם מִלְאֲכֵי צְבָאוֹת. בֶּן הוֹשִׁיעַ
נָא: בעת היציאה עצמה עת נקראנו צבאות ד', כן הושעת
אתה וגילית את מרחב המגמות האלוקיות המלאכיות.

כְּהוֹשִׁיעַת זָכִים מִבֵּית עֲבָדִים. חֲנוּן בְּיָדָם מִעֲבָדִים. בֶּן
הוֹשִׁיעַ נָא: הישועה הופיעה לא רק לגוי בכללו לצבאותיו
אלא לכל אחד ואחד, וישועה זו הוציאה את חסד ד' הניתן
במתנת חינם מההעלם אל הגילוי.

כְּהוֹשִׁיעַת טְבוּעִים בְּצוֹל גְּזָרִים. יִקְרָךְ עַמָּם מִעֲבָדִים. בֶּן
הוֹשִׁיעַ נָא: בקריעת ים סוף הצלת ישראל היא הצלת הערך
האלוקי היקר מהחיים וגילוי במציאות.

כְּהוֹשִׁיעַת כְּנָה מְשׁוֹרְרֵת וַיֹּשִׁיעַ. לְגֹזְחָהּ מִצִּינָתָהּ וַיֹּשִׁיעַ. בֶּן
הוֹשִׁיעַ נָא: בעת שירת הים עם ישראל אמרו ויושע אך ניתן
גם לנקד ויושע, כביכול גם ד' נושע.

כְּהוֹשִׁיעַת מֵאֲמַר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם. נִקּוּב וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם.
בֶּן הוֹשִׁיעַ נָא: וכך את הבטחתו של הקב"ה למשה "והוצאתי
אתכם" ניתן לנקד "והוצאתי איתכם".

כְּהוֹשִׁיעַת סוֹבְבֵי מוֹבָת. עוֹמְסֵי עֲרֵבָה לְהִקִּיף מוֹבָת. בֶּן
הוֹשִׁיעַ נָא: כמו שהושעת את עם ישראל שסבבו את המזבח
בהושענות בהושענא רבה, ושמו ערבות מסביב, ובזה האירו
את אור הסגולה וההתאחדות של כנסת ישראל עם דודה
המתגלה בכשרון הנבואה, כך הושיע נא.

כְּהוֹשִׁיעַת פְּלִאֵי אֲרוֹן כְּהַפְּשֵׁעַ. צִיעַר פְּלִשְׁתַּי בַּחֲרוֹן אַף
וְנֹשֵׁעַ. כֵּן הוֹשִׁיעַ נָא: אֲרוֹן הַבְּרִית שֶׁנִּפְל בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וַעֲשָׂה
בָּהֶם שְׁמוֹת עַד שֶׁהִקְבֵּה הוֹשִׁיעוּ, וּבֶאֱרוֹן הַבְּרִית טְמוּנָה
הַתּוֹרָה שְׁכוּלָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקֵּב"ה.

כְּהוֹשִׁיעַת קְהִלּוֹת בְּבִלְיָה שְׁלַחַת. רַחוּם לְמַעַנְם שְׁלַחַת. כֵּן
הוֹשִׁיעַ נָא: בְּגִלּוֹת בָּבֶל שְׁכִינָה עִימָנוּ.

כְּהוֹשִׁיעַת שְׁבוֹת שְׁבִטֵי יַעֲקֹב. תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוֹת אֱהֲלֵי
יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעָה נָא. כְּמוֹ שֶׁהוֹשַׁעַת בְּסוּף גְּלוּת בָּבֶל אֶת
עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִתְעַלְתָּה שְׁכִינָה מִחֶדֶשׁ, כֵּן תָּשׁוּב עִימָנוּ,
כְּשֶׁהַפֶּעַם הַמוֹקֵד הוּא אֱהֲלֵי יַעֲקֹב, רִיבּוֹי הַתּוֹרָה וְהוֹפַעַת
הַקֹּדֶשׁ בַּמִּקְדָּשׁ.

כְּהוֹשִׁיעַת שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת אֵל לְמוֹשְׁעוֹת.
וְהוֹשִׁיעָה נָא: כִּי בְּכָל הַגְּלוּת הָאַחֲרוֹנָה סִיגְלָנוּ אֶת עַצְמָנוּ
לְהַרִּים אֶת הַמַּבֵּט לְגֹבוּהַ הַיְּשׁוּעָה הַפְּנִימִית לִכֵּן הִיָּה לָנוּ אֵל
לְמוֹשְׁעוֹת.

מִי שֶׁלֹּא הִסִּיר הַטְּבַעוֹת מֵהַלּוּב בַּעַת הַהֶלֶל, מִסִּיר אֶת טְבַעוֹת הַלּוּב עֲכָשִׁיו:

אֲנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא:

תִּתְּנֵנוּ לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה. הוֹשִׁיעַ נָא: הוֹפֵעַ בָּנוּ אֶת הַמַּדְרָגָה
הַגְּלוּיָה הַמִּתְגַּלָּה בְּקִרְיָאָה בְּשֵׁם וְאֶת הַפְּנִימִיּוֹת הַמִּתְגַּלָּה
בַּתְּהִלָּה.

תְּשִׁיבֵנוּ אֶל הַחֶבֶל וְאֶל הַנֶּחֱלָה. הוֹשֵׁעַ נָא: אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
מִתּוֹךְ מַדְרַגַּת הַחַיִּים שֶׁל יִשְׂרָאֵל לִנְחֻלָּה לְוִיעֶקֶב חֶבֶל נְחֻלָּתוֹ.

תְּרוֹמְמֵנוּ לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: בְּרוּמּוֹת אֵין קֶץ
הַמַּתְעַלָּה מִהַכֹּרֶת הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי הַמוֹגְבֵּל וּמִתְאַחֲדֵת בְּרוּם
הַמַּעֲלֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל שְׂאִיפַת הַדְּבָקוֹת הָעֲלִיוֹנָה.

תִּקְבְּצֵנוּ לְבֵית הַתְּפִלָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

תַּצִּיבֵנוּ פִּעֵץ עַל פְּלָגֵי מַיִם שְׂתוּלָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: תְּגַלֶּה אֶת
מַדְרַגַּת עֵמֶךְ כּוֹלֵם צָדִיק, הַנִּמְשָׁכִים מֵאֲשָׁרֵי הָאִישׁ שְׁבִתוֹרַת
ד' חֲפָצוֹ וּבִתּוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלָה.

תִּפְדֵּנוּ מִכָּל נֶגַע וּמִחֶלָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: בְּרִיאוֹת הַגּוֹף הַנִּמְשַׁכֶּת
מֵעוֹז בְּרוּחַ וּגִילּוֹי הַנִּשְׁמָה.

תַּעֲטִרְנוּ בְּאַהֲבָה כְּלוּלָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הָאֱהָבָה הַכוֹלֶלֶת אֶת
הַכֹּל אֶת הַגּוֹף וְאֶת הָרוּחַ, אֶת הַבָּשָׂר וְאֶת הַנִּשְׁמָה

תִּשְׁמְיֵנוּ בְּבֵית הַתְּפִלָּה. הוֹשֵׁעַ נָא: קִיבוּץ הַגְּלוּיּוֹת אֶל
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הַמַּתְגַּלָּה בְּאַחֲדוֹת הַקֹּדֶשׁ וְהַחֹל הוּא הַתּוֹכֵן
הַמִּשְׁמַח שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ דִּי בִּיה יַחְדוֹן רוּחִין וּנְפִשִׁין.

תִּנְהַלְנוּ עַל מֵי מְנוּחֹת סֶלָה. הוֹשֵׁעַ נָא: הַנִּהְגָּת הַהִיסְטוֹרִיָּה
תִּהְיֶה לֵּלָא סִיבּוּכִים אֲלֵא עַל מֵי מְנוּחֹת.

תְּמַלֵּאנוּ חֶכְמָה וְשִׁבְלָהּ. הוֹשִׁעַ נָא: תרומם את התודעה שלנו לאותה מעלה עליונה של מעלה, המאחדת קדש וחול, וממילא נזקקת לרמת תודעה מפותחת יותר בעם ישראל. כי כל בקשתנו היא לעבוד עבודתך לרומם כל החיים מתוך קשב וקשר למקורם.

תְּלַבֵּשֵׁנוּ עֹז וְגִדְלָהּ. הוֹשִׁעַ נָא: התודעה המפותחת היא הנותנת לנו את העוז לגלות את הגבורה בחיים לרומם את המציאות ולהתרומם כל הזמן מעליה באור של גדולה.

תְּכַתִּירֵנוּ בְּכֶתֶר פְּלוּלָהּ. הוֹשִׁעַ נָא: הטבעיות של האהבה מתגלה מתוך רוממות ההכרה כ'כתר' העומד למעלה מיכולת האדם לתפוס בהכרתו, אלא ככח הרצוני המניע את בקשת פני ד' ונותן ערך אחר לתודעה, הנובעת משאיפה עליונה זו.

תִּישְׂרֵנוּ בְּאֵרֶחַ סְלוּלָהּ. הוֹשִׁעַ נָא: אז הדרך כבר סלולה להתעלות עדי עד

תִּטְעֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מְסָלָהּ. הוֹשִׁעַ נָא: ולא רק סלולה, אלא מופיעה באופן ישר את חפץ ד' מעולמו.

תַּחַנְנוּ בְּרַחֲמִים וּבְחֶמְלָהּ. הוֹשִׁעַ נָא: ועם כל זה, תמשיך גם אז לקיים את העולם במידת הרחמים להמשיך להעלות את המציאות בצעדים מדורים.

תִּזְכְּרֵנוּ בְּמִי זֹאת עֹלָה . הוֹשִׁעַ נָא: כי קנה המידה למציאות
אינו הבחירה שלנו כי אם הנהגת הסגולה כפי שהתגלתה
בעת היציאה ממצרים, עת עלינו במדבר.

תוֹשִׁיעֵנו לִקְץ הַגָּאֻלָּה . הוֹשִׁעַ נָא: כך תושיע אותנו לעת
הגאולה.

תַּהַדְרֵנוּ בְּזֵיז הַמוֹלָה . הוֹשִׁעַ נָא: תהדרנו בעושר המולת
המלאכים וחיות הקדש, שמקדישים אותך מכח מה שאנו
פועלים בעולם, וערך זה תגלה בגילוי גמור.

תַּדְבִּיקֵנוּ כְּאֶזֶר חַתּוּלָה . הוֹשִׁעַ נָא: אך באמת אנו למעלה
מן המלאכים, ואנו אזור המהודק לגופא דמלכא, ואותה
שאיפה עליונה לאישתאבא בגופא דמלכא, היא הכח המניע
אותנו לפתח כל הזמן את המציאות.

תַּגְדִּלֵנוּ בְּיַד הַגְּדוּלָה . הוֹשִׁעַ נָא: ערכה של הגאולה אינו
לפי קנה המידה המצומצם של העולם אלא כפי ידו הגדולה
המגלה באופן חופשי את רצונו כשם שהתגלה בים סוף.

תְּבִיאֵנוּ לְבֵיתְךָ בְּרִנָּה וְצִהָלָה . הוֹשִׁעַ נָא: בית המקדש אינו
רק בית תפילה, אלא ביתך, מקום השראת שכינתך, ומכח
בריאות החיים שבגאולה אנו מתרוממים אל ערך המקדש
מצד עצמו ומסוגלים להביעו גם ברִינה החיצונית 'רינה
מלכר', ואפילו בצהלת החיים הטבעית.

תִּאֲדָרְנוּ בְּיִשְׁעַ וְגִילָה . הוֹשִׁעַ נָא: כִּי מָה שְׁנוֹתֵנּוּ לָנוּ אֶת הַכּוֹחַ
וְהָאֲדִירוֹת בְּמִצִּיאוֹת הִיא הַשִּׁיכוֹת לִישׁוּעָה הַפְּנִימִית.

תִּאֲמָצְנוּ בְּרוּחַ וְהִצֵּלָה . הוֹשִׁעַ נָא: יִשׁוּעָה זוֹ הִיא הַמִּדְרָחִיבָה
אֶת הַחַיִּים, וְדוּקָא מִתּוֹךְ הַהֲרוּחָה בָּאָה הַהֲצֵלָה הַמִּמְשִׁית,
לֹא כְּבִטְבֵּעַ בַּעוֹלָם שְׁקוּדָם מִצִּילִים וְדָק אִזּוֹ מִתְחִילִים לַהֲרָחִיב
אֶת הַחַיִּים, אֲלֵא מִהֲפָנִים אֵל הַמִּצִּיאוֹת הַחִיצוֹנָה.

תִּלְבְּבֵנוּ בְּבִינָן עֵידֶךְ כְּבִתְחַלָּה . הוֹשִׁעַ נָא: תִּמְלֹא אֶת לִיבֵנוּ
הַמְּנִיעַ אֶת כָּל הַחַיִּים מִתּוֹךְ הַקִּישׁוֹר לִירוּשָׁלַם.

תַּעֲזָרְנוּ לְצִיּוֹן בְּשִׁכְלוֹלָה . הוֹשִׁעַ נָא: זֶה מָה שִׁיתֵּן לָנוּ אֶת
הַכּוֹחַ לְשִׁכְלָל אֶת צִיּוֹן עֵיר הַמְּלוּכָה.

תִּזְכְּנוּ בְּנִבְנִיתָהּ הָעִיר עַל תִּלָּה . הוֹשִׁעַ נָא: וּמִכָּח אֲנִי וְהוּא
תִּזְכְּנוּ לְדָאוֹת בְּנִין עֵיר עַל תִּלָּה.

תִּרְבִּיצְנוּ בְּשִׁשּׁוֹן וְגִילָה . הוֹשִׁעַ נָא: אִזּוֹ כָּל הַכְּאֲבִים יִיִּהְפְּכוּ
לְשִׂמְחָה, וְיִתְפַּשְׁטוּ וְיִופִּיעוּ בְּגִילָה.

תַּחֲזִקְנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה . הוֹשִׁעַ נָא: וְלִשְׁם מִהֲלֵךְ עֲלֵינוּ
זֶה תֵּן לָנוּ כַּח.

אֲנִי הוֹשִׁיעָה נָא: הוֹשִׁיעָה לַעֲוֹמֵת הוֹשֵׁעַ, הִיא פְּעוּלָה
הַמוֹפִיעָה דְּרַכְנוּ, אֵינָה רַק פְּעוּלַת אֲלֵא גַם נִפְעֶלֶת.

אָנאַ אַזון חַיִּין תֵּאֱבִי יִשְׁעֶךָ. בְּעֶרְבִי נַחֵל לְשַׁעֲשַׁעֲךָ.
וְהוֹשִׁיעָה נָא: האזן לתחינת המתאווים לישועתך, שכרי
 לחשוף את מגמת השעשוע הפנימית בעולם, הנותנת ערך
 לעולם מצד הנסתה העליון של המציאות, כדי לשעשעך
 הם פועלים את הופעת החסדים הגדולים דרך הגבורה
 המשכללת את המציאות, ומופיעים בתוכה דעת עליון,
 שיסודה הוא הסגולה הפנימית של עם ישראל המתגלה
 בכשרון בנבואה ומתבטא בערבי הנחל.

אָנאַ גַּאֵל כִּנֶּת נִטְעֶךָ. דְּיוֹמָה בְּטֹאטְאָךָ. וְהוֹשִׁיעָה נָא: אנא
 גאל את עמך ישראל, הכנה הנטועה, על ידי סילוק אדום
 המשול למלאך המוות ששמו דומה.

אָנאַ הִבֵּט לְבָרִית טִבְעֶךָ. וּמַחֲשֵׁי אָרֶץ בְּהִטְבִּיעֶךָ.
וְהוֹשִׁיעָה נָא: אנא הבט לברית הטבע, ומחשבי ארץ בהטביעך.
 והוֹשִׁיעָה נָא: אנא הבט לברית המילה המסירה את ערלת
 העולם ומגלה את אור החסד בו, וממילא תסלק את עובדי
 האלילים והתרבויות הזרות הבאות להחשיך את העולם
 ולמנוע את גילוי אורם של ישראל.

אָנאַ זָכַר לָנוּ אֵב יְדֶעָךָ. חֶסֶדְךָ לָמוּ בְּהוֹדִיעֶךָ. וְהוֹשִׁיעָה נָא:
 זכור זכות אברהם, שהודעת לו מידת חסדך.

אָנאַ טְהוֹרֵי לֵב בְּהַפְּלִיאָךָ. יוֹדַע כִּי הוּא פְּלֹאֵךְ. וְהוֹשִׁיעָה
נָא: עם ישראל מאחד את הנס והטבע בפלא עליון ומגלה
 את פלאיותו עצמו, פלא המתגלה באופן חיוו המפליא
 כל חושב.

אָנֹּה כְּבִיר כַּח הֵן לָנוּ יִשְׁעֶךָ. לְאַבְרָהָם בְּהַשְׁבָּעֶךָ וְהוֹשִׁיעָה
נָא: תֵּן לָנוּ אֶת יִשׁוּעֶתְךָ וּנְפַעַל לַמַּעֲנֶה, מִכַּח בְּרִית אֲבוֹת
שְׁלֹא תִמָּה.

אָנֹּה מִלֵּא מִשְׁאֵלוֹת עִם מִשְׁוֹעֶךָ. נַעֲקֹד בְּהֵר מִזֹּר כְּמוֹ שׁוֹעֶךָ
וְהוֹשִׁיעָה נָא: בִּזְכוֹת יִצְחָק יִתְקַבְּלוּ תְּפִלוֹתֵינוּ.

אָנֹּה סִגַּב אֶשְׁלִי נִטְעֶךָ. עֲרִיצִים בְּהִנְיַעֶךָ. וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֲנִי
תְּרוֹמֶם הָעֲצִים שְׁנִטְעַת, עִם יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּהוֹצִיאֶךָ
מֵהָאָרֶץ עֲרִיצִים – רִשְׁעִים.

אָנֹּה פָּתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת רַבָּעֶךָ. צִיָּה מֵהֶם בְּהִרְבִּיעֶךָ.
וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֲנִי פָתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת גַּשְׁמִים שְׁלֶךָ, וְהִשְׁקָה
אֶרֶץ יִבְשָׁה בָהֶם.

אָנֹּה קוֹרְאֶיךָ אֶרֶץ בְּרוּעֶעֶךָ. רַעִם בְּטוֹב מְרַעֶךָ. וְהוֹשִׁיעָה
נָא: אֲנִי שָׁמַע תְּפִילַת קְרוֹאֶיךָ בְּאֶרֶץ אֶת עֵתָה מִכְרִית אֶת
הַרְשָׁעִים, וְתִרְעָה אוֹתָם בְּמִרְעָה הַטּוֹב שְׁלֶךָ.

אָנֹּה שְׁעָרֶיךָ תַעֲלֵ מִמְּשׁוֹאֶךָ. תֵּל תִּלְפִּיּוֹת בְּהִשְׁיֹאֶךָ.
וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֲנִי תַעֲלֶה שְׁעָרֵי בֵית הַמִּקְדָּשׁ מִהַשְׁמָמָה
וְהַחֲרֹבָן שְׁגֹרֶת עֲלֵיהֶם, כְּשֶׁתִּנְשֵׂא וְתִרְוֹמֶם אֶת תֵּל שְׁכַל פִּיּוֹת
פִּנּוּיִם אֵלָיו – בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

אָנא אַל נָא הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אל נא – הוספת הפניה למקור החסד העליון הנעוץ בסוד המחשבה המחיה, המפתחת והמשכללת תמיד. עצם הפניה והבקשה אליו, מגלה ומופיעה בבת אחת את מלוא הישועה מלמעלה וגומלת חסד כך שישועה זו עצמה מופיעה דרכנו. אז הגאולה מופיעה בסוד תשר"ק, כלומר מלמטה למעלה וכך הוא סדר הבקשות.

אַל נָא תַעֲנֵנוּ בְּשָׁה אוֹבֵד. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אֶל תֵּאבֹד.
הוֹשַׁע נָא: וְהוֹשִׁיעָה נָא: האבדון הוא איבוד ההקשר, וספרך זה העולם הבא, שמירת שמנו בו מותירה לנו הקשר ויכולת תיקון והשבת אובדים ונידחים.

אַל נָא רִיעָה אֶת צֵאן הַהֲרָגָה. קְצוּפָה וְעֲלִיךְ הַרוּגָה הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: הן אמנם שבנגלה אנו שם אוֹבֵד, אבל בהתקבצות הפרטים יחדיו לצאן, מגלים אנו מסירות נפש מול ניסיונות הפיתוי וההקצפה של אומות העולם.

אַל נָא צֵאנֶךָ וְצֵאן מִרְעִיתֶךָ. פְּעוּלָתֶךָ וְרַעֲיָתֶךָ הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: ויותר מכך – כולנו בניך, ואתה הוא הרועה והמגדל אותנו, באופן שכל מהותנו היא פעולתך, וגידולך אותנו מביא אותנו עד למדרגה של 'רעייתך', ולמען פעולתך והופעת חפצך רחם עלינו.

אֵל נָא עֲנֵי הִצָּאן. שִׁיחֶם עֲנֶה בְּעֵת רָצוֹן הוֹשִׁעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא: מִכָּאן נֹבַעַת הַתְּפִילָה, מִקִּישׁוֹר לִמְקוֹר הַחֶסֶד
הַמְּגַלָּה עַד כְּמֵה אֲנִי עֹנִים וְזִקְוִקִים לַחֶסֶד הָאֱלֹהִי. 'תְּפִילָה
לְעֵנִי כִי יַעֲטוּף, וּמִמִּילָא הַתְּפִילָה מְגַלָּה אֶת הַרְצוֹן הָעֵלְיוֹן
הַפְּנִימִי וְיוֹצֵרֶת עֵת רָצוֹן.

אֵל נָא נִשְׁאֵי לָךְ עֵינִי. מִתְּקוּמָמִיךָ יִהְיֶה כְּאִין הוֹשִׁעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֲנִי מִנְּשָׂאִים אֶת עֵינֵינוּ וּמִנְּסִים לְהַתְּאִים
אֶת תְּפִיסָתָנוּ אֶל עוֹמֵק הַהִנְהָגָה הָאֱלֹהִית, וּמִתּוֹךְ כֵּךְ
מִתְּבַרֵּד שְׁשׁוֹנְאִיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל הֵם שׁוֹנְאִיו שֶׁל מְקוֹם
וּמִתְּקוּמָמִים כְּנִגְדּוֹ.

אֵל נָא לְמִנְסְכִי לָךְ מִים. כְּמִמְעֵי הִשְׁוּעָה יִשְׁאָבוּן מִים
הוֹשִׁעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: נִיסוֹךְ הַמִּים, פְּעוּלָה שֶׁלָנוּ מִמְּקוֹר
תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, צוֹרֶתֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹנֶקֶת מֵהִלְכָה
לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, הִיא חִיבוֹר מִי הַגְּשָׁמִים שֶׁל הַשָּׁנִים שֶׁעֲבָרוּ
הַמוֹפִיעִים בְּרַעֲנוֹתָם וְטִהַרְתֶּם בְּמֵי הַמַּעֲיִין, וְגִילּוֹי עִילּוֹי
עֲרַכְם בַּהֲבָאתָם לְהִיּוֹת חֶלֶק מִסֹּדֶר הַדְּבָקוֹת שֶׁל כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל בְּדוֹדָה, בְּמוֹצֵחַ. נִיסוֹךְ הַמִּים מֵאַחַד אֶת פְּעוּלָתָם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל כְּמִכּוֹנֵן אֶת רֹאשִׁית הַגְּשָׁמִים שֶׁל הַשָּׁנָה הַבָּאָה עֲלֵינוּ
לְטוֹבָה. אִיחּוֹד זֶה שֶׁל פְּעוּלָתָנוּ עִם גְּשָׁמֵי מַעֲלָה הוּא גִילּוֹי
שֶׁל מַעֲיִינֵי הִשְׁוּעָה, שֶׁל הַתּוֹרָה הָעֲלִיוֹנָה הַמוֹפִיעָה אֶת עוֹמֵק
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ דֶּרֶךְ חֵינּוּ.

יֵאל נָא יַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים. טְפוּלִים בֶּךָ וּבְשִׁמְךָ נוֹשְׁעִים
הוֹשִׁיעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: דְּבָקוֹת מוֹחֶלֶטת זו (טְפוּלִים בֶּךָ)
מובילה לקריאה בשם ד', המתגלה על ידי משיח בן יוסף
ומשיח בן דוד, המושיעים העולים לציון.

יֵאל נָא חֲמוּץ בָּגָדִים. זַעֲוֹם לְנֶגַד כָּל בּוֹגְדִים הוֹשִׁיעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא: האל המופיע בלבוש של נקמה באויבים
(חֲמוּץ בָּגָדִים = בגדיו מלאים מדם האויבים), בטוב מוחלט
שאינו מותיר לדע קיום, וממילא כל גילוי רשעה, אף זו של
מלכות אדום הפושטת טלפיה ואומרת טהורה אני, אבל
בפנימיותה מלאת בגידה, אפילו רע נסתר זה, כלה.

יֵאל נָא זִכּוֹר תִּזְכּוֹר. הַנִּכְוָרִי בְּלִתְךָ זְכוֹר הוֹשִׁיעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה
נָא: זכירה כפולה את העם והארץ, שנקנו לך בהיותנו
מתחיים ממך לחלוטין בארץ אשר עיניך בה מראשית שנה
ועד אחריתה שלמטר השמים אנו שותים מים.

יֵאל נָא דוֹרְשִׁיךָ בְּעַנְפֵי עֲרֻבוֹת. גַּעֲיִם שְׂעָה מַעֲרֻבוֹת הוֹשִׁיעַ
נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: הערבות, הופעת הסגולה העליונה, מעלה
את תפילתנו וצעקתנו (געיים) לרקיע הערבות העליון, ששם
אוצר הנשמות, והוא המגלה את ערך המציאות הסגולית.

יֵאל נָא בֶּרֶךְ בְּעֵטוֹר שָׁנָה. אֲמָרִי רִצָּה בְּפִלּוּלֵי בָּיוֹם
הוֹשִׁעָנָא. הוֹשִׁיעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: מתוך כך אנו מעטרים
את השנה, מגלים את עומק הרצון המתגלה בממשיותה,
ותפילתנו מתקבלת ברצון.

אֲנֵא אֵל נָא הוֹשֶׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ:
הוֹסַפְתָּ הַתּוֹאֵר אֵב, מִתּוֹךְ הַיְכוֹלֹת הַבִּלְתִּי גְבוּלֵי הָאֱלֹקִית
מוֹפִיעַ הַיַּחַס שְׁלוֹ אֲלִינוּ, לְכָל פְּרִטִי הַמְצִיאֹת. לִכֵּן הַתְּפִילָה
בְּנוּיָה בִּשְׁנֵי הַסְּדָרִים בִּיחָד, תִּשְׁרָק מִלְמַטָּה, הַמְּגִלָּה בְּכָל
שֶׁלֶב אֶת אֲבִיגָה הַבָּא מִלְמַעְלָה.

לְמַעַן תָּמִים בְּדוֹרוֹתָיו. הַנִּמְלֵט בְּרֹב עֲדָקוֹתָיו.
מִצֵּל מִשְׁטָף בָּבָא מִבּוֹל מַיִם. לְאוֹם אֲנִי חוֹמָה. הוֹשֶׁע
נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: נַח בְּעִמִּידָתוֹ הָאֵיתָנָה
בְּמִבּוֹל מְעוֹרֵר אֶת כַּח הָאֱמוּנָה שְׁלֵנוּ כַּחוֹמָה בְּצוּרָה מוֹל
שֹׁטֵף הַמְצִיאֹת.

לְמַעַן שָׁלֵם בְּכָל מַעֲשִׂים. הַמְּנַסָּה בַּעֲשָׂרָה נְפִישִׁים. בְּשָׂר
מִלְּאָכִים נֶס יִקַּח נָא מִעֵט מַיִם. לְבָרָה בַּחֲמָה. הוֹשֶׁע נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: אֲבָרָה אֲבִינוּ בְּהַשְׁלַמְתּוֹ בְּכָל
הַמַּעֲשִׂים וּבְכָל הַנִּסְיוֹנוֹת, הַנוֹתֵן מַיִם לְמִלְּאָכִים כִּשְׂרָאָה
אוֹתָם, מְעוֹרֵר אֶת מִידַתְּנוּ הַנִּקְיָה וְהַבְּרָה בְּקִישׁוּרָה לְמַגְמַת
הַהִשְׁגָּחָה הַכִּלְלִית הַמְּקִיפָה כָּל.

לְמַעַן רַךְ וַיַּחֲדֵד נַחֲנֵט פְּרִי לְמֵאָה. זַעַק אִיָּה הִשָּׂה לְעוֹלָה.
בְּשָׂרוֹהוּ עֲבָדָיו מִצָּאֵנוּ מַיִם. לְגוֹלָה וְסוּדָה. הוֹשֶׁע נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: מַסִּירוֹת נַפְשׁוֹ שֶׁל יִצְחָק שְׁנוּלָד
כִּשְׂאֲבָרָה הָיָה בֶּן מֵאָה, הִיא הַמְּעוֹרֶרֶת אֶת מִידַתְּנוּ הָעוֹמֶדֶת
בְּכָל יִיסוּרֵי הַגְּלוּת, וּמִקְבֵּלֶת עוֹלָם בְּאִהְבָה וּבְמַסִּירוֹת.

לְמַעַן קִדְּםָּ שְׂאֵת בְּרָכָה. הַנְּשֻׁטִּים וְלִשְׁמֹךְ חֶפֶה. מִיַּחַס
בְּמִקְלֹת בְּשִׁקְתֹּת הַמִּים. לְדַמְתָּה לְתִמְרָה. הוֹשִׁיעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: יַעֲקֹב הָאֲחִיזוּ כֹלֹ וּמִיּוֹשֵׁר אֶל
מִגְמַת הָעֵתִיד עַד שֶׁהוּא לֹקֵחַ הַבְּרִכּוֹת, וּמִצְפֵּה לִישׁוּעֶתְךָ,
וּמִסּוּגֵל מִתּוֹךְ אֲחִיזָה זֶה לְהַתְמוּדֵר עִם הַמִּצִּיאוֹת הַמְּסוּבֶכֶת
הַמִּתְגַּלֶּה בְּרִמָּאוֹתוֹ שֶׁל לֵבָן, הוּא מְעוֹרֵר אֶת הַיּוֹשֵׁר הַפְּנִימִי
שִׁלָּנוּ, אֶת הַלֵּב הַמִּיּוֹשֵׁר לְרִצּוֹן שֶׁל מַעֲלָה.

לְמַעַן צִדֵּק הָיִיתָ לָךְ לִכְהֵן. פָּחַתָּן פֶּאֶר יִכְהֵן. מְנַסָּה בְּמִסָּה
בְּמִי מְרִיבֵת מִים. לְהִהָרֵר הַטּוֹב. הוֹשִׁיעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה
נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: שֶׁבֶט לֹוי מִמֶּנּוּ יֵצֵא הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל, שֶׁעֹמֵד
בְּנִיסִיוֹנוֹת הַמִּים וְלֹא הַתְּלוֹנָן, מְעוֹרֵר אֶת כּוּחוֹ שֶׁל הַמִּקְדָּשׁ,
הַמִּגְלָה אֶת הַשְּׂגָחַת ד' הַמִּתְמִידָה.

לְמַעַן פּוֹאֵר הָיִיתָ גִּבִּיר לְאַחִיו. יְהוּדָה אֲשֶׁר גִּבֵּר בְּאַחִיו.
מִסְפָּר רֹבֵעַ מִדְּלִיו יֵזֵל מִים. לֹא לָנוּ כִּי אִם לְמַעַנְךָ. הוֹשִׁיעַ
נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: שֶׁבֶט הַמְּלוּכָה מְעוֹרֵר בְּכִנְסַת
אֶת חֶפֶץ הַטּוֹב הַמּוֹחֵלֵט, הַרְבֵּה יוֹתֵר מִחֶפֶץ הַחַיִּים הַלְּאוֹמִיִּים,
וְלִכֵּן הַתְּפִילָה מִתְבַּרְרֶת לְמַעַנְךָ וְלֹא לָנוּ.

לְמַעַן עָנּוּ מִכָּל וְנֶאֱמָנוּ. אֲשֶׁר בְּעֶדְקוֹ כָּלְכָל הַמֶּזֶן. מְשׁוֹךְ
לְגֻזָּאֵל וּמִשְׁוִי מִמִּים. מִי לֹאֲתָה הַנְּשִׁקָּפָה. הוֹשִׁיעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: מֹשֶׁה רִבְּנוּ הוּא פְּנִימִיּוֹתוֹ שֶׁל
מֹשִׁיחַ, הַמוֹפִיעַ כְּמוֹ שַׁחַר קִימָעָא קִימָעָא.

לְמַעַן שְׁמֹתוֹ כְּמִלְאֲכֵי מְרוֹמִים. הַלּוֹבֵשׁ אוֹרִים וְתוֹמִים.
מִצִּיּוֹה לְבָא בְּמִקְדָּשׁ בְּקִדּוֹשׁ יָדִים וְרַגְלִים וְרַחֲיִצַּת מִים.
לְחֹלֶלֶת אֶהְבֶּה. הוֹשֵׁעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֲתָה:
קְדוֹשֵׁת אֶהְרֵן הַכֹּהֵן וְזִהְיֹדוֹתוֹ בְּטִהְרָה בַּעַת בּוֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ
שֵׁם נְהִיָּה כְּמִלְאֲכֵי מְרוֹם, מְגַלָּה אֶת הָאֶהְבָּה הַמוֹחֲלֶטֶת שֶׁלָּנוּ
לְרַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁמִּמֶּנָּה נּוֹבֵעַ מַחֹל חַיִּינוּ.

לְמַעַן נְבִיאָהּ מְחֹלֶלֶת מַחְנִינִים. לְכַמְהֵי לֵב הוֹשְׁמָה עֵינַיִם.
לְרַגְלָהּ רָצָה עֲלוֹת וְרָדַת בְּאֵר מַיִם. לְטוֹבוֹ אוֹהֶלְיוֹ. הוֹשֵׁעַ
נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֲתָה: מְרִים מִבְּשֶׁרֶת הַגְּאוּלָּה,
שְׁבוּכֹתָהּ הַבָּאָה, מַעֲוֹרֶרֶת אֶת הַצְּנִיעוּת הַנוֹבַעֶת מֵעוֹמֵק
הַקִּישׁוֹר לְפִנִּימִיּוֹת הַחַיִּים הַמִּתְגַּלָּה בַּמִּשְׁפָּחוֹת יִשְׂרָאֵל.

לְמַעַן מְשִׁרֶת לֹא מָשׁ מֵאֶהֱלִי. וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ עָלָיו אֶהֱלִי.
בְּעֶבְרִי בִּירְדֵּן נִכְרְתוּ הַמַּיִם. לִיפָּהּ וּבְרָהּ הוֹשֵׁעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה
נָא אֲבִינוּ אֲתָה: יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון הַנִּכְנָס לָאָרֶץ, מַעֲוֹרֵר בְּנוֹ אֶת
הַתְּגָלוֹת הַיּוֹפִי מִבְּחוּץ, הַיּוֹנֵק מִבְּהִירוֹת הַפְּנִים.

לְמַעַן לִמֵּד רְאוּת לְטוֹבָה אוֹת. זַעַק אֵיָּה נִפְלְאוֹת. מִצָּה טַל
מִצָּה מְלֵא הַסֶּפֶל מַיִם. לְכַלֵּל לְבָנוֹן. הוֹשֵׁעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה
נָא אֲבִינוּ אֲתָה: גִּרְעוֹן הַמִּלְמַד זֹכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, מְגַלָּה
סְגוּלָּתָם דְּרֶךְ נִסְיוֹנוֹת עִם טַל וּמַיִם, מְגַלָּה אֶת עוֹמֵק הַטִּהְרָה
שֶׁלָּנוּ הַמִּלְבֶּנֶת כָּל עוֹנוֹתֵינוּ.

לְמַעַן כְּלוּלִי עֲשׂוֹת מַלְחָמָתְךָ. אֲשֶׁר בִּידֶם תִּתֶּנָּה יִשׁוּעָתְךָ.
צְרוּפֵי מַגּוּי בְּלָקֶקֶם בִּידֶם מִים. לֹא בַגְדוֹ בָּךְ. הוֹשִׁעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: אֲך' לִימּוֹד זִכּוֹת זֶה אֵינָנו טִשְׁטוּשׁ,
וְהַלּוּחַמִּים נִבְחָרִים רַק מִנְקֵי הַחַיִּים, וּמַעֲוָרִים אֶת פְּנִימוֹת
הַנֶּאֱמָנוֹת שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לִרְבִּישׁ"ע.

לְמַעַן יִחִיד צוֹדְרִים דָּשׁ. אֲשֶׁר מֵרַחֵם לְנִזִּיר הַקֹּדֶשׁ.
מִמִּכְתָּשׁ לְחֵי הַבְּקֻעָתָ לֹא מִים. לְמַעַן שֵׁם קֹדֶשְׁךָ. הוֹשִׁעַ
נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: שִׁמְשׁוֹן בַּגְּבוּרָתוֹ מַעֲוָרֵר אֶת
תּוֹכָן הַקּוֹדֶשׁ הַסְּגוּלִי הַשּׁוֹרֶה עַל יִשְׂרָאֵל.

לְמַעַן טוֹב הוֹלֵךְ וְגָדֵל. אֲשֶׁר מַעֲשֵׂק עֵדָה חֲדָל. בְּשׁוֹב
עִם מַחְטָא צוֹ שָׂאֵב מִים. לְנֶאֱוָה כִּירוּשָׁלַיִם. הוֹשִׁעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: שִׁמּוּאֵל שֶׁהוֹלֵךְ וְגָדֵל, מִנְקָה אֶת
יִשְׂרָאֵל מִכָּל חֲטָא וְעוֹוֹן, מַגְלָה אֶת הַיּוֹפִי הַפְּנִימִי שֶׁל כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל וְקִישׁוּרָה לִירוּשָׁלַיִם.

לְמַעַן חֵיךְ מִכְבָּדְךָ בְּשִׁיר. הַמְלִמָּד תּוֹדָה בְּכָל כְּלִי שִׁיר.
מִנְסַךְ לְפָנָיו כְּתָאֵב שְׁתּוֹת מִים. לְשִׁמּוֹ בָּךְ סִבָּרִם. הוֹשִׁעַ
נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: דּוֹד הַמֶּלֶךְ הַמְּקַרֵּב הַמִּים עַל
גְּבִי הַמְּזוּבָח, מִתּוֹךְ מַסִּירוֹת בַּעַת צָרָה, מַגְלָה בָנוּ אֶת עוֹמֵק
הַבִּטְחוֹן הַמוֹחֵלֵט בָּר'.

לְמַעַן זֶךְ עֲלֶה בְּסַעְרָה. הַמִּקְנָא וּמִשִּׁיב עַבְרָה. לְפָלֹל יִרְדָּה
אִישׁ וְלַחֲכָה עֶפֶר וּמִים. לְעֵינֶיהָ בְּרִכּוֹת. הוֹשִׁעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה
נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא הַמִּקְנָא לֹאֵל מְגִלָּה אֶת טֹהֶרֶת
הַמִּבְטָשׁ שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הַמְּחַלִּטָּה כִּי ד' הוּא הָאֱלֹקִים.

לְמַעַן וְיִשְׁרֵת בְּאֵמֶת לְדָבוּ. פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחוֹ נֶאֱצַל בּוֹ.
בְּקָחָתוֹ מִנֶּגֶד נִתְּמַלְאוּ גְבִים מִים. לְפֹצְחֵי מִי כְמוֹךְ. הוֹשִׁעַ
נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: אֵלֶישׁע שְׁנִיתָן לוֹ פִּי שְׁנַיִם
מֵאֵלֶיהוּ, מַעֲלָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַמּוֹנָה גְּדוּלָּה מַעַל כָּל מַחֲשַׁבֶּת
זֶדוֹן שֶׁל הַשְׁוִיט הָאֱלֹקוֹת עִם כָּל מַגְמָה אַחֲרֵת, חֲלֻקִּית
וְחֹסְרָה, מִי כְמוֹךְ בָּאֵלִים ד'.

לְמַעַן הִרְהֵר עֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ. הַמִּכְרִיז תְּשׁוּבָה לְצֹאנֶךָ. אִז
בָּבֶא מִחֲרֹף סֵתֶם עֵינֹת מִים. לְצִיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפִי הוֹשִׁעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: חֻזְקִיהָ הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיב אֶת עַם
יִשְׂרָאֵל לְרַב־שׁׁע, מְגִלָּה אֶת הַחַיִּים הַפְּנִימִיִּים שֶׁל יִשְׂרָאֵל
הַמְּרוֹכִזִּים בְּצִיּוֹן גַּם בְּיוֹפִי הַמַּעֲשִׂים הַחִיצוֹנִי, הַבְּחִירִי.

לְמַעַן דְּרִשׁוֹךְ בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. וְסוֹדֶךְ לְמוֹ נְגִלָּה. בְּלִי לְהַתְגַּאֵל
דְּרִשׁוּ זִרְעוֹנִים וּמִים. לְקוֹדְאִיךְ בְּצֹר. הוֹשִׁעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה
נָא אֲבִינוּ אֶתָּה: דְּנִיָּאל, חֲנַנְיָה, מִישָׁאֵל וְעֻזְרִיָּה, מְגִלִּים עֲרֵכָה
שֶׁל תְּפִילָּה מִתּוֹךְ מִצּוּקָה.

לְמַעַן גָּמַר חֲכָמָה וּבִינָה. סוֹפֵר מְהִיר מְפַלֵּשׁ אֲמָנָה.
מִחְכְּמָנוּ אֲמָרִים הַמְּשׁוּלִּים בְּרַחְבֵּי מִים. לְרַבְתִּי עִם.

הוֹשֵׁעַ נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: עזרא הסופר מגדיל
הערך הלאומי שלנו, האיכותי, המתגדל מעל כל עם ולשון,
רבתי עם.

לְמַעַן בָּאֵי לָךְ הַיּוֹם בְּכָל לֵב. שׁוֹפְכִים לָךְ שִׁיחַ בְּלֹא לֵב וְלֵב.
שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ עֶז מְטָרוֹת מַיִם. לְשׁוֹדְרוֹךְ בֵּין הוֹשֵׁעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: כוחנו להתפלל בלב אחד אליך
מעורר את שורש האמונה שלנו שנתגלתה בים סוף.

לְמַעַן אֹמְרֵי יִגְדֵּל שְׁמֶךָ. וְהֵם נִחַלְתָּךְ וְעַמְּךָ. צִמְאִים
לְשִׁיעֶךָ. כְּאֶרֶץ עֵיפָה לְמַיִם. לְתַרְתֵּךְ לְמוֹ מְנוּחָה. הוֹשֵׁעַ נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא אֲבִינוּ אֶתְּהָ: ועכשיו מתהפך הכל, אנו מגלים
בגודל אמונתנו את החפץ הפנימי האלוקי למצוא לנו מנוחה.

חזן וקהל: הוֹשֵׁעַ נָא אֵל נָא. אֲנָא הוֹשִׁיעָה נָא:

הוֹשֵׁעַ נָא סֶלַח נָא. וְהַצְלִיחָה נָא. וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מְעֻזָּנו: אנו
מוסיפים לבקש שמתוך פנימיות הקשר תתגלה ההצלחה
בחיים הגלויים, אבל כדי שתתגלה הצלחה זו עלינו להתגלות
ללא עוונות, ולכן מבקשים אנו סליחת עוונות כוללת, מהאל
בעל הכח הבלתי גבולי, המופיע בשם העצם של העוז המנהל
אותנו בסבך מפעלי המציאות.

מניח הלולב מידו ולוקח ההושענא ותופסה עד החבטה
והנוהגים על פי האר"י הקדוש נוטלים ההושענא רק
אחרי קדיש.

**תַּעֲנֶה אֲמוֹנִים שׁוֹפְכִים לְךָ לֵב בְּמִים. וְהוֹשִׁיעָה נָא. לְמַעַן
בָּא בָאֵשׁ וּבְמִים. גָּזַר וְנָס יִקַּח נָא מַעַט מִים. וְהַצְלִיחָה נָא
וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מַעֲזֵנוּ:** תענה ישראל הנאמנים בתפילתם
בזכות אברהם אבינו.

**תַּעֲנֶה דְגָלִים גָּזוּ גִזְרֵי מַיִם וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן הִנָּעֵקֶד בְּשַׁעַר
הַשָּׁמַיִם. וְשֵׁב וְחַפֵּר בְּאֵרוֹת מַיִם וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנו
אֵל מַעֲזֵנוּ:** תענה שבטי ישראל בזכות יצחק אבינו.

**תַּעֲנֶה זָפִים חֹזְנִים עָלֶי מַיִם וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן חֲלַק
מִפְּצַל מְקוֹלוֹת בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם. טָעַן וְגַל אָבֶן מִבְּאֵר מַיִם
וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מַעֲזֵנוּ:** תענה ישראל שחנו
במדבר ליד המים אחרי קריעת ים סוף בזכות יעקב אבינו.

**תַּעֲנֶה יְדִידִים נוֹחֲלֵי דָת מְשׁוֹלֵת מַיִם וְהוֹשִׁיעָה נָא:
לְמַעַן פָּרוּ בְּמִשְׁעָנוֹתֵם מַיִם. לְהַכִּין לָמוּ וּלְצִאֲצִאֵמוּ מַיִם
וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מַעֲזֵנוּ:** תענה ישראל מקבלי
התורה בזכות משה רבנו, אהרן ונשיאי השבטים שכרו את
המים לכל שבט.

**תַּעֲנֶה מִתְחַנְנִים בְּבִישִׁמוֹן עָלֶי מַיִם וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן
נֶאֱמָן בֵּית מִסְפִּיק לָעַם מַיִם. סָלַע הָךְ וַיִּזְוֹבוּ מַיִם וְהַצְלִיחָה
נָא וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מַעֲזֵנוּ:** תענה ישראל הממשיכים את
התפילה מאז תפילת המים במדבר בזכות משה רבנו.

תַּעֲנֶה עֲזִימָה עָלַי בְּיָד מַיִם וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן פָּקֹד
בְּמִי מְרִיבֵת מַיִם. צִמְאִים לְהִשְׁקוֹתָם מַיִם וְהַצְלִיחָה נָא
וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מַעֲזָנוּ: תַּעֲנֶה יִשְׂרָאֵל הַמְבַקְשִׁים אֶת הַמֶּשֶׁךְ
הַבָּאֵר אַחֵר מוֹת מָרִים, בּוֹכוֹת מֹשֶׁה שֶׁהַבָּאֵר חֹזֵר בּוֹכוֹתוֹ.

תַּעֲנֶה קְדוֹשִׁים מְנַסְכִּים לְךָ מַיִם וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן רֹאשׁ
מִשׁוֹדְרִים בְּתֹאֵב שְׁתוֹת מַיִם. חֲלִילָה פָּנֶי וְנֶסֶךְ לְךָ מַיִם
וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מַעֲזָנוּ: יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים בְּנִסּוֹךְ
הַמַּיִם מִמְּשִׁיכֵי דְרָכּוֹ שֶׁל דּוֹד הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא אָבָה לְשִׁתּוֹת הַמַּיִם
שֶׁהוֹבֵאוּ מִבֵּית לֶחֶם וְהַקְרִיבֵם לָדֹ.

תַּעֲנֶה שׁוֹאֲלִים בְּרַבּוֹעַ אֲשֶׁלִּי מַיִם וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן תֵּלַ
תִּלְפִּיּוֹת מוֹצֵא מַיִם. תִּפְתַּח אֶרֶץ וְתִרְעִיף שְׁמַיִם וְהַצְלִיחָה
נָא וְהוֹשִׁיעֵנו אֵל מַעֲזָנוּ: תַּעֲנֶה יִשְׂרָאֵל הָאוֹחִזִים אַרְבַּעַת
הַמַּיִנִּים הַגְּדֻלִּים עַל מַיִם, הַנִּמְשָׁכִים מִקְדוֹשֶׁת הַמִּקְדָּשׁ
שֶׁבּוֹכוֹתוֹ תִּפְתַּח בְּרַכַּת אֶרֶץ וּשְׁמַיִם.

חֲזֹן וְקָהֵל: רַחֵם נָא קָהֵל עַדֹּת יִשְׂרָאֵל. סֶלַח וּמַחֲל עֲוֹנֶם
וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

אֵל בְּעִינֵי עֲבָדִים אֵל יָד אֲדוֹנִים. בָּאֵנו לְפָנֶיךָ נְדוּנִים.
וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

גָּאָה אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. נִתְגַּדְּרוּ בָנוּ מִדְּנִים. דִּשְׁוֹנוּ וּבִעָלוּנוּ
זוֹלָתְךָ אֲדוֹנִים וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גְּאוֹת ד', אֲשֶׁר

על ישראל גאוותו, מתגברת על כל הכרחי המציאות ממקור המחשבה העליונה המופיעה נס וטבע בחוברת, ומתוכה מתעוררת הארת הגאולה והתגברות על המנסים לשלוט עלינו.

הֵן גִּשְׁנוּ הַיּוֹם בְּתַחֲנוּן. עֲדִיךָ רַחוּם וְחַנוּן. וְסַפְּרָנוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ בְּשִׁנּוֹן וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ. נָא אֵל תִּיבֹשׁ. חֲשֹׁרֶת מִים כְּאִבִּיהָ תַּחֲבֹשׁ וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ אֵל נָא תִיבֹשׁ, קִישׁוֹר עֲנָנִים הַמוֹפִיעַ מִים יַחְבוּשׁ אֶת הַכָּאֵב עַל מִיעוּט הָאֶרֶץ הַפְּנִים, בְּגִלּוֹי הָרַחֲמִים הָעֲלִיּוֹנִים הַמוֹפִיעַ דֶּרֶךְ הַגִּשָּׁם.

טַעֲנוּ בְּשִׁמְנָה. בְּיַד שִׁבְעָה וּשְׁמוֹנָה. יִשָּׁר צִדִּיק אֵל אֱמוּנָה וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: תִּטַּעֲנוּ בָאֲרֶצְנוּ בַּהּפֹּעֶת שִׁבְעַת רוּעִים וּשְׁמוֹנָה נְסִיכֵי אָדָם.

כָּרַת בְּרִית לָאָרֶץ. עוֹד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ. לְבַלְתִּי פָרֵץ בָּהּ פָּרֵץ וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: מִתַּחֲנָנִים עָלֵי מִים. כְּעֶרְבִים עַל יְבֵלֵי מִים. נָא זְכוֹר לָנוּ נְסוּךְ הַמַּיִם וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: תְּפִילָּתָנוּ עָלֵי מִים מְגַלָּה אֶת מַדְרַגַּת הָעֶרְבוּת הַיְכוּלוֹת לַחַיּוֹת רַק עָלֵי מִים, כִּךְ אֵנוּ חַיִּים רַק עַל הַשְּׁפָעֶתָךְ.

שִׁיחִים בְּדֶרֶךְ מַטְעָתָם. עוֹמְסִים בְּשׁוּעָתָם. עֵינִים בְּקוֹל פְּגִיעָתָם וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אַרְבַּעַת הַמִּינִים אוֹתָם אֵנוּ נוֹטִלִים כְּפִי אוֹפֵן גְּדִילָתָם, עֵצִם נְטִילָתָם הִיא תְּפִילָּה לַגִּשָּׁם.

פועל ישועות. פנה לפלולם שעות. צדקם אל למושעות
והשיענו אלהי ישענו: פועל ישועות תפנה לתפילתנו
ותיעתר לנו, חשוף צדקתנו אל למושעות.

קול רגשם תשע. תפתח ארץ ויפרו ישע. רב להשיע ולא
חפץ רשע והשיענו אלהי ישענו: תשמע תפילתנו וברך
את הארץ בלימוד זכות על ישראל.

חזן וקהל: שערי שמים פתח. ואוצרך הטוב לנו תפתח.
תושיענו וריב אל תמתח. והשיענו אלהי ישענו:

חזן וקהל: קול מבשר מבשר ואומר: קול אליהו מבשר
הגאולה מגלה את קול ד' הנשמע כשבא לגאול את ישראל.

אומץ ישעך בא. קול דודי הנה זה בא. מבשר ואומר:
גבורת הישועה מתגלה, כך משרנו אליהו.

קול בא ברבבות פתים. לעמוד על הר הזיתים. מבשר
ואומר: הקול נשמע מתוך רבבות המלאכים המלווים את
רבש"ע הבוקע את הר הזיתים בעת הגאולה.

קול גשנתו בשופר לתקע. תחנהיו הר יבקע. מבשר ואומר:

קול דפק והציץ וזרח. ומש חצי ההר ממזרח. מבשר
ואומר:

קוֹל יְהִקִּים מְלוּל נוֹאֲמוֹ. וּבָא הוּא וְכָל קְדוֹשָׁיו עִמּוֹ. מְבַשֵּׁר
וְאוֹמֵר: אֵלֵיהֶוּ מְבַשֵּׁר כִּי קוֹל ד' מְקִיִּים הִבְטַחְתּוּ וּמִגִּיעַ עִם
מִלְאֲכֵי וּנְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְגַאֲלָנּוּ.

קוֹל וְלִכָּל בָּאֵי עוֹלָם. בֵּת קוֹל יִשְׁמַע בְּעוֹלָם. מְבַשֵּׁר וְאוֹמֵר:

קוֹל זֶרַע עֲמוּסִי רַחֲמוֹ. נוֹלֵדוֹ בְּיֶלֶד מִמַּעַי אִמּוֹ. מְבַשֵּׁר
וְאוֹמֵר: חִידוּשׁ הַגְּאוּלָּה הוּא הַרְיוֹן וְלִידָה.

קוֹל חֲלָה וְיִלְדָּה מִי זֹאת. מִי שָׁמַע כְּזֹאת. מְבַשֵּׁר וְאוֹמֵר:
הַרְיוֹן וְלִידָה הַמוֹפִיעִים בְּבֵת אַחַת - פֶּלֶא עֲלִיוֹן.

קוֹל טָהוֹר פָּעַל כָּל יֵלֶה. וּמִי רָאָה כְּאַלֶּה. מְבַשֵּׁר וְאוֹמֵר:

קוֹל יֵשַׁע וְזִמְן הוֹחֵד. הַיּוֹחֵל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד. מְבַשֵּׁר
וְאוֹמֵר: כְּשִׁזְמַן הַגְּאוּלָּה מִגִּיעַ, אִזּוֹ בְּבֵת אַחַת כָּל מַדְרָגוֹת
הַנִּשְׁמָה נִבְנוֹת כְּבִיּוֹם אֶחָד, כְּתוּכֵן אֶחָד הַמְקִיף אֶת הַכֹּל,
בְּעִיתָהּ אַחִישְׁנָה.

קוֹל כְּפִיר רוֹם וְתַחַת. אִם יוֹלֵד גּוֹי פַּעַם אַחַת. מְבַשֵּׁר
וְאוֹמֵר:

קוֹל לָעֵת יִגְאָל עִמּוֹ - נֶאֱדָר. וְהִיָּה לְעֵת עָרֵב יִהְיֶה אֹזֶר.
מְבַשֵּׁר וְאוֹמֵר:

קול מוֹשִׁיעִים יַעֲלוּ לְהַר צִיּוֹן. כִּי חָלָה גַם יְלֻדָּה צִיּוֹן.
מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

קול נִשְׁמָע בְּכָל גְּבוּלָךְ. הִרְחִיבִי מְקוֹם אֹהֶלְךָ. מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

קול שְׂיָמִי עַד דְּמִשְׁק מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ. קַבְּלִי בְּנִיךָ וּבְנוֹתֶיךָ.
מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

קול עֲלֹזִי חֲבֻצֶלֶת הַשָּׂדֶה. כִּי קָמוּ יְשֵׁנֵי חֲבֵרוֹן. מְבַשֵּׂר
וְאוֹמֵר:

קול פָּנוּ אֵלַי וְהוֹשָׁעוּ. הַיּוֹם אִם בְּקוֹלִי תִשְׁמָעוּ. מְבַשֵּׂר
וְאוֹמֵר:

קול צִמַּח אִישׁ צִמַּח שְׁמוֹ. הוּא דָּוִד בְּעֶצְמוֹ. מְבַשֵּׂר
וְאוֹמֵר: אוֹפֵן צְמִיחַת הַגְּאוּלָּה קִימְעָא קִימְעָא, הַמוֹפִיעָה אֶת
מַדְרַגַּת הַנִּשְׁמָה הָאֶחָת בַּחֲצוֹנוֹת הַחַיִּים, נִמְשַׁכֶּת מִמַּדְרַגַּת
דוד הַמֶּלֶךְ.

קול קוֹמוּ פְּפוּשֵׁי עֶפְרַי. הִקְיָצוּ וְדִנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרַי. מְבַשֵּׂר
וְאוֹמֵר:

קול רַבְתִּי עִם בְּהֶמְלִיכוֹ. מְגִדּוֹל יְשׁוּעוֹת מִלְּפֹ. מְבַשֵּׂר
וְאוֹמֵר:

קוֹל שֵׁם רַשָּׁעִים לְהֶאֱבִיד. עוֹשֶׂה חֶסֶד לַמְּשִׁיחוֹ לְדָוִד.
מִבֶּשֶׁר וְאוֹמֵר:

קוֹל תְּנֶה יְשׁוּעוֹת לְעַם עוֹלָם. לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם.
מִבֶּשֶׁר וְאוֹמֵר:

חֲזֹן ג' פַּעֲמִים וְהִקְהֵל חוֹזֵר ג' פַּעֲמִים:
קוֹל מִבֶּשֶׁר מִבֶּשֶׁר וְאוֹמֵר:

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבְרֵךְ אֶת נַחֲלֶתְךָ וְדַעַם וְנִשְׂאֵם
עַד הָעוֹלָם: וַיְהִי דִבְרֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְחַנְּנֹתִי לִפְנֵי יְהוָה
קְרוֹבִים אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וּלְיָלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדָיו
וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמִּי
הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד:

הש"ץ אומר קדיש תתקבל. הנוהג כאר"י הקדוש מניח
הלולב מידו ולוקח ההושענא וחובטים. יחבוט הערבה על
הקרקע דוקא כמבואר בזה"ק ויהיו בערבה ה' בדים לא
פחות ולא יותר ויחבוט רק ה' חבטות ולא יותר. ויכווין
להאיר בעולם הגלוי את כל החסד הגדול שנמשך עלינו
בהקפות ובתפילה, בריכוז, בצמצום ובדיוק החיים, מתוך
כל כנפות הארץ אל הנקודה הפנימית המחיה אותם.

ואחר חבטת הערבה יאמר תחנה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הַבּוֹחֵר
בְּנָבִיאִים טוֹבִים וּבִמְנַהֲגֵיהֶם הַטּוֹבִים שֶׁתִּקְבֹּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֶת תַּפְלָתֵנוּ וְהַקְפוּתֵנוּ וְזָכוּר לָנוּ זְכוֹת שְׁבַעַת
תְּמִימִיךָ וְתַסִּיד מַחֲיַצַת הַבְּרָזָל הַמַּפְסֶקֶת בֵּינֵינוּ וּבֵינֶיךָ
וְתֵאָזִין שׁוֹעֲתֵנוּ וְתִיטֵב לָנוּ הַחֲתִימָה תּוֹלָה אֶרֶץ עַל
בְּלִימָה וְחַתְמָנוּ בְּסֶפֶר חַיִּים טוֹבִים. וְהַיּוֹם הַזֶּה תִּתֵּן
בְּשִׁכְנֵת עֶזְךָ חֲמוֹשׁ גְּבוּרוֹת מִמַּתְקוֹת עַל יְדֵי חֲבִיטַת
עֶרְבָה מְנַהֵג נְבִיאֶיךָ הַקְדוּשִׁים וְתִתְעוֹרֵר הָאֱהָבָה בֵּינֵיהֶם
וְתִנְשָׁקֵנוּ מִנְּשִׁיקוֹת פֶּיךָ מִמַּתְקַת כָּל הַגְּבוּרוֹת וְכָל הַדִּינִין
וְתֵאֵיד לְשִׁכְנֵת עֶזְךָ בְּשֵׁם (י"ד ה"א ו"א) שֶׁהוּא טַל
אוֹרוֹת טַלְךָ וּמִשֵּׁם תִּשְׁפִּיעַ שִׁפְעַ לְעַבְדְּךָ הַמִּתְפַּלֵּל (פב"פ)
לְפָנֶיךָ (מַחֲלִיָּה) שֶׁתֵּאֲרִיךְ יָמָיו וְתִמְחֹל לוֹ חֲטָאָיו וְעֲזוֹנוֹתָיו
וּפְשָׁעָיו וְתַפְשׁוּט יְמִינְךָ וַיִּדְךָ לְקַבְּלֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה
לְפָנֶיךָ וְאוֹצֵרְךָ הַטּוֹב תִּפְתַּח לִּי הַשְּׁבִיעַ מִים נָפֶשׁ שׁוֹקֶקָה
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב יִפְתַּח יְהוָה לְךָ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשְּׂמִים
לִתֵּת מִטֹּר אֶרֶץ בְּעֵתוֹ וּלְבָרְךָ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲמִן:

